$\begin{array}{l} [2000/10/22~\text{v}3.01~\text{Landscape Pages (DPC)}] \\ [2019/09/16~\text{v}2.46~\text{Cross-referencing by name of section}] \end{array}$

kṛṣṇa yajurvēdīya taittirīya brāhmaṇam dvitīyāṣṭakaṃ prapāṭhakaḥ 5-8

For Personal Use Only Not For Commercial Printing/Distribution

Contents

2.5 dvitīyāṣṭakē pañcamaḥ prapāṭhakaḥ - upahōmaśēṣaḥ	2
2.5.1 upahōmāḥ	2
2.5.2 upahōmāḥ	3
2.5.3 upahōmāḥ	4
2.5.4 upahōmāḥ	5
2.5.5 upahōmāḥ	6
2.5.6 upahōmāḥ	8
2.5.7 upahōmāḥ	9
2.5.8 upahōmāḥ	10
	16
2.6.1 anuvākaṃ 1 - grahāḥ	16
2.6.2 anuvākaṃ 2 - grahōpasthānam	17
2.6.3 anuvākam 3 - grahahōmah	18
2.6.4 anuvākam 4 - upahōmāḥ	19
2.6.5 anuvākam 5 - abhiṣēkaḥ	21
2.6.6 anuvākam 6 - avabhṛthaḥ	22
2.6.7 anuvākam 7 - aindrē praśnau prayājānāmēkādaśa maitrā-	20
varuṇapraiṣāḥ	23
2.6.8 anuvākam 8 - aindrē praśnau prayājayājyāḥ	25
2.6.9 anuvākam 9 - aindrē praśnau vapādīnām yājyānuvākyāh	26
2.6.10 anuvākam 10 - aindrē praśnau anuyājānāmēkādaśa maitrā-	07
varuṇapraiṣāḥ	27 29
	$\frac{29}{31}$
2.6.12 anuvākam 12 - paśutrayē prayājayājyā āpriyaḥ 2.6.13 anuvākam 13 - paśutrayē vapādīnām yājyānuvākyāḥ	$\frac{31}{32}$
2.6.14 anuvākam 14 - pašutrayē anūyājapraiṣāḥ	33
2.6.15 anuvākam 15 - sūktavākapraisam	35
2.6.16 anuvākam 16 - pitryajnayājyānuvākyāh	35
2.6.17 anuvākam 17 - aindrō paśau ēkādaśa prayājāḥ	36
2.6.18 anuvākam 18 - aindrō pasau prayājayājyāh	
2.6.19 anuvākam 19 - aindro pašau vapādīnām yajyānuvākyāh	38 39
2.6.20 anuvākam 20 - aindrō paśau anūyājānām maitrāvariņapraiṣāḥ	υg
2.0.20 anuvakanı 20 - amuro pasau anuyajananı manravarınapraişan	40

2.7 dvitīyāṣṭakē saptamaḥ prapāṭhakaḥ - savā ēkāhaviśēṣāḥ	48
2.7.1 anuvākam - brhaspatisavah	48
2.7.2 anuvākam - vaiśyasavah	49
2.7.3 anuvākaṃ 3 - brāhmaṇasavaḥ	49
2.7.4 anuvākaṃ 4 - sōmasavaḥ	50
2.7.5 anuvākaṃ 5 - pṛthisavaḥ	50
2.7.6 anuvākam 6 - gōsavah	51
2.7.7 anuvākam 7 - ōdanasavamantrāh	52
2.7.8 anuvākam 8 - ōdanasavagatā sthārōhanamantrāh	53
2.7.9 anuvākam 9 - ōdanasavah	54
2.7.10 anuvākam 10 - pañcaśāradīyavidhih	55
2.7.11 anuvākam 11 - pañcaśāradīyagatapaśuvidhiḥ	56
2.7.12 anuvākam 12 - agnistudyāgē grahāņām purōrucah	57
2.7.13 anuvākam 13 - indrastudyāgē grahāņām purōrucah	58
2.7.14 anuvākam 14 - aptōryāmāvidhiḥ	59
2.7.15 anuvākaṃ 15 - rājābhiṣēkaḥ	60
2.7.16 anuvākam 16 - rājābhiṣēkāṅgam rathārōhaṇam	61
2.7.17 anuvākaṃ 17 - rājābhiṣēkāṅgaṃ vapanam	62
2.7.18 anuvākam 18 - vidyanākhya ēkāhaviśēṣaḥ	63
2.8 dvitīyāṣṭakē aṣṭamaḥ prapāṭhakaḥ - kāmyapaśuyājyānuvākyā brāh-	
	68
2.8.1 anuvākam 1 - vāyavyādipaśūnām sūktāni	68
2.8.2 anuvākam 2 - vaśādīnām sūktāni	70
2.8.3 anuvākam 3 - saumyādīnām sūktāni	72
2.8.4 anuvākam 4 - abhimātihaindrādipaśūnām sūktāni	75
2.8.5 anuvākaṃ 5 - aindrāgnapaśvādīnāṃ sūktāni	77
2.8.6 anuvākam 6 - sāvitrādipaśūnām sūktāni	80
2.8.7 anuvākam 7 - sauryādipaśūnām sūktāni	83
2.8.8 anuvākam 8 - vēhadādipaśūnām sūktāni	86
2.8.9 anuvākaṃ 9 - śuklakṛṣṇapaśvādīnāṃ sūktāni	90

ōm namaḥ paramātmanē, śrī mahāgaṇapatayē namaḥ śrī gurubhyō namaḥ, hariḥ ōm 2 kṛṣṇa yajurvēdīya taittirīya brāhmaṇē dvitīyāṣṭakaṃ

vitīyāṣṭakē pañcamaḥ prapāṭhakaḥ - upahōmaś

∥ 2.5.1 upahōmāḥ ∥

T.B.2.5.1.1

```
prāṇō rakṣati viśvamējat l

iryō bhūtvā bahudhā bahūni l sa ithsarvam vyānaśē l yō dēvō dēvēṣu vibhūrantaḥ l

āvṛdūdāt kṣētriyadhvagadvṛṣā l tamit prāṇam manasō paśikṣata l agram dēvānā-midamattu nō haviḥ l manasaścittēdam l

bhūtam bhavyam ca gupyatē l taddhi dēvēṣvagriyam l 1 (10)
```

T.B.2.5.1.2

```
ā na ētu purascaram | saha dēvairimagm havām | manah srēyasi srēyasi | karman. yajnapatim dadhat | jusatām mē vāgidagm havih | virāddēvī purāhitā | havyavādana pāyinī | yayā rūpāni bahudhā vadanti | pēsāgmsi dēvāh paramē janitrē | sānō virādanapasphurantī | 2 (10)
```

T.B.2.5.1.3

```
vāgdēvī juṣatāmidagṃ haviḥ || cakṣur dēvānāṃ jyōtiraṃṛtē nyaktam || asya vijñānāya bahudhā nidhīyatē | tasya sumna-masīmahi | mā no hāsīdvicakṣaṇam || āyurinnaḥ pratīryatām || anandhā-scakṣuṣā vayam | jīvā jyōtirasīmahi || suvarjyōti-rutāmṛtām || śrōtrēṇa bhadra muta śṛṇvanti satyam () | śrōtrēṇa vācaṃ bahudhōdya manām | śrōtrēṇa mōdaśca mahaśca śrūyatē || śrōtrēṇa sarvā diśa āśṛṇōmi || yēna prācya uta dakṣiṇā | pratīcya diśaḥ śṛṇvantyuttarāt | tadicchrōtraṃ bahudhōdyamanam | arānna nēmiḥ pari sarvaṃ babhūva || 3 (17) (agrī - yamanapasphurantī - satyagṃ sapta ca) (A1)
```

T.B.2.5.2.1

udēhi vājinyō asyaphsvantaḥ l
idagṃ rāṣṭramāviśa sūnṛtāvat l
yō rōhitō viśvamidaṃ jajāna l sa no rāṣṭrēṣu sudhitāndadhātu l rōhagṃ rōhagṃ rōhita
ārurōha l prajābhirvṛddhiṃ januṣāmupastham l
tābhiḥ sagṃrabdhō avidathṣaḍurvīḥ l gātuṃ prapaśyanniha rāṣṭramāhaḥ l
āhārṣīd-rāṣṭramiha rōhitaḥ l mṛdhō vyāsthadabhayaṃ nō astu l 4 (10)

T.B.2.5.2.2

asmabhyam dyāvāpṛthivī śakvarībhih l
rāṣṭram duhāthāmiha rēvatībhih l
vimamarśa rōhitō viśvarupah l
samācakrāṇah praruhō ruhaśca l
divagaṃtvāya mahatā mahimnā l
vi no rāṣṭramunattu payasā svēna l
yāstē viśastapasā saṃbabhūvuh l
gāyatram vathsamanu tāsta āguh l
tāstvā viśantu mahasā svēna l
saṃ matā putro abhyētu rōhitah l 5 (10)

T.B.2.5.2.3

yūyamugrā marutaḥ pṛśnimātaraḥ l
indreṇa sayujā pramṛṇītha śatrūn l
ā vo rōhitō aśṛṇōdabhidyavaḥ l
trisaptāsō marutaḥ svādusaṃmudaḥ l
rōhito dyāvapṛthivī jajāna l
tasmiggstantum paramēṣṭhī tatāna l
tasminchiśriyē aja ēkapāt l
adṛgṃ haddyāvapṛthivī balena l
rōhito dyāvapṛthivī adṛgṃhat l
tēna suvaḥ stabhitaṃ tēna nākaḥ l 6 (10)

T.B.2.5.2.4

sō antarikṣē rajasō vimānaḥ I tēna dēvāḥ suvaranvavindann I susēvam tvā bhānavo dīdivāgṃsām I samagrāsō juhvo jātavēdaḥ I ukṣanti tvā vājinamā ghṛtēna I sagṃsamagnē yuvasē bhōjanāni I agnē sarddha mahatē saubhagāya I tava dyumnā-nyuttamāni santu I saṃ jāspatyagṃ suyamamākṛnuṣva I satrūyatāmabhitiṣṭhā mahāsi () I 7 (10) (a- stvētu rōhitō - nākō - mahāgṃsi) (A2)

■ 2.5.3 upahōmāḥ

T.B.2.5.3.1

punarna indro maghava dadātu | dhanāni śakro ghanyaḥ surādhāḥ | arvācīnaṃ kṛṇutāṃ yācitō manaḥ | śruṣṭī no asya haviṣo juṣāṇaḥ | yāni no jinan dhanāni | jahartha śūra manyunā | indrānuvinda nastāni | anēna haviṣā punaḥ | indra āśābhyaḥ pari | sarvābhyō Sbhayaṃ karat | 8 (10)

T.B.2.5.3.2

jētā śatrūn. vicarṣaṇiḥ ∥ ākūtyai tvā kāmāya tvā samṛdhē tvā I purō dadhē amṛtatvāya jīvasē ∥ ākūtimasyāvasē I kāmamasya samṛddhyai I indrasya yuñjatē dhiyaḥ ∥ ākūtim dēvīm manasah purō dadhē I yajñasya mātā suhavā mē astu I yadicchāmi manasā sakāmah I vidēyamēnaddhrdayē nivistam № 9 (10)

T.B.2.5.3.3

sēdagniragnīgm ratyētyanyān | yatra vājī tanayō vīdupāṇiḥ | sahasrapāthā akṣarā samēti | āśānām tvā 55śāpālēbhyaḥ | caturbhyō amṛtēbhyaḥ | idam bhūtasyāddhyakṣēbhyaḥ | vidhēma haviṣā vayam | viśvā āśā madhunā sagṃsṛjāmi | anamīvā āpa ōṣadhayō bhavantu | ayaṃ yajamānō mṛdhō vyasyatām () | 10 (10)

T.B.2.5.3.4

agṛˈbhītāḥ paśavaḥ santu sarve ∥ agniḥ sōmō varunō mitra indraḥ । bṛhas-

patiḥ savitā yaḥ sahasrī | pūṣā nō gōbhiravasā sarasvatī |
tvaṣṭā rūpāṇi samanaktu yajñaiḥ || tvaṣṭā rūpāṇi dadhatī sarasvatī | pūṣā
bhagagṁ savitā no dadātu | bṛhaspatir-dadadindraḥ sahasram |
mitro dātā varuṇaḥ somo agniḥ || 11 (9)
(karan - nivista - masyatām - +nava ca) (A3)

■ 2.5.4 upahōmāḥ

T.B.2.5.4.1

ā no bhara bhagamindra dyumantam | ni te dēṣṇasya dhīmahi prarēkē | urva iva paprathē kāmo asmē | tamāpṛṇā vasupatē vasunām | imaṃ kāmam mandayā gobhiraśva | candravatā rādhasā paprathaśca | suvaryavo matibhistubhyam vipra | indraya vāhah kuśikāso akrann | indrasya nu vīryani pravo cam | yāni cakāra prathamāni vajrī | 12 (10)

T.B.2.5.4.2

aha-nnahimanvapastatarda | pra vakṣaṇā abhinat parvatānām | ahannahim parvatē śiśriyāṇam | tvaṣṭā̄Ssmai vajragġ svaryaṃ tatakṣa | vāśrā iva dhēnavaḥ syandamānāḥ | añjaḥ samudra-mavajagmurāpaḥ | vṛṣāyamāṇōSvṛṇīta sōmām | trikadrukēṣva-pibath sutasya | ā sāyakaṃ maghavā datta vajrām | ahannēnaṃ prathamajā mahīnām || 13 (10)

T.B.2.5.4.3

yadindrāhan-prathamajā mahinām | ānmāyināmamināh prota māyāh | āth sūryam janayan dyāmuṣāsam | tādīknā śatrūnna kilāvivithsē | ahan vṛtram vṛtrataram vyagṃsam | indro vajrēṇa mahatā vadhēna | skandhāgṃsīva kuliśēnā vivṛkṇā | ahih śayata upapṛk-pṛthivyām | ayōddhyēva durmada ā hi juhvē | mahāvīraṃ tu vibādha-mṛjīṣam | 14 (10)

T.B.2.5.4.4

nātārīrasya samṛtim vadhānām |
sagm rujānāḥ pipiṣa indrasatruḥ ||
viśvō vihāyā aratiḥ | vasurdadhē hastē dakṣiṇē | taraṇirna śiśrathat |

śravasyaya na śiśrathat | viśvasma idiṣuddhyase | devatra havyamuhiṣe | viśvasma ithsukrte varamrnvati | agnir dvara vyrnvati | 15 (10)

T.B.2.5.4.5

udujjihano abhi kamamīrayann I praprīcan visvā bhuvanāni pūrvatha I ā kētunā susamiddho yajisthah I kāmam no agnē abhiharya digbhyah I jusāno havyamamrtėsu dūdhyah I ā no rayim bahulān gomatīmisam I nidhehi yaksadamrtėsu bhūsann I asvinā yajīnamāgatam I dāsusah purudagmsasā I pūsā raksatu no rayim II 16 (10)

T.B.2.5.4.6

imam yajñamaśvina varddhayanta I imau rayim yajamanaya dhattam I imau paśūn rakṣatām viśvato naḥ I pūṣā naḥ pātu sadama-prayucchann II pra te mahē sarasvati I subhagē vājinīvati I satyavāce bharē matim II idam te havyam ghrtavath-sarasvati I satyavācē prabharēmā havīgmṣi I imāni te duritā saubhagāni () I tebhirvayagm subhagāsaḥ syāma II 17 (11) (vaj - yrahīnā - mṛjīṣaṃ - vyṛṇvati - rakṣatu nō rayigṃ - saubhagānyēkaṃ ca) (A4)

■ 2.5.5 upahōmāḥ

T.B.2.5.5.1

yajñō rāyō yajña iśē vasūnām |
yajñaḥ sasyānāmuta sukṣitīnām |
yajña iṣṭaḥ pūrvacittiṃ dadhātu | yajñō brahmaṇvāgṃ apyētu dēvān |
ayaṃ yajñō varddhatāṃ gōbhiraśvaiḥ | iyaṃ vēdiḥ svapatyā suvīrā | idaṃ
barhirati bara.hīggṣyanyā |
imaṃ yajñaṃ viśvē avantu dēvāḥ ||
bhaga ēva bhagavāgṃ astu dēvāḥ ||
tēna vayaṃ bhagavantaḥ syāma | 18 (10)

T.B.2.5.5.2

taṃ tva bhaga sarva ijjohavīmi I sa no bhaga pura ētā bhavēha II bhaga praṇētar bhaga satyarādhaḥ I bhagēmāṃ dhiyamudava dadannaḥ I bhaga praṇō janaya gōbhiraśva h I bhaga pra nṛbhir nṛvantaḥ syāma II śaśvatīḥ samā upayanti lokāḥ I śaśvatīḥ samā upayantyāpaḥ I iṣṭaṃ pūrtagṃ śaśvatīnāgṃ samānāgṃ śāśvatēna I haviṣēṣṭvā Snantaṃ lokaṃ paramāruroha II 19 (10)

T.B.2.5.5.3

iyamēva sā yā prathamā vyaucchat | sā rūpāṇi kurutē pañca dēvī | dvē svasārau vayatastantramētat | sanātanam vitatagm ṣaṇmayūkham | avānyāgg stantūn kirato dhatto anyān | nāvapriyātē na gamātē antām | ā vo yantūdavāhāso adya | vṛṣṭiṃ yē viśvē maruto junanti | ayaṃ yō agnir marutaḥ samiddhaḥ | ētaṃ juṣadhvaṃ kavayō yuvānaḥ | 20 (10)

T.B.2.5.5.4

dhārāvarā marutō dhṛṣṇuvōjasaḥ l
mṛgā na bhīmāstaviṣēbhi-rūrmibhiḥ l
agnayō na śuśucānā ṛjīṣiṇaḥ l bhrumiṃ dhamanta upa gā avṛṇvata ll
vicakramē[1], trirdēvaḥ[2] ll āvēdhasaṃ nīlapṛṣṭhaṃ
bṛhantam l bṛhaspatigṃ sadanē sādayadhvam l sādadyōniṃ dama ādīdivāgṃsām
l
hiraṇyavarṇamaruṣagṃ sapēma ll
sa hi śucih śatapatrah sa śundhyūh l 21 (10)

T.B.2.5.5.5

hiranyavāsīrisiran suvara.sān | brhaspatin sa svāvēsa revān | pūrū sakhibhya ā sutim karisthan | pūsaggstava vratē vayam | na risyēma kadā cana | stōtārasta iha smasi | yāstē pūsannāvo antan samudrē | hiranyayīrantariksē caranti | yābhiryāsi dūtyāgm sūryasya | kāmēna krtan śrava icchamānan | 22 (10)

T.B.2.5.5.6

aranyanyaranyasau | yā prēva nasyasi | kathā grāmam na prcchasi | na tvā bhīriva vindatī(3) | vṛṣāravāya vadatē | yadupāvati ciccikah | āghāṭībhiriva dhāvayann | aranyānir-mahīyatē | uta gāva ivādann | utō vēśmēva dṛṣyatē | 23 (10)

T.B.2.5.5.7

utō aranyānih sāyam | śakatīriva sarjati | gāmangaiṣa āhvayati | dārvangaiṣa upāvadhīt | vasannaranyānyāgm sāyam | akrukṣaditi manyatē | na vā aranyānirhanti | anyaścēnnābhigacchati | svādōh phalasya jagdhvā | yatra kāmam nipadyatē () | āñjanagandhīgm surabhīm | bahvannāmakṛṣīvalām | prāham mṛgāṇām mātarām | aranyānīmaśagm-siṣam | 24 (14) (syāma - rurōha - yuvānah - śundh - yūricchamānō - dṛśyatē - nipadyatē catvāri ca) (A5)

■ 2.5.6 upahōmāḥ

T.B.2.5.6.1

vārtrahatyāya savasē | pṛtanā-sāhyāya ca | indratvā-SSvartayāmasi | subrahmāṇaṃ vīravantaṃ bṛhantam | uruṃ gabhīraṃ pṛthubudhnamindra | srutarṣi-mugramabhi-mātiṣāham | asmabhyam citraṃ vṛṣaṇagṃ rayiṃ daḥ | kṣētriyai tvā nirṛtyai tvā | druhō muncāmi varuṇasya pāsat | anāgasaṃ brahmanē tvā karōmi | 25 (10)

T.B.2.5.6.2

śivē tē dyāvāpṛthivī ubhē imē | śaṃ tē agniḥ sahādbhirastu | śaṃ dyāvāpṛthivī sahauṣadhībhiḥ | śamantarikṣagṃ saha vātēna tē | śaṃ tē catasraḥ pradiśō bhavantu | yā daivīścatasraḥ pradiśaḥ | vātapatnīrabhi sūryō vicaṣṭē | tāsāṃ tvā jarasa ādadhāmi | pra yakṣma ētu nirṛtiṃ parācaiḥ | amōci yakṣmād-duritā-davartyai | 26 (10)

T.B.2.5.6.3

```
druhaḥ pāśānnirṛtyai cōdamōci | ahā avartimavidath syōnam | apyabhūdbhadrē sukṛtasya lōkē || sūryamṛtam tamasō grāhyā yat | dēvā amunca-nnasṛjanvyenasaḥ | ēvamahamimam kṣetriyājjāmiśagṃsāt | druhō muncāmi varunasya pāśāt || bṛhaspatē yuvamindraśca vasvaḥ | divyasyeśāthē uta pārthivasya |
```

dhattagm rayigg stuvate kiraye cit | 27 (10)

T.B.2.5.6.4

```
yūyam pāta svastibhih sadā naḥ l dēvāyudhamindramājōhuvānāḥ l viśvāvrdhamabhi yē rakṣamāṇāḥ l yēna hatā dīrghamadhvānamāyanh l anantamarthamanivarth-syamānāḥ l yattē sujātē himavathsu bhēṣajam l mayōbhūḥ śaṃtamā yaddhrdōssi l tatō nō dēhi sībalē l adō giribhyō adhi yat pradhāvasi l sagṃśōbhamānā kanyēva śubhrē l 28 (10)
```

T.B.2.5.6.5

tāṃ tvā mudgalā haviṣā varddhayanti | sā naḥ sībalē rayimābhājayēha ||
pūrvaṃ dēvā aparēṇā-nupasyañjanmabhiḥ | janmānyavaraiḥ parāṇi |
vēdāni dēvā ayamasmīti mām |
ahagṃ hitvā śarīraṃ jarasaḥ parastāt ||
prāṇāpānau cakṣuḥ śrōtram | vācaṃ manasi saṃbhṛtām | hitvā śarīraṃ
jarasaḥ parastāt | ā bhūtiṃ bhūtiṃ vayamaśnavāmahai () ||
imā ēva tā uṣasō yāḥ prathamā vyaucchanh |
tā dēvyaḥ kurvatē pañca rūpā |
śaśvatīrnāvaprjyanti | na gamantyantam || 29 (14)
(karō - myavartyai - ci - cchubhrē - Sśnavāmahai catvāri ca) (A6)

■ 2.5.7 upahōmāḥ

T.B.2.5.7.1

vasūnām tvā SSdhītēna | rudrāṇāmūrmyā | ādityānām tējasā | viśvēṣām dēvānām kratunā | marutāmēmnā juhōmi svāhā | abhibhūti-rahamāgamam | indrasakhā svāyudhaḥ | asvāsāsu duṣṣahaḥ | idam varcō agninā dattamāgāt | yasō bhargaḥ saha ōjō balam ca | 30 (10)

T.B.2.5.7.2

dīrghāyutvāya śataśaradāya I pratigrbhņāmi mahatē vīryaya I āyurasi

v<u>i</u>śvāyurasi | sarvāyuras<u>i</u> sarvamāyurasi | sarvam ma āyurbhūyāt | sarvamāyurgēṣam | bhūrbhuvaḥ suvaḥ | agnir-dharmeṇānnādaḥ | mrtyur-dharmeṇānnapatiḥ | brahma kṣatragg svāha | 31 (10)

T.B.2.5.7.3

prajāpatiḥ praņētā | bṛhaspatiḥ pura ētā | yamaḥ panthāḥ | candramāḥ punarasuḥ svāhā | agnirannādoSnnapatiḥ | annādyamasmin. yajñē yajamānāya dadātu svāhā | sōmō rājā rājapatiḥ | rājyamasmin. yajñē yajamānāya dadātu svāhā | varuṇaḥ samrāṭ thsamrāṭpatiḥ | sāmrājyamasmin. yajñē yajamānāya dadātu svāhā | 32 (10)

T.B.2.5.7.4

mitrah kşatram kşatrapatih | kşatramasmin.

yajñē yajamānāya dadātu svāhā ∥ indro balam balapatiņ I balamasmin. yajñē yajamānāya dadātu svāhā ∥ bṛhaspatir brahma brahmapatiņ I brahmāsmin. yajñē yajamānāya dadātu svāhā ∥

savitā rāṣṭragṃ rāṣṭrapatiḥ \mid rāṣṭramasmin. yajñē yajamānāya dadātu svāha \mid pūṣā viśāṃ viṭpatiḥ \mid viśamasmin. yajñē yajamānāya dadātu svāha () \mid sarasvatī puṣṭiḥ puṣṭipatnī \mid puṣṭimasmin. yajñē yajamānāya dadātu svāha \mid

tvaṣṭa paśunāṃ mithunānāgṃ rūpakṛd-rūpapatiḥ l rūpēṇāsmin. yajñē ya-jamānāya paśun dadātu svāhā l 33 (14)

(ca - svāhā - sāmrājyamasmin. yajñē yajāmānāya dadātu svāhā - viśāmasmin. yajñē yajāmānāya dadātu svāhā catvāri ca) (A7)

special kOrvai

(agniḥ sōmō varuṇō mitra indrō bṛhaspatiḥ savitā pūṣā sarasvatī tvaṣṭā daśa)

■ 2.5.8 upahōmāh

T.B.2.5.8.1

sa "m pāhi ya rjīsī tarutrah | yah sipravān vṛṣabhō yō matīnām | yō

götrabhid-vájrabhrdyő háristháh I sa indra citrágm abhitrndhi váján I a te susmó vrsabha étu pascát I öttarádádharágá purastát I a visvató abhi samétvarván I indrá dyumnagm suvárvaddhéhyasmé II prósvásmai puroratham I indráva súsamárcata I 34 (10)

T.B.2.5.8.2

abhīkė cidu lōkakṛt | saṅgē samathsu vṛtrahā | asmākam bōdhi cōditā | nabhantā-manyakēṣām | jyākā adhi dhanvasu | indram vayagm śunāsīrām | asmin. yajñē havāmahē | āvājairupa nō gamat | indram sunāsīrāya | srucā juhuta nō havih | 35 (10)

T.B.2.5.8.3

juṣatām prati mēdhiraḥ || pra havyāni ghṛtavantyasmai | haryaśvāya bharatā sajōṣāḥ | indrartubhir brahmaṇā vāvṛdhānaḥ |
śunāsīrī haviridam juṣasva || vayaḥ suparṇā upasēdurindram | priyamēdhā ṛṣayō nādhamānāḥ | apa dhvāntamurņuhi pūrddhi cakṣuḥ | mumugdhyasmān nidhayēva baddhān || bṛhadindraya gāyata | 36 (10)

T.B.2.5.8.4

maruto vṛtrahantamam | yēna jyōti-rajanayannṛtāvṛdhaḥ | dēvaṃ dēvāya jāgṛvi | kā mihaikāḥ ka imē pataṅgāḥ | mānthālāḥ kuli pari mā patanti | anāvṛtainān-pradhamantu dēvāḥ | sauparṇaṃ cakṣustanuvā vidēya | ēvā vandasva varuṇaṃ bṛhantam | namasyā dhīramamṛtasya gōpām | sa naḥ śarma trivarūthaṃ viyagṃsat | 37 (10)

T.B.2.5.8.5

yūyaṃ pāta svastibhiḥ sadā naḥ ‖ nākē suparṇamupa yat-patantam ၊ hṛdā vēnantō abhyacakṣata tvā ၊ hi-raṇyapakṣaṃ varuṇasya dūtam ၊ yamasya yōnau śakunaṃ bhuraṇyum ‖ śaṃ no dēvīrabhiṣṭayē ၊ āpo bhavantu pītaye । śaṃ yōrabhisravantu naḥ ‖ īśaṇā vāryaṇām ၊ kṣayantī-ścarṣaṇīnām । 38 (10)

T.B.2.5.8.6

apō yacāmi bhēṣajam ∥ aphsu mē sōmo abravīt I

antar viśvāni bhēṣajā | agniṃ ca viśvaśambhuvam | āpaśca viśvabheṣajīḥ | yadaphsu te sarasvati | gōṣvaśveṣu yanmadhu | tēna mē vājinīvati | mukhamangdhi sarasvati | yā sarasvatī vaiśambhalyā | 39 (10)

T.B.2.5.8.7

tasyām mē rāsva | tasyāstē bhakṣīya | tasyāstē bhūyiṣṭhabhājō bhūyāsma | aham tvadasmi madasi tvamētat | mamāsi yōnistava yōnirasmi | mamēva sanvaha havyānyagnē | putrah pitrē lokakṛjjātavēdah | ihaiva santatra santam tvā Sgnē | prāṇēna vācā manasā bibharmi | tirō mā santamāyurmā prahāsīt | 40 (10)

T.B.2.5.8.8

jyōtiṣā tvā vaiśvānarēṇōpatiṣṭhē | ayaṃ tē yōnirṛtviyaḥ | yato jāto arōcathāḥ | taṃ jānannagna āroha | athā no varddhayā rayim | yā te agnē yajñiyā tanūstayē-hyārohātmāsstmānam | acchā vasūni kṛṇvannasmē naryā purūṇi | yajño bhūtvā yajñamāsīda svāṃ yōnim | jātavēdo bhuva ājāyamānaḥ sakṣaya ēhi | upāvaroha jātavēdaḥ punastvam | 41 (10)

<u>T.B.2.5.8.9</u>

dēvēbhyō havyam vaha naḥ prajānann l āyuḥ prajāgm rayimasmāsu dhēhi l ajasrō dīdihi nō durōṇē l tamindram jōhavīmi maghavanamugram l satrādadhāna-mapratiṣkutagm śavāgṃsi l magṃhiṣṭhō gīrbhirā ca yajñiyō Svavartat l rāyē nō viśvā supathā kṛṇōtu vajrī l trikadrukēṣu mahiṣō yavāśiram tuviśuṣmastṛpat l sōmamapibad-viṣṇunā sutam yathāvasat l sa īm mamāda mahi karma kartavē mahāmurum l 42 (10)

T.B.2.5.8.10

sainagṃ saścad-dēvaṃ dēvaḥ satyamindugṃ satya indraḥ I vidadyatī saramā rugṇamadrēḥ I mahi pāthaḥ pūrvyagṃ saddhriyakkaḥ I agraṃ nayath supadyakṣarāṇām I acchā ravaṃ prathamā jānatī gāt I vidad-gavyagṃ saramā dṛḍhamūrvam I yēnā nukaṃ mānuṣī bhōjatē viṭ I

ā yē viśva svapatyāni cakruḥ | kṛṇvānāso amṛtatvāya gātum | tvaṃ nṛbhirnrpatē dēvahūtau | 43 (10)

T.B.2.5.8.11

bhūri̇ni vṛtvā haryaśva hagṃsi | tvaṃ nidasyuṃ cumurim | dhuniṃ cāsvā-payō dabhītayē suhantu | ēvā pāhi pratnathā mandatu tvā | śrudhi brahma vāvṛdhasvota girbhiḥ | āviḥ sūryaṃ kṛṇuhi pipihiṣaḥ | jahi śatrūgṃrabhi gā indra tṛndhi | agnē bādhasva vimṛdho nudasva | apāmivā apa rakṣāgṃsi sēdha | asmāth-samudrād-bṛhatō divō naḥ | 44 (10)

T.B.2.5.8.12

apām bhūmānamupa naḥ srjēha ‖ yajña pratitisṭha sumatau suśēvā ā tva l vasūni purudhā viśantu ‖ dīrghamāyur yajamānāya kṛṇvann ‖ athāmṛtēna jaritāramangdhi ‖ indraḥ śunāvad-vitanōti sīram ‖ samvathsarasya pratimāṇamētat ‖ arkasya jyōtistadidāsa jyēṣṭhām ‖ samvathsaragṃ śunavathsīramētat ‖ indrasya rādhaḥ prayataṃ puru tmanā () ‖ tadarkarūpaṃ vimimānamēti ‖ dvādaśārē pratitiṣṭhatīd-vṛṣā ‖ aśvāyantō gavyantō vājayantaḥ ‖ havāmahē tvōpaganta vā u ‖ ābhūṣantastvā sumatau navāyām ‖ 45 (16) (arcata - havir - gāyata - yagṃsac - carṣaṇīnāṃ - vaiśambhalyā - hāsīt - tva - muruṃ - dēvahūtau - naḥ - tmanā ṣaṭ ca) (A8)

prapAtaka kOrvai with starting words of 1 to 8 anuvAkams :-

(prāṇa - udēhi - punarna - ā no bhara - yajño rāyo - vārtrahatyāya vasunāgm - sa im pāhya ṣṭau)

kOrvai with starting words of 1, 11, 21 series of daSinis :-

(prāṇō rakṣa - tyagṛbhītā - dhārāvarā maruto - dīrghāyutvāya - jyōtiṣā tvā pañcacatvārigṃśat)

first and last word 2nd aShTakam 5th prapAtakam :-

(prāṇaḥ - śu̯nagṃ huvēma)

∥ hari̇ḥ ōṃ ∥ ∥ kṛṣṇa yajurvēdīya taittirīya brāhmaṇē dvitīyāṣṭakē pañcamaḥ prapāṭhakaḥ samāptaḥ ∥

Appendix

T.B.2.5.5.4 - vicakrame [1], trirdevah[2]

vicakramē pṛthivīmēṣa ētām | kṣētrāya viṣṇur manuṣē daśasyann | dhruvāso asya kirayo janāsaḥ | urukṣitigṃ sujanimā cakāra | [1] trirdēvaḥ pṛthivīmēṣa ētām | vicakramē śatarcasaṃ mahitvā | pra viṣṇu-rastu tavasasta viyān | tvēṣagg hyasya sthavirasya nāma | [2]

Both appearing in T.B.2.4.3.5

 $\bar{\text{o}}$ m namaḥ paramātmanē, śrī mahāgaṇapatayē namaḥ śrī gurubhyō namaḥ, hariḥ ōṃ

akē ṣaṣṭhaḥ prapāṭhakaḥ - sautrāmaṇiḥ kaukilī

\parallel 2.6.1 anuvākam 1 - grahāh \parallel

T.B.2.6.1.1

svādvīm tvā svādunā | tīvrām tīvrēna | amṛtā-mamṛtēna | madhumatīm madhumatā | sṛjāmi sagm sōmēna | sōmōssyaśvibhyām pacyasva | sarasvatyai pacyasva | indrāya sutrāmņē pacyasva | parītōṣiñcatā sutam | sōmōya uttamagm havih | 1 (10)

T.B.2.6.1.2

dadhanvā yō naryō aphsvantarā | suṣāva sōmamadribhiḥ | punātu tē parisrutām | sōmagṃ sūryasya duhitā | vārēṇa śaśvatā tanā | vāyuḥ pūtaḥ pavitrēṇa | prāṅkhsōmō atidrutaḥ | indrasya yujyaḥ sakhā | vāyuḥ pūtaḥ pavitrēṇa | pratyaṅkhsōmō ātidrutaḥ | 2 (10)

T.B.2.6.1.3

indrasya yujyah sakha I brahma kṣatram pavatē tēja indriyam I surayā sōmah suta āsutō madāya I sukrēņa dēva dēvatāh pipṛgdhi I rasēnānnam yajamānāya dhēhi I kuvidanga yavamantō yavam cit I yathā dāntyanupūrvam viyūya I ihēhaiṣām kṛņuta bhōjanāni I yē bara.hiṣō namovṛktim na jagmuh II upayāma-gṛhītō Ssyaśvibhyām tvā juṣṭam gṛhṇāmi I 3 (10)

T.B.2.6.1.4

sarasvatyā indrāya sutrāmņē I ēṣa tē yōnistējasē tvā I vīryāya tvā balāya tvā I tējō si tējō mayi dhēhi I vīryamasi vīryam mayi dhēhi I balamasi balam mayi dhēhi I nānā hi vām dēvahitagm sadah kṛtam I mā sagṃsṛkṣāthām paramē vyōmann I surā tvamasi śuṣminī sōma ēṣah I mā higṃsīh svām yōnimāviśann I 4 (10)

T.B.2.6.1.5

upayāmagṛhītō Ssyāśvinam tējah | sārasvatam vīryam | aindram balam | ēṣa tē yōnirmōdāya tvā | ānandāya tvā mahasē tvā | ōjō Ssyōjō mayi dhēhi | manyurasi manyum mayi dhēhi | maho Ssi maho mayi dhēhi | saho Ssi saho mayi dhēhi | yā vyāghram viṣūcikā () | ubhau vṛkam ca rakṣati | śyēnam patatriṇagṃ sigṃham | sēmam pātvagṃhasah | saṃ pṛcah stha saṃ mā bhadrēṇa pṛṅkta | vipṛcah stha vi mā pāpmanā pṛṅkta | 5 (15) (haviḥ - pratyaṅkhsōmō ātidrutō - gṛhṇā - myāviśan - viṣūcikā pañca ca) (A1)

■ 2.6.2 anuvākam 2 - grahopasthānam

T.B.2.6.2.1

sōmō rājā Smṛtagṃ sutaḥ | rjīṣēṇājahānmrtyum | rtēna satyamindriyam | vipānagṃ śukramandhasaḥ | indrasyēndriyam | idaṃ payō Smṛtaṃ madhu | sōmamadbhyō vyapibat | chandasā hagṃsaḥ śuciṣat | rtēna satyamindriyam | adbhyaḥ kṣīraṃ vyapibat | 6 (10)

T.B.2.6.2.2

krunnāngiraso dhiyā | rtēna satyamindriyam | annāt parisruto rasam | brahmanā vyapibat kṣatram | rtēna satyamindriyam | rēto mūtram vijahāti | yōnim pravisadindriyam | garbho jarāyuṇāssvṛtaḥ | ulbam jahāti janmanā | rtēna satyamindriyam | 7 (10)

T.B.2.6.2.3

vēdėna rūpē vyakarot | satāsatī prajāpatih | rtēna satyamindriyam | somėna somau vyapibat | sutāsutau prajāpatih | rtēna satyamindriyam | dṛṣṭvā rūpē vyākarot | satyānṛtē prajāpatih | aśraddhā-manṛtē Sdadhāt | śraddhāgm satyē prajāpatih () | rtēna satyamindriyam | dṛṣṭvā parisrutō rasām | śukrēṇa śukram vyapibat | payah somam prajāpatih | rtēna satyamindriyam | vipānagm śukramandhasah | indrasyēndriyam |

```
idam payōऽmṛtam madhú № 8 (18)
(adbhyaḥ kṣī̞ram vyapiba - jjanmanartēna satyamindriyagg - śraddhāgm satyē prajāpatiraṣṭau ca) (A2)
```

special kOrvai

(sōmō rājā vipānagṃ sōmamadbhyō Snnād rētō mūtram vēdēna satāsatī sōmēna sutāsutau dṛṣṭvā rūpē dṛṣṭvā parisrutō rasam vipānam daśa)

■ 2.6.3 anuvākam 3 - grahahōmah

T.B.2.6.3.1

surāvantam barhiṣadagm suvīrām |
yajñagm hinvanti mahiṣā namobhiḥ |
dadhānāḥ sōmam divi dēvatāsu |
madēmēndram yajamānāḥ svarkāḥ ||
yastē rasaḥ sambhṛta ōṣadhīṣu |
sōmasya śuṣmaḥ surayā sutasya |
tēna jinva yajamānam madēna | sarasvatī-masvinā-vindra-magnim || yamasvinā namucērāsurādadhi | sarasvatyasanōdindriyāya | 9 (10)

T.B.2.6.3.2

imam tagm śukram madhumanta-mindum |
sōmagm rājānamiha bhakṣayāmi ||
yadatra riptagm rasinah sutasya | yadindrō apibacchacībhih | aham tadasya
manasā śivēna | sōmagm rājānamiha bhakṣayāmi ||
pitrbhyah svadhāvibhyah svadhā namah |
pitāmahēbhyah svadhāvibhyah svadhā namah |
prapitāmahēbhyah svadhāvibhyah svadhā namah | akṣan pitarah | 10 (10)

T.B.2.6.3.3

amimadanta pitarah | atitrpanta pitarah | amimrjanta pitarah | pitarah sundhadhvam | punantu mā pitarah somyāsah | punantu mā pitāmahāh | punantu prapitāmahāh | pavitrēņa satāyuṣā | punantu mā pitāmahāh | punantu prapitāmahāh | 11 (10)

T.B.2.6.3.4

pavitrėna śatāyuṣā | viśvamāyur-vyaśnavai | agna āyūgṃṣi pavasē [3] Sgnē pavasva[4]| pavamānaḥ suvarjanaḥ[5] punantu mā dēvajanāḥ[6]| jātavēdaḥ pavitravad[7] yatte pavitramarciṣi[8]| ubhābhyām dēva savitar[9] vaiśvadēvī punatī[10]| yē samānāḥ samanasaḥ | pitaro yamarājyē | tēṣām lōkaḥ svadhā namaḥ | yajñō dēvēṣu kalpatām | 12 (10)

T.B.2.6.3.5

yē sajātāḥ samanasaḥ | jīvā jīvēṣu māmakāḥ |
tēṣāgg śrīrmayi kalpatām | asmil lokē śatagṃ samāḥ | dvē srutī aśṛṇavaṃ
pitṛṇām | ahaṃ dēvānāmuta martyanām | yābhyāmidaṃ viśvamējathsamēti |
yadantarā pitaraṃ mātaraṃ ca ||
idagṃ haviḥ prajananaṃ mē astu | daśavīragṃ sarvagaṇagg svastayē () |
ātmasani prajāsani | paśusanyabhayasani lokasani | agniḥ prajāṃ bahulāṃ
mē karotu | annaṃ payo rēto asmāsu dhatta | rāyaspoṣa-miṣamūrjamasmāsu
dīdharath-svāhā || 13 (15)
(indriyāya - pitaraḥ - śatāyuṣā punantu mā pitāmahāḥ punantu prapitāmahāḥkalpatāgg-svastayē pañca ca) (A3)

$\parallel 2.6.4$ anuvākam 4 - upahōmāh \parallel

T.B.2.6.4.1

sīsēna tantram manasā manīsiņah I ūrņāsūtrēņa kavayō vayanti I asvinā yajñagm savitā sarasvatī I indrasya rūpam varuņō bhisajyann II tadasya rūpamamrtagm sacībhih I tisrō dadhurdēvatāh sagmrarāņāh I lōmāni saspair bahudhā na tōkmabhih I tvagasya māgmsamabhavanna lājāh II tadasvinā bhisajā rudravartanī I sarasvatī vayati pēsō antarah I 14 (10)

T.B.2.6.4.2

asthi majjānam māsaraih I kārōtarēna dadhatō gavām tvaci I sarasvatī

manasa pēsalam vasu I nāsatyābhyām vayati darsatam vapuh I rasam parisrutā na rōhitam I nagnahurddhīrastasaram na vēma I payasā sukramamṛtam janitram I surayā mūtrajjanayanti rētah I apāmatim durmatim bādhamānāh I ūvaddhyam vātagm sabuvam tadārāt II 15 (10)

T.B.2.6.4.3

indrah sutrāmā hṛdayēna satyam | puroḍāśena savitā jajāna | yakṛt klomānam varuṇō bhiṣajyann | matasnē vāyavyairna mināti pittam | āntrāṇi sthālī madhu pinvamānā | gudā pātrāṇi sudughā na dhēnuh | śyēnasya patraṃ na plīhā śacibhih | āsandī nābhirudaraṃ na mātā | kumbhō vaniṣṭhurjanitā śacibhih | yasminnagrē yōnyām garbho antah | 16 (10)

T.B.2.6.4.4

plāśīrvyaktaḥ śatadhāra uthsaḥ I duhē na kumbhīgg svadhām pitrbhyaḥ II mukhagm sadasya śira ithsadēna I jihvā pavitramaśvinā sagm sarasvatī I cappam na pāyurbhiṣagasya vālaḥ I vastirna śēpō harasā tarasvī II aśvibhyām cakṣuramṛtam grahābhyām I chāgēna tējō haviṣā śṛtēna I pakṣmāṇi gōdhūmaiḥ kvalairutāni I pēśō na śuklamasitam vasātē II 17 (10)

T.B.2.6.4.5

avirna mēsō nasi vīryāya | prāṇasya panthā amṛtō grahābhyām | saras-vatyupavākairvyānam | nasyāni bara.hir badarair-jajāna | indrasya rū-pamṛṣabhō balāya | karṇābhyāgg śrōtramamṛtam grahābhyām | yavā na bara.hir bhruvi kēsarāṇi | karkandhu jajñē madhu sāragham mukhāt | ātmannupasthē na vṛkasya lōma | mukhē śmaśruṇi na vyāghralomam | 18 (10)

T.B.2.6.4.6.

kēśā na śīra.ṣan. yaśasē śriyai śikha l sigmhasya lōma tviṣi-rindriyāṇi l aṅganyātman-bhiṣajā tadaśvinā lātmānamaṅgaiḥ samadhāth sarasvatī l indrasya rūpagm śatamānamāyuḥ l candrēṇa jyōtiramṛtam dadhānā l sarasvatī yōnyām garbhamantaḥ laśvibhyām patnī sukṛtam bibharti l apāgm rasēna varuṇō na sāmnā l

indragģ śr<u>i</u>yai janayannaphsu rājā () ∥
tējaḥ paśūnāgṃ havirindr<u>i</u>yāvat ∣ par<u>i</u>srutā payasā sāraghaṃ madhu ∣
aśvibhyāṃ dugdhaṃ bh<u>i</u>ṣajā sarasvatyā sutāsutābhyām ∣
amṛtaḥ sōma induḥ ∥ 19 (14) (antara - ārā - dantar - vasātē - vyāghralōmagṃ rājā catvāri ca) (A4)

■ 2.6.5 anuvākam 5 - abhiṣēkah

T.B.2.6.5.1

mitrośsi varunośsi I samaham viśva irdevaih II ksatrasya nabhirasi I ksatrasya yonirasi II syonamasida I susadamasida I ma tva higmsīt II nisasada dhṛtavrato varunah I pastyasva I 20 (10)

T.B.2.6.5.2

sāmrājyāya sukratuḥ II dēvasya tvā savituḥ prasavē I asvinor bāhubhyām I pūṣṇō hastābhyām I asvinor-bhaiṣajyēna I tējasē brahmavarcasāyābhiṣincāmi II dēvasya tvā savituḥ prasavē I asvinor-bāhubhyām I pūṣṇō hastābhyām I sarasvatyai bhaiṣajyēna I 21 (10)

T.B.2.6.5.3

v<u>ī</u>ryayānnādyayābhiṣincāmi \parallel dēvasya tvā sav<u>i</u>tuḥ prasavē \mid aśvinör bāhubhyām \mid puṣṇō hastābhyām \mid indrasyēndr<u>i</u>yēṇa \mid śr<u>i</u>yai yaśasē balayābhiṣincāmi \parallel kosi katamosi \mid kasmai tvā kāya tvā \parallel suślokā(4) sumadgalā(4) satyarājā(3)n \parallel śirō mē śrīh \mid 22 (10)

T.B.2.6.5.4

yaśō mukham | tviṣiḥ kēśaśca śmaśrūṇi | rājā mē prāṇōŚmṛtam | samrāṭ cakṣuḥ | virāṭchrōtram | jihvā mē bhadram | vāṅmahaḥ | manō manyuḥ | svarāḍbhāmaḥ | mōdāḥ pramodā aṅgulīraṅgāni | 23 (10)

T.B.2.6.5.5

c<u>i</u>ttam mē sahah | bāhū mē balamindr<u>i</u>yam | hastau mē karma v<u>ī</u>ryam | <u>ā</u>tmā kṣatramurō

mamá | pṛṣṭīrmē rāṣṭramudaramagṃsau | grīvāśca śrōṇyau | ūrū aratnī jānunī | viśō mēSngāni sarvataḥ | nābhirmē cittaṃ vijnānam | pāyurmēSpacitirbhasat | 24 (10)

T.B.2.6.5.6.

ānandanandāvāṇḍau mē | bhagaḥ saubhāgyaṃ pasaḥ || jaṅghābhyāṃ padbhyāṃ dharmöऽsmi | viśi rājā pratiṣṭhitaḥ || prati kṣatrē pratitiṣṭhāmi rāṣṭrē | pratyaśvēṣu pratitiṣṭhāmi gōṣu |
pratyaṅgēṣu pratitiṣṭhāmyātmann |
prati prāṇēṣu pratitiṣṭhāmi puṣṭē |
prati dyāvāpṛthivyōḥ | pratitiṣṭhāmi yajñē || 25 (10)

T.B.2.6.5.7

trayā dēvā ēkādaśa | trayastrigṃśāḥ surādhasaḥ | bṛhaspati purōhitāḥ | dēvasya savituḥ savē | dēvā dēvairavantu mā | prathamā dvitīyaiḥ | dvitīyāstrtīyaiḥ | trtīyāḥ satyēna | satyaṃ yajñēna |yajñō yajurbhiḥ | 26 (10)

T.B.2.6.5.8

yajūgṃṣi sāmabhiḥ | sāmänyṛgbhiḥ | ṛcö yajyäbhiḥ | yajyä vaṣaṭkāraiḥ | vaṣaṭkārā āhutibhiḥ | āhutayō mē kāmānth samarddhayantu | bhūh svāhā | lōmäni prayatirmama | tvanma ānatirāgatiḥ | māgmsam ma upanatiḥ (
) | va svasthi | majjā ma ānatih | 27 (12)
(pastyäsvā - sarasvatyai bhaiṣajyēna - śrī - rangāni - bhasad - yajñē - yajñō yajurbhi - rupanatirdvē ca) (A5)

■ 2.6.6 anuvākam 6 - avabhṛthah

T.B.2.6.6.1

yad-dėvā dēvahēdanam | dēvāsascakṛmā vayam | agnirmā tasmādēnasah | visvān muncatvagṃhasah | yadi divā yadi naktām | ēnāgṃsi cakṛmā vayam | vāyurmā tasmādēnasah | visvān muncatvagmhasah | yadi jāgrad-

```
yad<u>i</u> svapnė |
ēnāgṃsi cakṛmā v<u>a</u>yam | 28 (10)
```

T.B.2.6.6.2

sūryo mā tasmādēnasah I viśvan muncatvagmhasah I yadgrāmē yadaraņyē I yath sabhāyām yadindriyē I yacchūdrē yadarye I ēnaścakṛmā vayam I yadēkasyādhi dharmani I tasyavayajanamasi II yadāpō aghniyā varuņēti śapāmahē I tato varuna no munca II 29 (10)

T.B.2.6.6.3

ava devair-devakṛtamenosyāṭ l ava martyairmartyakṛtam l urōrā no deva riṣaspāhi l sumitrā na āpa ōṣadhayaḥ santu l durmitrāstasmai bhuyāsuḥ l yossmān dvēṣṭi l yaṃ ca vayaṃ dviṣmaḥ l drupadādivēn-mumucānaḥ l svinnaḥ snātvī malādiva l 30 (10)

T.B.2.6.6.4

pūtam pavitrėnėvājyam | āpah sundhantu mainasah | udvayam tamasaspari | pasyantō jyōtiruttaram | dēvam dėvatrā sūryam | aganma jyōtiruttamam | pratiyutō varunasya pāsah | pratyastō varunasya pāsah | ēdhössyēdhiṣīmahi | samidasi | 31 (10)

T.B.2.6.6.5

tējōSsi tējō mayi dhēhi II apō anvacāriṣam I rasēna samasṛkṣmahi I payasvāgm agna āSgamam I tam mā sagṃṣṛja varcasā I prajayā ca dhanēna ca II samāvavarti pṛthivī I samuṣāḥ I samu sūryaḥ I samu viśvamidam jagat () I vaiśvānara jyōtir-bhūyāsam I vibhum kāmam vyaśnavai II bhūḥ svāhā II 32 (13) (svapna ēnāgṃsi cakṛmā vayaṃ - munca - malādiva - samidasi - jagat trīṇi ca) (A6)

T.B.2.6.7.1

hōta yakṣath-samidhēndra-miḍaspadē | nābha pṛthivyā adhi | divō varṣ-manth samiddhyatē | ōjiṣṭhaścarṣaṇīsahān | vētvājyasya hōtaryaja | hōta yakṣattanūnapatam | ūtibhir-jētara-maparājitam | indram dēvagm suvarvidam | pathibhir madhumattamaih | narāśagmsena tējasā | 33 (10)

T.B.2.6.7.2

vētvājyasya hōtaryaja || hōta yakṣadiḍabhi-rindra-mīḍitam | ājuhvana-mamartyam | dēvō dēvaiḥ savīryaḥ | vajrahastaḥ puraṃdaraḥ | vētvājyasya hōtaryaja || hōta yakṣad-bara.hiṣīndram niṣadvaram | vṛṣabham naryapasam | vasubhī rudrairadityaiḥ | sayugbhir-bara.hirā Ssadat | 34 (10)

T.B.2.6.7.3

vētvājyasya hōtaryaja || hōta yakṣadōjō na vīryam | sahō dvāra indramavarddhayann | suprāyaṇā viśrayantāmṛtāvṛdhaḥ | dvāra indraya mīḍhuṣa || lota viyantvājyasya hōtaryaja || hōta yakṣaduṣē indrasya dhēnū | sudugha mātarau mahī | savātarau na tējasī | vathsamindra-mavarddhatām | 35 (10)

T.B.2.6.7.4

vītāmājyasya hōtaryaja | hōta yakṣad daivyā hōtarā | bhiṣajā sakhayā | haviṣēndram bhiṣajyatah | kavī dēvau pracētasau | indraya dhatta indriyam | vītāmājyasya hōtaryaja | hōta yakṣattisrō dēvīh | trayastridhātavōSpasah | iḍā sarasvatī bhāratī | 36 (10)

T.B.2.6.7.5

mahīndrapatnīr-havismatīh | viyantvājyasya hōtaryaja | hōtā yakṣattvaṣṭāramindram dēvam | bhiṣajagṃ suyajam ghṛtaśriyam | pururūpagṃ surētasam maghōnim | indrāya tvaṣṭā dadhadindriyāṇi | vētvājyasya hōtaryaja | hōtā yakṣad-vanaspatim |

śamitāragṃ́ śatakratum \mid dhiyō jōṣṭāra-mindriyam \mid 37 (10)

T.B.2.6.7.6.

madhvä samañjanpathibhiḥ sugēbhiḥ | svadāti havyaṃ madhunā ghṛtēna | vētvājyasya hōtaryaja | hōtā yakṣadindragg svāhā SSjyasya | svāhā mēdasaḥ | svāhā stōkānām | svāhā svāhākṛtīnām | svāhā havyasūktīnām | svāhā dēvāgṃ ājyapān | svāhēndragṃ hōtrājjuṣāṇāḥ () | indra ājyasya viyantu | hōtaryaja | 38 (12) (tējasā-Ssada-davarddhatāṃ-bhāratī-ndriyaṃ-juṣāṇā dvē ca) (A7)

special kOrvai

(samidhēndram tanūnapātamiḍābhir barhiṣyōja uṣē daivyā tisrastvaṣṭāram vanaspatimindram I samidhēndram caturvētvēko viyantu dvirvītāmēko viyantu dvirvētvēko viyantu hōtaryaja)

■ 2.6.8 anuvākam 8 - aindrē praśnau prayājayājyāḥ

T.B.2.6.8.1

samiddha indra uṣasāmanikē I
puroruca pūrvakṛdvavṛdhānaḥ I
tribhirdevaistrigṃśatā vajrabāhuḥ I
jaghāna vṛtraṃ vi duro vavāra II
narāśagṃsaḥ prati śūro mimānaḥ I
tanūnapāt-prati yajñasya dhāma I
gōbhir-vapāvān-madhunā samañjann I
hiranyaiścandrī yajati pracētāḥ II
idito dēvairharivāgṃ abhiṣṭiḥ I
ājuhvāno havisā śarddhamānah 39 (10)

T.B.2.6.8.2

puradamro maghavān. vajrabāhuh l āyātu yajñamupa no juṣāṇaḥ l juṣāno bara.hirharivānna indrah l

```
prācīnagṃ sīdatpradiśā pṛthivyāḥ l

uruvyacāḥ prathamānagg syonam l

ādityairaktaṃ vasubhiḥ sajōṣāḥ l

indraṃ duraḥ kavaṣyo dhāvamānāḥ l

vṛṣāṇaṃ yantu janayaḥ supatnīḥ l

dvāro devīrabhito viśrayantām l

suvīra viraṃ prathamānā mahobhiḥ l 40 (10)
```

T.B.2.6.8.3

uṣāsā naktā bṛhatī bṛhantām l
payasvatī sudughē śūramindrām l
pēśasvatī tantunā samvyayantī l
dēvānām dēvam yajataḥ surukmē l
daivyā mimānā manasā purutrā l
hōtārāvindram prathamā suvācā l
mūrddhan. yajñasya madhunā dadhānā l
prācīnam jyōtirhaviṣā vṛdhātaḥ l
tisrō dēvīrhaviṣā varddhamānāḥ l
indram juṣāṇā vṛṣaṇam na patnāḥ l 41 (10)

T.B.2.6.8.4

```
acchinnam tantum payasā sarasvatī l
iḍā dēvī bhāratī viśvaturtiḥ ||
tvaṣṭā dadhadindrāya śuṣmām | apākōSciṣṭuryaśasē purūṇi |
vṛṣā yajan vṛṣaṇam bhūrirētāḥ |
mūrddhan. yajñasya samanaktu dēvān ||
vanaspati-ravasṛṣṭō na pāśaiḥ |
tmanyā samañjañchamitā na dēvaḥ |
indrasya havyairjaṭharam pṛṇānaḥ |
svadāti havyam madhunā ghṛtēna () ||
stōkānāmindum prati śūra indraḥ | vṛṣāyamāṇō vṛṣabha-sturāṣāṭ |
ghṛtapruṣā madhunā havyamundann |
mūrddhan. yajñasya juṣatāgg svāhā || 42 (14)
(śarddhamānō - mahobhiḥ - patnīr - ghṛtēna catvāri ca) (A8)
```

■ 2.6.9 anuvākam 9 - aindrē praśnau vapādīnām yājyānuvākyāh

T.B.2.6.9.1

```
ācarṣaṇiprā[11], vivēṣa yanmā[12] II tagṃ saddhrīcīḥ[13] II satyamittanna tvāvāgṃ anyō asti I indra dēvō na martyō jyāyān II ahannahiṃ pariśayanamarṇaḥ I avasṛjō Spō accha samudram II prasasāhiṣē puruhūta śatrūn I jyēṣṭhastē śuṣma iha rātirastu I indrabhara dakṣiṇēnā vasūni I patih sindhūnāmasi rēvatīnām () II sa śēvṛdhamadhidhā dyumnamasmē I mahi kṣatraṃ janāṣāḍindra tavyam I rakṣā ca nō maghōnaḥ pāhi sūrīn I rāyē ca naḥ svapatyā iṣē dhāḥ II 43 (14) (rēvatīnām catvārī ca) (A9)
```

1 2.6.10 anuvākam 10 - aindrē praśnau anuyājānāmēkādaśa maitrāvaruņapraiṣāḥ

T.B.2.6.10.1

```
dēvam barhirindragm sudēvam dēvaih |
vīravath-stīrnam vēdyāmavarddhayat |
vastörvṛtam prāktörbhṛtam |
rāyā barhiṣmatō Styagāt | vasuvanē vasudhēyasya vētu yaja || dēvīrdvāra indragm samghātē | viḍvīryāmannavarddhayann |
ā vathsēna tarunēna kumārēna ca mīvitā apārvāṇam | rēnukakāṭam nudantām | vasuvanē vasudhēyasya viyantu yaja || 44 (10)
```

T.B.2.6.10.2

dēvī uṣāsā naktā | indram yajñē prayatyahvētām | daivīrviśaḥ prāyāsiṣṭām | suprītē sudhitē abhūtām | vasuvanē vasudhēyasya vītām yaja | dēvī jōṣṭrī vasudhitī | dēvamindramavarddhatām | ayāvyanyāsghā dvēṣāgṃsi | āsnyā vākṣīd vasu vāryāṇi | yajamānāya śikṣitē | 45 (10)

T.B.2.6.10.3

vasuvanė vasudheyasya vitām yaja I devi ūrjahutī dughė sudughė I

payasēndramavarddhatām | iṣamūrjamanyā Svakṣīt | sagdhigm sapītimanyā | navēna pūrvam dayamānē | purāṇēna navam | adhātā-mūrjamūrjahutī vasu vāryāṇi | yajamānāya śikṣitē | vasuvanē vasudhēyasya vītām yaja | 46(10)

T.B.2.6.10.4

dēvā daivyā hōtārā | dēvamindramavarddhatām | hatāghasagm sāvābhārṣṭām vasu vāryāni | yajamānāya sikṣitau | vasuvanē vasudhēyasya vītām yaja | dēvīstisrastisrō dēvīh | patimindramavarddhayann | aspṛkṣadbhāratī divam | rudrairyajñagm sarasvatī | iḍā vasumatī gṛhān | 47 (10)

T.B.2.6.10.5

vasuvanė vasudheyasya viyantų yaja | deva indro narasagmsah | trivarūthastrivandhurah | devamindramavarddhayat | satena sitipṛṣṭhānāmāhitah | sahasrena pravartate | mitrāvarunedasya hotramarhatah | bṛhaspatih stotram | asvinā SSdhvaryavam | vasuvane vasudheyasya vetu yaja | 48 (10)

T.B.2.6.10.6.

dēva indrō vanaspatiḥ I hiranyaparnō madhuśākhaḥ supippalaḥ I dēvamindramavarddhayat I divamagrēṇāprāt I āSntarikṣaṃ pṛthivīmadṛgṃhīt I vasuvanē vasudhēyasya vētu yaja I dēvaṃ bara.hirvāritīnām I dēvamindramavarddhayat I svāsastha-mindrēṇāsannam I anyā barhīggṣyabhyabhūt () I vasuvanē vasudhēyasya vētu yaja II dēvamindramavarddhayat I sviṣṭamr kurvanth sviṣṭakṛt I dēvamindramavarddhayat I sviṣṭam kurvanth sviṣṭakṛt I sviṣṭamadya karōtu naḥ I vasuvanē vasudhēyasya vētu yajē II 49 (16) (viyantu yaja - śikṣitē vasuvanē vasudhēyasya vītāṃ yaja-gṛhān.-vētu yajā-bhūth ṣaṭca) (A10)

special kOrvai

dēvam barhir dēvīrdvāro dēvī uṣāsā nakta dēvī jōṣṭrī dēvī ūrjāhutī dēvā

daivyā hōtārā śikṣitau dēvīstisrastisrō dēvīḥ patim dēva indrō narāśagṃsō dēva indrō vanaspatir dēvam barhirvāritīnām dēvō agniḥ sviṣṭakṛd dēvam vētu viyantu caturvītāmēkō viyantu caturvētu lavarddhayadavarddhayan triravarddhatāmēkō Svarddhayagg ścaturavarddhayat l vastōrā vathsēna daivīrayāvīṣagṃ hatāspṛkṣacchatēna divamindragġ svāsasthagg sviṣṭam l śikṣitē śikṣitau l

■ 2.6.11 anuvākam 11 - paśutrayē praya jārthā maitrāvaruņapraiṣāḥ

T.B.2.6.11.1

hōta yakṣath-samidhaSgni-miḍaspadē | aśvinēndragṃ sarasvatīm | ajō dhūmrō na gōdhūmaiḥ kvalairbhēṣajam | madhu śaṣpai̞rna tēja indriyam | payaḥ sōmaḥ pari̯sruta ghṛtaṃ madhu | viyantvajyasya hōtaryaja | hōta yakṣattanūnapāth sarasvatī | avirmēṣō na bhēṣajam | pathā madhumatā SSbharann | aśvinēndraya vīryam | 50 (10)

T.B.2.6.11.2

badarairupavākābhir bhēṣajam tōkmabhih I
payah sōmah parisrutā ghṛtam madhu I
viyantvājyasya hōtaryaja II
hōtā yakṣannarāśagmṣanam nagnahum I
patigm surāyai bhēṣajam I
mēṣah sarasvatī bhiṣak I rathō na candryaśvinörvapā indrasya vīryam I
badarairupavākābhir bhēṣajam tōkmabhih I
payah sōmah parisrutā ghṛtam madhu I
viyantvājyasya hōtaryaja II 51 (10)

T.B.2.6.11.3

bh<u>i</u>sannāsatyā ↓ 52 (10)

hōtā yakṣadiḍēḍita ājuhvānaḥ sarasvatīm lindraṃ balēna varddhayanh l rṣabhēṇa gavēndriyam l aśvinēndrāya vīryām l yavaiḥ karkandhubhiḥ l madhu lājairna māsaram l payaḥ sōmaḥ parisrutā ghrtaṃ madhu l viyantvājyasya hōtaryaja l hōtā yakṣad-bara.hiḥ suṣṭarīmōSrṇamradāḥ l

T.B.2.6.11.4

bhiṣajāSśvināSśvā śiśumatī | bhiṣagdhēnuḥ sarasvatī | bhiṣagduha indrāya bhēṣajam | payaḥ sōmaḥ parisrutā ghṛtaṃ madhu | viyantvājyasya hōtaryaja | hōtā yakṣaddurō diśaḥ | kavaṣyō na vyacasvatīḥ | aśvibhyāṃ na durō diśaḥ | indrō na rōdasī dughē | duhē kāmānth sarasvatī | 53 (10)

T.B.2.6.11.5

aśvinēndrāya bhēṣajam | śukraṃ na jyōtirindriyam | payaḥ sōmaḥ parisrutā ghṛtaṃ madhu | viyantvājyasya hōtaryaja | hōtā yakṣath supēśasoṣē naktaṃ divā | aśvinā saṃjānānē | samañjātē sarasvatyā | tviṣimindrē na bhēṣajam | śyēnō na rajasā hṛdā | payaḥ sōmaḥ parisrutā ghṛtaṃ madhu | 54 (10)

T.B.2.6.11.6.

viyantvājyasya hotaryaja | hota yakṣaddaivyā hotarā bhiṣajāsśvinā | indram na jāgṛvī divā naktam na bheṣajaiḥ | śūṣagm sarasvatī bhiṣak | sīsena duha indriyam | payaḥ somaḥ parisrutā ghṛtam madhu | viyantvājyasya hotaryaja | hotā yakṣat tisro dēvīrna bheṣajam | trayastridhātavōspasaḥ | rūpamindre hiraṇyayam | 55 (10)

T.B.2.6.11.7

aśvinēdā na bhāratī | vācā sarasvatī | maha indrāya dadhurindriyam | payah sōmah parisrutā ghrtam madhu | viyantvājyasya hōtaryaja || hōtā yakṣattvaṣṭāra-mindramaśvinā | bhiṣajam na sarasvatīm | ōjō na jūtirindriyam | vṛkō na rabhasō bhiṣak | yaśah surayā bhēṣajam | 56 (10)

T.B.2.6.11.8

śr<u>i</u>yā na māsaram | payah sōmah par<u>i</u>srutā ghṛtam madhu | v<u>i</u>yantvājyasya hōtaryaja | hōtā yakṣad-vanaspatim | śamitāragm śatakratum | bhīmam na manyugm rājānam vyāghram namasā Sśvinā bhāmam | sarasvatī bhiṣak | indrāya duha indriyam | payah sōmah parisrutā ghṛtam madhu | viyantvājyasya hōtaryaja | 57 (10)

T.B.2.6.11.9

hōtā yakṣadagnigg svāhāSSjyasya stōkānām I

```
svāhā mēdasām pṛthak I svāhā chāgamaśvibhyām I svāhā mēṣagm sarasvatyai I svāhārṣabha-mindrāya sigmhāya sahasēndriyam I svāhā Sgnim na bhēṣajam I svāhā sōmamindriyam I svāhāndragm sutrāmāṇagm savitāram varuṇam bhiṣajām patīm I svāhā vanaspatīm priyam pāthō na bhēṣajam I svāhā dēvāgm ājyapān I 58 (10)
```

T.B.2.6.11.10

```
svāhāSgnigm hōtrājjuṣānō agnir bhēṣajam I payah sōmah parisrutā ghṛtam madhu I viyantvājyasya hōtaryaja II hōtā yakṣadaśvinā sarasvatīmindragm sutrāmāṇam I imē sōmāh surāmāṇah I chāgairna mēṣairṛṣabhaih sutāh I saṣpairna tōkmabhih I lājairmahasvantah I madā māsarēṇa pariṣkṛtāh I sukrāh payasvantōSmṛtāh ( ) I prasthitā vō madhuścutah I tānaśvinā sarasvatīndrah sutrāmā vṛtrahā I juṣantāgm saumyam madhu I pibantu madantu viyantu sōmam I hōtaryaja II 59 (15) (vīryam - viyantvājyasya hōtaryaja - nāsatyā - sarasvatī - madhu - hiraṇyayam - bhēṣajam - viyantvājyasya hōtaryajā - jyapā - namṛtāh panca ca) (A11)
```

special kOrvai

samidhā Sgnigm ṣaṭ I tanūnapāth sapta I narāśagṃsamṛṣiḥ I iḍēḍitō yavairaṣṭau I barhiḥ sapta I durō Sśvinā śukrannava I supēśasōṣē naktamṛṣiḥ I daivyā hōtarā sīsēna rasaḥ I tisrastvaṣṭāramaṣṭāvaṣṭau I vanaspatimṛṣiḥ I agniṃ trayodaśa I aśvinā dvādaśa trayodaśa I samidhā Sgniṃ badarair badarair yavairaśvinā tviṣimaśvinā na bhēṣajagṃ rūpamaśvinā bhīmaṃ bhāmām I

■ 2.6.12 anuvākam 12 - paśutrayē prayājayājyā āpriyah

T.B.2.6.12.1

samiddhō agnirasvinā | taptō gharmō virāṭth sutaḥ | duhē dhēnuḥ sarasvatī | sōmagṃ sukramihēndriyam | tanūpā bhiṣajā sutē

```
l aśvinōbhā sarasvatī l
madhvā rajāgṃsīndriyam l indrāya pathibhir vahān l
indrāyēndugṃ sarasvatī l
narāśagṃsēna nagnahuḥ l 60 (10)
```

T.B.2.6.12.2

adhātāmaśvinā madhu | bhēṣajaṃ bhiṣajā sutē | ājuhvānā sarasvatī | indrāyēndriyāṇi vīryām | iḍābhiraśvināviṣām | samūrjagṃ sagṃ rayiṃ dadhuḥ | aśvinā namucēḥ sutam | sōmagṃ śukraṃ parisrutā | sarasvatī tamābharat | barhiṣēndrāya pātavē | 61 (10)

T.B.2.6.12.3

kavasyö na vyacasvatīḥ | aśvibhyāṃ na durō diśaḥ | indrō na rōdasī dughe | duhē kāmānth-sarasvatī | uṣāsā naktamaśvinā | divēndragṃ sāyamindriyaiḥ | sajāṃnānē supēśasā | samañjātē sarasvatyā | pātaṃ no aśvinā diva | pāhi naktagṃ sarasvati | 62 (10)

T.B.2.6.12.4

daivyā hōtārā bhiṣajā | pātamindragṃ sacā sutē | tisrastrēdhā sarasvatī | aśvinā bhāratīḍā | tīvraṃ parisrutā sōmām | indrāya suṣavurmadām | aśvinā bhēṣajaṃ madhu | bhēṣajaṃ naḥ sarasvatī | indrē tvaṣṭā yaśaḥ śriyām | rūpagṃ rūpamadhuḥ sutē () | rtuthēndrō vanaspatih | śaśamānaḥ parisrutā | kīlālamaśvibhyāṃ madhu | duhē dhēnuḥ sarasvatī | gōbhirna sōmamaśvinā | māsarēṇa pariṣkṛtā | samadhātāgṃ sarasvatyā | svāhēndrē sutaṃ madhu | 63 (18) (nagnahuḥ - pātavē - sarasva - tyadhuḥ sutē Sṣṭau ca) (A12)

■ 2.6.13 anuvākam 13 - paśutrayē vapādīnām yājyānuvākyāh

T.B.2.6.13.1

aśvinā havirindriyam I namucērddhiyā sarasvatī I ā śukramāsurādvasu I maghamindrāya jabhrirē ∥ yamaśvinā sarasvatī I haviṣēndra-mavarddhayann I sa bibhēda balaṃ (valaṃ) magham I na-

mucāvāsurē sacā I tamindram pasavah sacā I asvinobhā sarasvatī I 64 (10)

T.B.2.6.13.2

dadhānā abhyanūṣata | haviṣā yajñamindriyam || ya indra indriyam dadhuḥ | savitā varuṇō bhagaḥ | sa sutrāmā haviṣpatiḥ | yajamānāya saścata || savitā varuṇō dadhat | yajamānāya dāśuṣē | ādatta namucērvasu | sutrāmā balamindriyam || 65 (10)

T.B.2.6.13.3

varuṇaḥ kṣatramindriyam | bhagena savitā śriyam | sutrāmā yaśasā balam | dadhānā yajñamāśata | aśvinā gōbhirindriyam | aśvebhir vīryaṃ balam | haviṣendragṃ sarasvatī | yajamāna-mavarddhayann | tā nāsatyā supēśasā | hiraṇyavartanī narā () | sarasvatī haviṣmatī | indra kamarsu nōsvata | tā bhiṣajā sukarmaṇā | sā sudughā sarasvatī | sa vṛtrahā śatakratuḥ | indraya dadhurindriyam | 66 (16) (ubhā sarasvatī - balamindriyaṃ - narā ṣaṭca) (A13)

■ 2.6.14 anuvākam 14 - paśutrayē anūyājapraiṣāḥ

T.B.2.6.14.1

dēvam barhiḥ sarasvatī | sudēvamindrē aśvinā |
tējō na cakṣurakṣyōḥ | barhiṣā dadhurindriyam |
vasuvanē vasudhēyasya viyantu yaja ||
dēvīrdvārō aśvinā | bhiṣajēndrē sarasvatī |
prāṇaṃ na vīryaṃ nasi | dvārō dadhurindriyam | vasuvanē vasudhēyasya
viyantu yaja || 67 (10)

T.B.2.6.14.2

dēvī uṣāsāvaśvinā | bhiṣajēndrē sarasvatī | balam na vācamāsyē | uṣābhyām dadhurindriyam | vasuvanē vasudhēyasya viyantu yaja | dēvī jōṣṭrī aśvinā | sutrāmēndrē sarasvatī | śrōtram na karṇayōryaśaḥ | jōṣṭrībhyām dadhurindriyam | vasuvanē vasudhēyasya viyantu yaja | 68 (10)

T.B.2.6.14.3

dēvī ūrjāhutī dughē sudughē | payasēndragm sarasvatyasvinā bhiṣajā Svata | sukram na jyōtiḥ stanayorāhutī dhatta indriyam | vasuvanē vasudhēyasya viyantu yaja | dēvā dēvānām bhiṣajā | hōtārāvindra-masvinā | vaṣaṭkāraiḥ sarasvatī | tviṣim na hṛdayē matim | hōtṛbhyām dadhurindriyam | vaṣuvanē vasudhēyasya viyantu yaja | 69 (10)

T.B.2.6.14.4

dēvī-stisra-stisrō dēvīḥ | sarasvatyaśvinā bhāratīḍā | śūṣaṃ na maddhyē nābhyām | indrāya dadhurindriyam | vasuvanē vasudhēyasya viyantu yaja | dēva indrō narāśagṃsaḥ | trivarūthaḥ sarasvatyā Sśvibhyāmīyatē rathaḥ | rētō na rūpamamṛtaṃ janitrām | indrāya tvaṣṭā dadhadindriyāṇi | vasuvanē vasudhēyasya viyantu yaja | 70 (10)

T.B.2.6.14.5

dēva indrō vanaspatiḥ | hiranyaparnō aśvibhyam | sarasvatyāḥ supippalaḥ | indraya pacyatē madhu | ōjō na jūtimṛṣabhō na bhāmam | vanaspatirnō dadhadindriyāṇi | vasuvanē vasudhēyasya viyantu yaja | dēvaṃ barhirvāritīnām | adhvarē stīrṇamaśvibhyam | ūrṇamradāḥ sarasvatyāḥ | 71 (10)

T.B.2.6.14.6.

syōnamindra tē sadaḥ I īsāyai manyugṃ rājānaṃ barhiṣā dadhurindriyam I vasuvanē vasudhēyasya viyantu yaja I dēvō agniḥ sviṣṭakṛt I dēvān.yakṣad-yathāyatham I hōtārā-vindramasvinā I vācā vācagṃ sarasvatīm I agnigṃ sōmagġ sviṣṭakṛt I sviṣṭa indraḥ sutrāmā savitā varuṇō bhiṣak I iṣṭō dēvō vanaspatiḥ () I sviṣṭā dēvā ājyapāḥ I iṣṭō agniragninā I hōtā hōtrē sviṣṭakṛt I yaśō na dadhadindriyam I ūrjamapacitigg svadhām I vasuvanē vasudhēyasya viyantu yaja I 72 (16) (dvārō dadhurindriyaṃ vasuvanē vasudhēyasya viyantu yaja - jōṣṭrībhyāṃ dadhurindriyaṃ vasuvanē vasudhēyasya viyantu yaja - hōtṛbhyāṃ dadhurindriyaṃ vasuvanē vasudhēyasya viyantu yaja - hōtṛbhyāṃ dadhurindriyaṃ vasuvanē vasudhēyasya viyantu yaja - hotṛbhyāṃ dadhurindriyaṃ vasuvanē vasudhēyasya viyantu yaja - sarasvatyā - vanaspatih satca) (A14)

special kOrvai

(dēvam barhir dēvīr dvārō dēvī uṣāsāvaśvinā dēvī jōṣṭra dēvī ūrjāhutī dēvā dēvānām bhiṣajā vaṣaṭkārair dēvīstisrastisrō dēvīh sarasvatī dēva indrō narāśagṃso dēva indrō vanaspatirdēvam barhirvāritīnām dēvōagnih sviṣṭakrd dēvān) I

(samidhāSgnim dēvam barhiḥ sarasvatyāśvinā sarvam viyantu | dvārastisraḥ samrva viyantu | aja indramojōSgnim paraḥ sarasvatīm | naktampūrvaḥ sarasvati | anyatra sarasvati | bhiṣak pūrvam duha indriyam | anyatra dadhurindriyam | sautrāmaṇyāgm sutāsutī | anjantyayam yajamānaḥ)

■ 2.6.15 anuvākam 15 - sūktavākapraiṣah

T.B.2.6.15.1

agnimadya hōtaramavṛṇīta | ayagṃ sutāsutī yajamānaḥ | pacan paktīḥ | pacan puroḍāśāṅ | gṛhṇan grahāṅ | badhnannaśvibhyāṃ chāgagṃ saras-vatyā indraya | badhnanth sarasvatyai mēṣamindrayāśvibhyām | badhnannindray maśvibhyāgṃ sarasvatyai | sūpasthā adya dēvō vanaspatirabhavat | aśvibhyām chāgēna sarasvatyā indraya | 73 (10)

T.B.2.6.15.2

sarasvatyai mēsēņēndrāyāśvibhyām l indrāyarsabhēņāśvibhyāgm sarasvatyai

akṣaggstānmēdastaḥ prati pacatāSgrabhīṣuḥ | avīvṛdhanta grahaiḥ | apātāmaśvinā sarasvatīndraḥ sutrāmā vṛtrahā | sōmānth-surāmṇaḥ | upō ukthāmadāḥ śraudvimadā adann | avīvṛdhan tāṅgūṣaiḥ | tvāmadyarṣa ārṣēyarṣīṇāṃ napādavṛṇīta | ayagṃ sutāsutī yajamānaḥ () | bahubhya āsaṃgatēbhyaḥ |

ēsa mē dēvēsu vasu vāryā yaksyata iti I

tā yā dēvā dēvadānānyaduḥ | tānyasmā ā ca śāsva | ā ca gurasva | iṣitaśca hōtarasi bhadravācyāya prēṣitō mānuṣaḥ |

sūktavākāya sūktā brū̇hi ∥ 74 (17)

(indrāya - yajamānah sapta ca) (A15)

■ 2.6.16 anuvākam 16 - pitryajñayājyānuvākyāḥ

T.B.2.6.16.1

uśantastva havamaha[14], a no agne suketuna [15] tvagm soma mahe bhagam[16],tvagm soma pracikito maniṣa[17] tvayā hi naḥ pitaraḥ soma pūrve[18], tvagm soma pitrbhiḥ samvidānaḥ[19] l barhiṣadaḥ pitara[20], āsham pitrn[21] l upahūtāḥ pitaro[22], sgniṣvattāḥ pitaraḥ[23] l agniṣvattānṛtumato havamahe l narāśagmse somapītham ya āśuḥ l tē no arvantaḥ suhava bhavantu l śam no bhavantu dvipadē śam catuṣpadē l yē agniṣvattā yēsnagniṣvattāḥ l 75 (10)

T.B.2.6.16.2

agmhomucah pitarah somyāsah I parē Svarē Smṛtaso bhavantah I adhibruvantu tē avantvasmān I vānyāyai dugdhē juṣamaṇāh karambham I udīraṇā avarē parē ca I agniṣvāttā rtubhih samvidānāh I indravanto haviridam juṣantām II yadagnē kavyavāhana[24], tvamagna īdito jātavēdah[25] I mātalīkavyaih[26] II yē tātrpurdēvatrā jēhamānāh () I hotrāvrdhah stomataṣṭāso arkaih I asgnē yāhi suvidatrēbhirarvān I satyaih kavyaih pitṛbhir-gharmasadbhih II havyavāhamajaram purupriyam I agnim ghṛtēnah haviṣā saparyann I upāsadam kavyavāham pitṛṇām I sa nah prajām vīravatīgm samṛṇvatu II 76 (17) (anagniṣvāttā - jēhamānāh sapta ca) (A16)

■ 2.6.17 anuvākam 17 - aindrō paśau ēkādaśa prayājāḥ

T.B.2.6.17.1

hōtā yakṣadiḍaspadē | samidhānaṃ mahadyaśaḥ | suṣamiddhaṃ varënyam | agnimindraṃ vayodhasam | gāyatrīṃ chanda indriyam | tryaviṃ gāṃ vayo dadhat | vētvājyasya hōtaryaja || hōtā yakṣacchucivratam | tanūnapatamudbhidam | yaṃ garbhamaditirdadhē | 77 (10)

T.B.2.6.17.2

śucimindram vayodhasam I uṣṇiham chanda indriyam I dityavāham gām vayo dadhat I vētvājyasya hōtaryaja II hōta yakṣadīdēnyam I īditam vṛtrahantamam I idabhirīdyagm sahah I sōmamindram vayodhasam I anuṣṭubham chanda indriyam I trivathsam gām vayo dadhat I 78 (10)

T.B.2.6.17.3

vētvājyasya hōtaryaja || hōta yakṣath subarhiṣadam | pūṣaṇvanta-mamartyam | sīdantam barhiṣi priyē | amṛtēndram vayōdhasam | bṛhatīm chanda indriyam | pañcavim gām vayō dadhat | vētvājyasya hōtaryaja || hōtā yakṣad vyacasvatīḥ | suprāyaṇā ṛtāvṛdhaḥ | 79 (10)

T.B.2.6.17.4

dvārō dēvīrhiraṇyayīḥ | brahmāṇa indraṃ vayōdhasām | paṅktiṃ chanda ihēndriyam | turyavāhaṃ gāṃ vayō dadhat | vētvājyasya hōtaryaja | hōtā yakṣath-supēśasē | suśilpē bṛhatī ubhē | naktōṣāsā na darśatē | viśvamindraṃ vayōdhasām | triṣṭubhaṃ chanda indriyam | 80 (10)

T.B.2.6.17.5

paṣṭhavāhaṃ gāṃ vayō dadhat I vētvājyasya hōtaryaja II hōta yakṣat pracētasā I dēvānāmuttamaṃ yaśaḥ I hōtarā daivya kavī I sayujēndram vayōdhasam I jagatīm chanda ihēndriyam I anaḍvāhaṃ gāṃ vayō dadhat I vētvājyasya hōtaryaja II hōta yakṣat pēśasvatīḥ I 81 (10)

T.B.2.6.17.6.

tisrō dēvīrhiraṇyayīḥ | bhāratīr-bṛhatīrmahīḥ |
patimindram vayodhasam | virājam chanda ihēndriyam | dhēnum gām na
vayo dadhat |
vētvājyasya hōtaryaja | hōta yakṣath surētasam |
tvaṣṭāram puṣṭivarddhanam | rūpāṇi bibhratam pṛthak | puṣṭimindram
vayodhasam | 82 (10)

T.B.2.6.17.7

dv<u>i</u>padam chanda <u>i</u>hēndr<u>i</u>yam I ukṣāṇam gām na vayō dadhat I vētvājyasya

hōtaryaja | hōta yakṣacchatakratum | hiranyaparna-mukthinam | raśanām bibhratam vaśim | bhagamindram vayodhasam | kakubham chanda ihēndriyam | vaśām vēhatam gām na vayo dadhat | vētvājyasya hōtaryaja () | hōta yakṣath-svāhākrtīh | agnim gṛhapatim pṛthak | varunam bhēṣajam kavim | kṣatramindram vayodhasam | aticchandasam chanda indriyam | bṛhadṛṣabham gām vayo dadhat | vētvājyasya hōtaryaja | 83 (17) (dadhē - dadhad - ṛtāvṛdha - indriyam - pēśasvatīr - vayodhasam - vētvājyasya hōtaryaja sapta ca) (A17)

special kOrvai

idaspadė Sgnim gayatrīm tryavim I sucivratagm sucimus, iham dityavāham I īdēnyagm soma-manas, tubham trivathsam I subara. hisadamam rtēndram brhatīm pancavim I vyacasvatīh suprāyanā dvāro brāhmānah pānktimiha turyavāham I supēsasē visvamindram tris, tubham pas, thavāham I pracētasā sayujēndram jagatīmihāna dvāham I pēsasvatīstistro bhāratīh patim virājamiha dhēnum na I surētasam tvas, tāram pus, tim dvipadamihoks, ānam na I satakratum bhagamindram kakubhamiha vasām vēhatam gām na I svāhakrtīh ksatramatichandasam brhadrs, abham gām vayah I indriyamus, ivasunavadasēhēndriyamas, ta nava dasa gām na vayo dadhath sarvavētu I

■ 2.6.18 anuvākam 18 - aindrō paśau prayājayājyāh

T.B.2.6.18.1

samiddhō agniḥ samidhā | suṣamiddhō varëṇyaḥ | gāyatrī chanda indriyam | tryavirgaurvayo dadhuḥ | tanūnapā-cchucivrataḥ | tanūnapācca (tanūpācca) sarasvatī | uṣṇikchanda indriyam | dityavāḍgaurvayo dadhuḥ | iḍābhiragnirīḍyaḥ | sōmo dēvō amartyaḥ | 84 (10)

T.B.2.6.18.2

anuṣṭupchanda indriyam | trivathsō gaurvayo dadhuḥ ∥ subarhiragniḥ puṣaṇvān | stīrṇa-barhiramartyaḥ | bṛhatī chanda indriyam | pañcavir

gaurvayo dadhuḥ II duro devīrdiśo mahīḥ I brahmā devo brhaspatiḥ I panktiḥ chanda ihēndriyam I turyavāḍ gaurvayo dadhuḥ II 85 (10)

T.B.2.6.18.3

uṣē yahvī supēśasā I viśve dēvā amartyāḥ I triṣṭup chanda indriyam I paṣṭhavādgaurvayo dadhuḥ II daivyā hōtārā bhiṣajā I indreṇa sayujā yujā I

jagatī chanda ihēndriyam | anaḍvān-gaurvayo dadhuḥ ∥ tisra iḍā sarasvatī | bhāratī marutō viśaḥ | 86 (10)

T.B.2.6.18.4

virātchanda ihēndriyam | dhēnurgaurna vayō dadhuḥ | tvaṣṭā turīpō adbhutaḥ | indrāgnī puṣtivarddhanā | dvipācchanda ihēndriyam | ukṣā gaurna vayō dadhuḥ | śamitā nō vanaspatiḥ | savitā prasuvanbhagām | kakucchanda ihēndriyam | vaṣā vēhadgaurna vayō dadhuḥ () | svāhā yajñaṃ varuṇaḥ | sukṣatrō bhēṣajaṃ karat | atiḥ chandāḥ chanda indriyam | bṛhadṛṣabhō gaurvayō dadhuḥ | 87 (14) (amartya - sturyavāḍgaurvayō dadhur - viṣō - vaṣā vēhadgaurna vayō dadhuscatvāri ca) (A18)

■ 2.6.19 anuvākam 19 - aindrō paśau vapādīnām yajyānuvākyāh

T.B.2.6.19.1

vasantēnartunā dēvāḥ | vasavastrivṛtā stutam | rathantarēṇa tējasā | havirindrē vayō dadhuḥ | grīsmēṇa dēvā rtunā | rudrāḥ pañcadaśē stutam | brhatā yaśasā balam | havirindrē vayō dadhuḥ | vara.ṣābhir rtunā SSdityāḥ | stōmē saptadaśē stutam | 88 (10)

T.B.2.6.19.2

vairūpēņa visaujasā | havirindrē vayo dadhuḥ | sāradēnartuna dēvāḥ | ēkavigṃsa rbhavaḥ stutam | vairājēna sriyā sriyām | havirindrē vayo dadhuḥ | hēmantēnartunā dēvāḥ | marutastriņavē stutam | balēna sakvarīḥ sahaḥ | havirindrē vayo dadhuḥ () | saisirēņartunā

```
dēvāḥ | trayastrigṃśė Smṛtagġ stutam | satyēna rēvatīḥ kṣatram | havirindrē vayo dadhuḥ || 89 (14) (stōmē saptadaśē stutagṃ - sahō havirindrē vayō dadhuścatvāri ca) (A19)
```

special kOrvai

(vasantēna grīsmēna varsābhih sāradēna hēmantēna saisirēna sat)

■ 2.6.20 anuvākam 20 - aindrō paśau anūyājānām maitrāvariņapraiṣāh

T.B.2.6.20.1

```
dēvam barhirindram vayōdhasam I dēvam dēvamavarddhayat I gāyatriyā chandasēndriyam I tēja indrē vayō dadhat I vasuvanē vasudhēyasya vētu yaja II dēvīrdvāro dēvamindram vayōdhasam I dēvīrdēva-mavarddhayann I uṣṇihā chandasēndriyam I prāṇamindrē vayō dadhat I vasuvanē vasudhēyasya viyantu yaja II 90 (10)
```

T.B.2.6.20.2

```
dēvī dēvam vayodhasam | uṣē indramavarddhatām | uṣṣē indramavarddhatām | uṣṣē indramavarddhatām | uṣṣṭubhā chandasēndriyam | vācamindrē vayodadhat | vasuvanē vasudhēyasya vītām yaja | dēvī jōṣṭrī dēvamindram vayodhasam | dēvī dēvamavarddhatām | bṛhatyā chandasēndriyam | śrōtramindrē vayodadhat | vasuvanē vasudhēyasya vītām yaja | 91 (10)
```

T.B.2.6.20.3

dēvī ūrjāhutī dēvamindram vayodhasam I dēvī dēvamavarddhatām I panktyā chandasēndriyam I sukramindrē vayo dadhat I vasuvanē vasudhēyasya vītām yaja II dēvā daivyā hōtārā dēvamindram vayodhasam I dēvā dēvamavarddhatām I

tr<u>i</u>ṣṭubhā chandasēndr<u>i</u>yam | tviṣ<u>i</u>mindrē vayō dadhat | vasuvanē vasudhēyasya vītām yaja || 92 (10)

T.B.2.6.20.4

dēvī-stisra-stisrō dēvīrvayodhasam | patimindra-mavarddhayann | jagatyā chandasēndriyam | balamindrē vayo dadhat | vasuvanē vasudhēyasya viyantu yaja | dēvō narāśagṃsō dēvamindram vayodhasam | dēvō dēvamavarddhayat | virājā chandasēndriyam | rēta indrē vayo dadhat | vasuvanē vasudhēyasya vētu yaja | 93 (10)

T.B.2.6.20.5

dēvō vanaspatir-dēvamindram vayōdhasam | dēvō dēvamavarddhayat | dvipadā chandasēndriyam | bhagamindrē vayō dadhat | vasuvanē vasudhēyasya vētu yajā || dēvam barhirvāritīnām dēvamindram vayōdhasam | dēvō (dēvam) dēvamavarddhayat | kakubhā chandasēndriyam | yaśa indrē vayō dadhat | vasuvanē vasudhēyasya vētu yaja () || dēvō agnih sviṣṭakṛd-dēvamindram vayōdhasam | dēvō dēvamavarddhayat | aticchandasā chandasēndriyam | kṣatramindrē vayō dadhat | vasuvanē vasudhēyasya vētu yaja || 94 (15) (viyantu yaja - vītām yaja-vītām yaja-vētu yaja-vētu yaja pañca ca) (A20)

special kOrvai

```
(dēvam barhir gāyatriyā tējāḥ |
dēvīrdvārā uṣṇihā prāṇam |
dēvī dēvamuṣē anuṣṭubhā vācām |
dēvī jōṣṭrī bṛhatyā śrōtrām |
dēvī ūrjāhūtī paṅktyā śukram |
dēvā daivyā hōtārā triṣṭubhā tviṣīm | dēvīstisrastisrō dēvīḥ patim jagatyā balām |
dēvō narāśagṃsō virājā rētāḥ |
dēvō vanaspatir dvipadā bhagām |
dēvam barhir vāritīnām kakubhā yaśāḥ |
dēvō agniḥ sviṣṭakṛdaticchandasā kṣatram | vētu viyantu catur vītāmēkō viyantu caturvētu | avarddhayadavarddhayagg ścaturāvarddhatāmēkō Svarddhayagg
```

prapAtaka kOrvai with starting words of 1 to 20 anuvAkams :-

(svādvīm tvā - sōmah - surāvantagm - sīsēna - mitr \bar{o} Ssi - yad dēvā - hōtā yakṣath samidhēndragm - samiddha indra - ācarṣaniprā - dēvam

barhirindragm sudēvagm - hōtā yakṣath samidhāSgnigm - samiddhō agnirasvinā - Ssvinā havirindriyam - dēvam barhin sarasva - tyāgnima - dyōsantō - hōtā yakṣadiḍaspadē - samiddhō agnin samidhā - vasantēnā - dēvam barhirindram vayōdhasam vigmsatih)

kOrvai with starting words of 1, 11, 21 series of daSinis :-

(svādvīm tvā ς - mī madanta pitarah - sāmrājyāya - pūtam pavitrēņē vājya - muṣāsānaktā - badarai - radhātāmaśvinā - dēva indrō vanaspatih - paṣṭhavāham gām - dēvī dēvam vayōdhasam caturnavatih)

First and last word 2nd aShTakam 6th prapAtakam :-

(svādvīntvā - vētu yaja)

∥ hari̇̀ḥ ō̄m ∥

∥ kṛṣṇa yajurvēdīya taittirīya brāhmaṇē dvitīyāṣṭakē ṣaṣṭhaḥ prapāṭhakaḥ samāptaḥ ∥

AppEndix (Of ExpansiOns)

T.B.2.6.3.4

agna āyūgṃṣi pavasē [3], Sgnē pavasva[4]
agna āyūgṃṣi pavasa ā suvōrjamiṣaṃ ca naḥ l
ārē bādhasva ducchunāṃ | [3]
agnē pavasva svapā asmē varcaḥ suvīryāṃ l
dadhat pōṣagṃ rayiṃ mayi | [4]

(Appearing in T.S.1.3.14.8)

T.B.2.6.3.4

pavamānah suvarjanah[5] punantu mā dēvajanāh[6] pavamānah suvarjanah | pavitrēņa vicarṣaṇih | yaḥ pōtā sa punātu mā | [5] punantu mā dēvajanāh | punantu mana vō dhiyā | punantu viśva āyavah | [6]

(Both appearing in T.B.1.4.8.1)

T.B.2.6.3.4

jātavēdaņ pavitravad[7] yatte pavitramarcisi[8] jātavēdaņ pavitravat | pavitreņa punāhi mā | śukrēņa dēva dīdyat | agnē kratvā kratūgmranu | [7] yatte pavitra-marcisi | agnē vitatamantarā | brahma tēna punīmahē | [8]

(Both appearing in T.B.1.4.8.2)

T.B.2.6.3.4

ubhābhyām dēva savitar[9] vaiśvadēvī punatī[10] ubhābhyām dēva savitaḥ | pavitrēna savēna ca | idam brahma punīmahē | [9] vaiśvadēvī punatī dēvyāgāt | yasyai bahvī-stanuvō vītapṛṣṭhāḥ | tayā madantaḥ sadhamādyēṣu | vayagg syāma patayō rayīṇām | [10]

(Both appearing in T.B.1.4.8.2)

T.B.2.6.9.1

ācarṣaṇiprā[11]
ācarṣaṇiprā vṛṣabhō janānām |
rājā kṛṣṭināṃ puruhūta indraḥ |
stutaḥ śravasyannavasopamadrik |
yuktvā harī vṛṣaṇā SSyāhyarvāṅ || [11]

(Appearing in T.B.2.4.3.11)

T.B.2.6.9.1

vivēsa yanmā[12]
vivēsa yanmā dhisaņā jajāna stavai
purā pāryādindra mahnaḥ I
agṃhaso yatra pīparadyathā no nāvēva
yānta mubhayē havantē II [12]

(Appearing in T.S.1.6.12.3)

T.B.2.6.9.1

tagm sadhrīcih[13] tagm sadhrīcirūtayo vṛṣṇiyani I pauggsyani niyutah saścurindram I samudram na sindhava ukthaśusmāh I uruvyacasagimra āvisanti I [13]

(Appearing in T.B.2.4.5.2)

T.B.2.6.16.1

uśantastva havamaha[14] uśantastva havamaha uśantah samidhīmahi I uśannuśata ā vaha pitrn havişē attavē ∥ [14]

(Appearing in T.S. 2.6.12.1)

T.B.2.6.16.1

ā nō agnē sukētunā[15]tvagm sōma mahē bhagam[16] ā no agnē sukētunā I rayim viśvāyupoṣasam I mārdīkam dhēhi jīvasē ∥ [15] tvagm soma mahē bhagam I tvam yūna rtāyatē I daksam dadhāsi jīvase ∥ [16]

(Both appearing in T.B.2.4.5.3)

T.B.2.6.16.1

tvagm soma pracikito manīsā[17], tvayā hi nah pitarah soma pūrvē[18] tvagm soma pracikito manīsā tvagm rajisthamanu nēsi panthām I tava praniti pitaro na indo devesu ratnama bhajanta dhīrāh ∥ [17] tvayā hi naḥ pitaraḥ soma pūrvē karmani cakruḥ pavamāna dhīraḥ I vanvannavatah paridhigm rapörnu virēbhirasvairmaghava bhava nah ∥ [18]

(Both appearing in T.S.2.6.12.1)

T.B.2.6.16.1

tvagṃ soma pitrbhiḥ samvidānaḥ[19] tvagṃ soma pitrbhiḥ saṃvidānō Snu dyāvapṛthivī ā tatantha I tasmai ta indo haviṣa vidhēma vayagg syāma patayō rayīṇāṃ II [19]

(Appearing in T.S.2.6.12.2)

T.B.2.6.16.1

barhiṣadaḥ pitara[20], āShaṃ pitrn[21], upahūtāḥ pitaro[22] barhiṣadaḥ pitara ūtyarvāgimā vo havyā cakṛmā juṣadhvaṃ l ta ā gatāSvasā śaṃ tamēnāthāsmabhyagṃ śaṃ yōrarapō dadhāta | [20]

(Appearing in T.S.2.6.12.2)

āShaṃ pitrnth suvidatrāgṃ avithsi napātaṃ ca vikramaṇaṃ ca viṣṇoḥ l barhiṣadō yē svadhayā sutasya bhajanta pitvasta ihāSS gamiṣṭhāḥ | [21]

(Appearing in T.S.2.6.12.3)

upahūtāḥ pitaraḥ sōmyāso barhiṣyeṣu nidhiṣu priyeṣu । ta ā gamantu ta iha śruvantvadhi bruvantu tē avantvasmān ∥ [22]

(Appearing in T.S.2.6.12.3)

T.B.2.6.16.1 Zgni'ShvAttAH pitaraH[23]

agniṣvāttāḥ pitara ēha gacchata sadaḥ sadaḥ sadata supraṇītayaḥ I attā havīgṃṣi prayatāni barhiṣyathā rayigṃ sarvavīraṃ dadhātana | [23]

(Appearing in T.S.2.6.12.2)

T.B.2.6.16.2

yadagnē kavyavāhana[24],
tvamagna īdito jātavēdah[25], mātalīkavyaih[26]
yadagnē kavyavāhana pitrn yaksyrtāvrdhah |
pra ca havyāni vaksyasi dēvēbhyasca pitrbhya ā | [24]
tvamagna īdito jātavēdo Svādhavyāni surabhīni krtvā | prādāh pitrbhyah
svadhayā tē aksannaddhi tvam dēva prayatā havīgmsi | [25]
mātalī kavyairyamo angirobhi rbrhaspatir rkvabhi rvāvrdhānah | yāggsca
dēvā vāvrdhuryē ca dēvānth svāhā Snyē svadhayā Snyē madanti | [26]

 $\bar{\text{o}}$ m namaḥ paramātmanē, śrī mahāgaṇapatayē namaḥ śrī gurubhyō namaḥ, hariḥ ōṃ

tīyāṣṭakē saptamaḥ prapāṭhakaḥ - savā ēkāhav

■ 2.7.1 anuvākam - brhaspatisavah

<u>T.B.</u>2.7.1.1

trivṛth-stōmo bhavati | brahmavarcasam vai trivṛt | brahmavarcasamēvā-varundhē | agniṣṭōmaḥ sōmo bhavati | brahmavarcasam vā agniṣṭōmaḥ | brahmavarcasamēvāvarundhē | rathataṃragṃ sāma bhavati | brahmavarcasam vai rathantaram | brahmavarcasamēvāvarundhē | parisrajī hōtā bhavati | 1 (10)

T.B.2.7.1.2

aruṇō mirmirastriśukraḥ |
ētad vai brahmavarcasasya rūpam |
rūpēṇaiva brahmavarcasamavarundhē ||
bṛhaspati-rakāmayata dēvānām purōdhām
gacchēyamiti | sa ētam bṛhaspatisavamapasyat |
tamāSharat | tēnāyajata | tatō vai sa dēvānām purōdhā-magacchat | yaḥ
purōdhākāmaḥ syāt |
sa bṛhaspatisavēna yajēta | 2 (10)

T.B.2.7.1.3

purodhāmēva gacchati I tasya prātassavanē sannēsu nārāśagmsēsu I ēkādaśa dakṣiṇā nīyantē I ēkādaśa māddhyadimnē savanē sannēsu nārāśagmsēsu I ēkādaśa trtīyasavanē sannēsu nārāśagmsēsu I trayastrigmsath-sampadyantē I trayastrigmsad vai dēvatā I trayastrigmsad vai dēvatā I trayastrigmsad vai dēvatā prājāpatyō vā aśvah I 3 (10)

T.B.2.7.1.4

prajāpati-ścatustrigmśō dēvatanām | yāvatīrēva dēvatan | tā ēvāvarundhē | kṛṣṇājinė Sbhiṣincati | brahmanō vā ētad-rūpam | yat kṛṣṇājinam | brahmavarcasēnaivainagm samarddhayati | ājyēnābhiṣin-

```
cati | tējō vā ājyām | tējā ēvāsmin dadhāti ( ) | 4 (10) (hōtā bhavati - yajēta - vā aśvō - dadhāti) (A1)
```

■ 2.7.2 anuvākam - vaišyasavah

T.B.2.7.2.1

yadāgnēyō bhavati | agnimukhā hyrddhiḥ | atha yat pauṣṇaḥ | puṣṭirvai pūṣā | puṣṭir-vaiśyasya | puṣṭimēvāvarundhē | prasavāya sāvitraḥ | atha yat tvāṣṭraḥ | tvaṣṭā hi rūpāṇi vikarōti | nirvaruṇatvāya vāruṇaḥ | 5 (10)

T.B.2.7.2.2

athō ya ēva kaśca santhsūyatë | sa hi vāruṇaḥ || atha yad vaiśvadēvaḥ | vaiśvadēvō hi vaiśyah || atha yan mārutaḥ | mārutō hi vaiśyah ||

saptaitāni havīgmṣi bhavanti | saptaganā vai marutaḥ | pṛśniḥ paṣṭhauhī marutyālabhyatē | viḍvai marutaḥ () | viśa ēvaitan-maddhyatoŚbhiṣicyatē | tasmād vā ēṣa viśaḥ priyaḥ | viśo hi maddhyatoŚbhiṣicyate | ṛṣabhacar-mēŚddhyabhiṣincati |

sa hi prajanayitā | dadhnā Sbhişincati | ūrgvā annādyam dadhi | ūrjaivainamannādyena samarddhayati | 6 (18)

(vāruņō - vidvai marutōsṣṭau ca) (A2)

\parallel 2.7.3 anuvākam 3 - brāhmaņasavah \parallel

T.B.2.7.3.1

yadāgnēyō bhavati | āgnēyō vai brāhmaṇaḥ | atha yath saumyaḥ | saumyō hi brāhmaṇaḥ | prasavāyaiva sāvitraḥ | atha yad bārhaspatyaḥ | ētadvai brāhmaṇasya vākpatīyām | atha yadagnīṣōmīyaḥ | āgnēyō vai brāhmaṇaḥ | tau yadā sagamcchētē | 7 (10)

T.B.2.7.3.2

atha vīryavattaro bhavati | atha yath sārasvataḥ | ētaddhi pratyakṣam brāhmaṇasya vākpatīyam | nirvaruṇatvāyaiva vāruṇaḥ | atho ya ēva kaśca santhsūyate | sa hi vāruṇaḥ | atha yad dyāvāpṛthivyaḥ | indro vṛtrāya vajramudayacchat | tamētēnaiva bhāgadhēyēnā-nvamanyētām | 8 (10)

T.B.2.7.3.3

vajrásya vā ēṣōʿSnumānāyaˈ | anumatavajraḥ sūyātā iti | aṣṭāvētāni havīgṃṣi bhavanti | aṣṭākṣarā gāyatrī | gāyatrī brahmavarcasam | gāyatrīyaiva brahmavarcasamavarundhē | hiraḥyēna ghṛtamut punāti | tējasa ēva rucē | kṛṣṇājinēʿSbhiṣincati | brahmaḥo vā ētadṛkhsāmayo rūpam () | yat kṛṣṇājinam | brahmahnēvaina-mṛkhsāmayō-raddhyabhiṣincati | ghṛtēnā-bhiṣincati | tathā vīryāvattaro bhavati | 9 (14) (sagaṃcchētē - bhāgadhēyēnānvamanyētāgṃ - rūpaṃ catvāri ca) (A3)

■ 2.7.4 anuvākam 4 - sōmasavah

T.B.2.7.4.1

na vai sōmɨna sōmasya savössti | hatō hyɨsaḥ | abhisutō hyɨsaḥ | na hi hataḥ suyatɨ | saumīgṃ sutavasāmālabhatē | sōmō vai retodhāḥ | rēta ēva tad-dadhāti | saumyarcā sbhisiñcati | rētodhā hyaṣā | rētaḥ sōmaḥ () | rēta ēvāsmin dadhāti | yat kiñca rājasuyamrtē sōmam | tath sarvaṃ bhavati | aṣaḍhaṃ yuthsu pṛtanāsu paprim | suvara.ṣāmaphsvāṃ vṛjanasya gōpām | bharēṣujāgṃ sukṣitigṃ suśravasam | jayantaṃ tvāmanu madēma sōma | 10 (17) (rētaḥ sōmaḥ sapta ca) (A4)

\parallel 2.7.5 anuvākam 5 - pṛthisavah \parallel

T.B.2.7.5.1

yō vai sōmēna sūyatē | sa dēvasavaḥ | yaḥ paśunā sūyatē | sa dēvasavaḥ | ya iṣṭyā sūyatē | sa manuṣyasavaḥ | ētaṃ vai pṛthayē dēvāḥ prāyacchann | tatō vai sōSpyāraṇyānāṃ paśūnāmasūyata | yāvatīḥ kiyatīśca prajā vācaṃ vadanti | tāsāgṃ sarvāsāgṃ sūyatē | 11 (10)

T.B.2.7.5.2

ya ētēna yajātē | ya u cainamēvam vēdā ||
nārāśaggsyarcā Sbhiṣincati | manuṣyā vai narāśagṃsaḥ | nihnutya vāvaitat | athābhiṣincati ||
yat kinca rājasūyā-manuttaravēdīkām | tath sarvam bhavati || yē mē pancāśatam daduḥ | aśvānāgṃ sadhastutiḥ () | dyumadagnē mahi śravaḥ |
bṛhat kṛdhi maghōnām | nṛvadamṛta nṛṇām || 12 (13) (sūyatē - sadhastutistrīni ca) (A5)

■ 2.7.6 anuvākam 6 - gōsavah

T.B.2.7.6.1

ēṣa gosavaḥ | ṣaṭtrigṃśa ukthyo bṛhath sāmā | pavamānē kaṇvarathantaraṃ bhavati | yō vai vaiapēyaḥ | sa samrāṭthsavaḥ | yō rajasūyaḥ | sa varuṇasavaḥ | prajapatiḥ svārajyaṃ paramēṣṭhī | svārajyaṃ gaurēva | gauriva bhavati | 13 (10)

T.B.2.7.6.2

ya ētēna yajatē | ya u cainamēvam vēda ||
ubhē bṛhad-rathantarē bhavatah |
taddhi svārajyam || ayutam dakṣiṇāh | taddhi svārajyam || pratidhuṣā
Sbhiṣincati | taddhi svārajyam || anuddhatē vēdyai dakṣiṇata ahavanīyasya
bṛhataḥ stotram pratyabhiṣincati |
iyam vāva rathantaram | 14 (10)

T.B.2.7.6.3

asau bṛhat | anayö́rēvaina-manȧ̀ntarhita-mabhiṣi̇́ncati | paśustōmō vā ēṣaḥ

```
tēna gōsavaḥ | ṣaṭtrigṃśaḥ sarvaḥ ||
rēvajjātaḥ sahasā vṛddhaḥ |
kṣatrāṇāṃ kṣatrabhṛttamō vayodhāḥ |
mahān mahitvē tastabhānaḥ |
kṣatrē rāṣṭrē ca jāgṛhi |
prajāpatēstvā paramēṣṭhinaḥ svārājyēnābhiṣiñcā-mītyāha ( ) ||
svārājya-mēvainaṃ gamayati || 15 (11)
(iva bhavati - rathantara - māhaikaṃ ca) (A6)
```

■ 2.7.7 anuvākam 7 - ōdanasavamantrāh

T.B.2.7.7.1

sigmhē vyāghra uta yā pṛdākau I tviṣiragnau brāhmaṇē sūryē yā I indraṃ yā dēvī subhagā jajāna I sā na āgan varcasā samvidānā II yā rājanyē dundubhāvāyatāyām I aśvasya krandyē puruṣasya māyau I indraṃ yā dēvī subhagā jajāna I sā na āgan varcasā samvidānā II yā hastini dvīpini yā hiraṇyē I tviṣi-raśvēṣu puruṣēṣu gōṣu I 16 (10)

T.B.2.7.7.2

indram yā dēvī subhagā jajānā I sā na āgan varcasā samvidānā II rathē akṣēṣu vṛṣabhasya vājē I vātē parjanyē varuṇasya śuṣmē I indram yā dēvī subhagā jajāna I sā na āgan varcasā samvidānā II rāḍasi virāḍasi I samrāḍasi svarāḍasi II indraya tvā tējasvatē tējasvantagg śrīṇāmi I indraya tvaujasvata ōjasavantagg śrīṇāmi I 17 (10)

T.B.2.7.7.3

indrāya tvā payasvatē payasvantagg śrīṇāmi I

indrāya tvā S Syuṣmata āyuṣmantagg śrīṇāmi | tējō S si | tat tē prayacchāmi | tējasvadastu mē mukhām | tējasvacchirō astu mē | tējasvān. viśvataḥ pratyan | tējasā saṃpipṛgdhi mā | ōjō S si | tat tē prayacchāmi | 18 (10)

T.B.2.7.7.4

ōjásvadastu mē mukhām | ōjásvacchirō astu mē | ōjásvān. viśvatáḥ pratyaṅ | ōjásā saṃpiprgdhi mā | payoʿSsi | tattē prayacchāmi | payasvadastu mē mukhām | payasvacchirō astu mē | payasvān. viśvatáḥ pratyaṅ | payasā saṃpiprgdhi mā | 19 (10)

T.B.2.7.7.5

āyurasi | tat tē prayacchāmi | āyuṣmadastu mē mukhām | āyuṣmacchiro astu mē | āyuṣmān. viśvataḥ pratyan | āyuṣā saṃpipṛgdhi mā | imamagna āyuṣē varcasē kṛdhi | priyagṃ rēto varuṇa soma rājann | mātēvasmā aditē śarma yaccha |

viśvė dēvā jaradastiryathā Ssat **■ 20 (10)**

T.B.2.7.7.6

āyūrasi viśvāyūrasi | sarvāyūrasi sarvamāyūrasi ||
yatō vātō mano javāḥ | yataḥ kṣaranti sindhavaḥ |
tāsaṃ tvā sarvasāgṃ rucā | abhiṣincāmi varcasā || samudra ivāsi gahmanā
| sōma ivāsyadābhyaḥ |
agniriva viśvataḥ pratyan | sūrya iva jyōtiṣā vibhūḥ || 21 (10)

T.B.2.7.7.7

apāṃ yō dravanē rasaḥ I tamahamasmā āmuṣyāyaṇāya I tējasē brahmavarcasāya grhṇāmi I apāṃ ya ūrmau rasaḥ I tamahamasmā āmuṣyāyaṇāya I ōjasē vīryāya grhṇāmi I

apāṃ yō maddhyatō rasaḥ I tamahamasmā āmuṣyāyaṇāya I puṣṭyai prajananāya grhṇāmi I apāṃ yō yajñiyō rasaḥ () I

tamahamasmā āmuşyāyanāya I

āyusē dīrghāyutvāya grhnāmi ▮ 22 (12)

(gōṣ - vōjasvantagg śrīṇā - myōjō̄Ssi tattē prayacchāmi - payasā saṃpipṛgdhi mā-sad - vibhūr - yajñiyō rasō dvē ca) (A7)

■ 2.7.8 anuvākam 8 - ōdanasavagatā sthārōhanamantrāh

T.B.2.7.8.1

abhiprēhi vīrayasva I ugraścēttā sapatnahā ∥ ātiṣṭha mitravarddhanaḥ I tubhyam dēvā adhibravann ∥ aṅkau nyaṅkāvabhita[27]� ātiṣṭha vṛtrahan-ratham[28] ∥ ātiṣṭhantam pari viśvē abhūṣann I śriyam vasānaścarati svarōcāḥ I mahat-tadasyāsurasya nāma I ā viśvarūpō amṛtāni tasthau ∥ anu tvēndrō madatvanu bṛhaspatiḥ I 23 (10)

T.B.2.7.8.2

anu sōmō anvagnirāvīt | anu tvā viśvē dēvā avantu | anu sapta rājānō ya utābhiṣiktāḥ | anu tvā mitrāvaruṇāvihāvatam | anu dyāvāpṛthivī viśvaśabhūṃ | sūryō ahobhiranu tvā Svatu | candramā nakṣatrairanu tvā Svatu | dyauśca tvā pṛthivī ca pracētasā | śukrō bṛhad-dakṣiṇā tvā pipartu | anu svadhā cikitāgṃ sōmō agniḥ () | ā Syaṃ pṛṇaktu rajasī upasthām | 24 (11) (bṛhaspatiḥ - sōmō agnirēkaṃ ca) (A8)

■ 2.7.9 anuvākam 9 - ōdanasavah

T.B.2.7.9.1

prajāpatih prajā asrjata | tā asmāth-srṣṭāḥ parācīrāyann | sa ētam prajāpatirōdar mapasyat | sōSnnam bhūtoŚtiṣṭhat | tā anyatrānnādyamavittvā | prajāpatim prajā upāvartanta | annamēvainam bhūtam pasyantīh prajā upāvartantē | ya ētēna yajatē | ya u cainamēvam vēda | sarvānyannāni bhavanti | 25 (10)

T.B.2.7.9.2

sarvē puruṣāḥ | sarvāṇyēvānnānyavarundhē | sarvān puruṣān | rāḍasi virāḍasītyāha | svārājyamēvainam gamayati | yaddhiraṇyam dadāti | tējastēnāvarundhē | yattisrdhanvam | vīryam tēna | yadaṣṭrām | 26 (10)

T.B.2.7.9.3

puṣṭiṃ tēna | yat-kamaṇḍalum | āyuṣṭēna | yaddhiraṇyamābadhnāti | jyōtirvai hiraṇyam | jyōtirēvāsmin-dadhāti | athō tējō vai hiraṇyam | tēja ēvātman dhattē | yadodanaṃ prāśnāti | ētadēva sarvamavaruddhya | 27 (10)

T.B.2.7.9.4

tadásmin-nēkadhā Sdhāt | rōhiṇyāṃ kāryáḥ | yadbrāhmaṇa ēva rōhiṇī | tasmādēva | athō varṣmaivainagṃ samānānāṃ karōti | udyatā sūryēṇa kāryáḥ | udyantaṃ vā ētagṃ sarvāḥ prajāḥ pratinandanti | didṛkṣēṇyō darśanīyo bhavati | ya ēvaṃ vēdá | brahmavādino vadanti | 28 (10)

T.B.2.7.9.5

avētyoʻSvabhṛthā(3) nā(3) iti | yad-darbhapuñjīlaiḥ pavayati | tath svidēvāvaiti | tannāvaiti | tribhiḥ pavayati | traya imē lokāḥ | ēbhirēvainaṃ lokaiḥ pavayati | atho apāṃ vā ētat tējo varcaḥ | yad-darbhaḥ | yad-darbhapuñjīlaiḥ pavayati () | apāmēvainaṃ tējasā varcasāSbhiṣincati | 29 (11)

(bhava - ntyaṣṭrā - mavaruddhya - vadanti - darbhā yad darbhapuñjīlaiḥ pavayatyēkam ca) (A9)

\parallel 2.7.10 anuvākam 10 - pancasāradīyavidhi \nmid

T.B.2.7.10.1

prajāpatirakāmayata bahorbhūyanth-syāmiti |
sa ētam pancasāradīya-mapasyat | tamāsharat | tēnāyajata | tatō vai sa bahorbhūya-nabhavat | yaḥ kāmayēta bahorbhūyanth-syāmiti |
sa pancasāradīyēna yajēta | bahorēva bhūyan bhavati |
maruth stōmō vā ēṣaḥ | marutō hi dēvānām bhūyiṣṭhāḥ | 30 (10)

T.B.2.7.10.2

bahurbhavati | ya ētēna yajatē | ya u cainamēvam vēda | pañcasāradīyō bhavati | pañca vā rtavah samvathsarah | rtusvēva samvathsarē pratitisthati | athō pañcakṣarā paṅktih | pāṅktō yajñah | yajñamēvāvarundhē | sapta-

daśagg stōmā nātiyanti () | saptadaśaḥ prajāpatiḥ | prajāpatērāptyai || 31 (12)

(bhūyiṣṭhā - yanti dvē ca) (A10)

■ 2.7.11 anuvākam 11 - pañcaśāradīyagatapaśuvidhih

T.B.2.7.11.1

agasyō marudbhya ukṣṇaḥ praukṣat | tānindra ādatta | ta ēnaṃ vajra-mudyatyābhyāyanta |

tānagastyascaivēndrasca kayasubhīyenāsamayatam I

tānchān tānupāhvayata I yat kayāsubhīyam bhavati sāntyai I tasmādēta aindrā mārutā ukṣāṇaḥ savanīyā bhavanti I trayaḥ prathamēShannālabhyantē I

ēvam dvitīyė \mid ēvam trtīyė \mid 32 (10)

T.B.2.7.11.2

ēvam caturthē | pañcöttamēShannālabhyantē | varṣiṣṭhamiva hyetadahaḥ

varşişthah samananam bhavati I ya etena yajate I

ya u cainamēvam vēda I svārājyam vā ēṣa yajñaḥ I ētēna vā ēkayāvā kāndamaḥ svārājya-magacchat I svārājyam gacchati I ya ētēna yajatē I 33 (10)

T.B.2.7.11.3

ya u cainamēvam vēda ∥ mārutō vā ēṣa stōmaḥ ∣ ētēna vai marutō dēvānām bhūyiṣṭhā abhavann ∣

bhūyisthah samānānām bhavati I ya ētēna yajatē I

ya \dot{u} cainamēvam vēda \parallel pañcaśāradīyō vā ēṣa yajñaḥ \mid ā pañcamātpuruṣādannamatti \mid ya ētēna yajatē \mid ya \dot{u} cainamēvam vēda () \parallel

saptadaśagg stōmā nātiyanti | saptadaśaḥ prajāpatiḥ | prajāpatērēva naiti

(tṛtīyē - gacchati ya ētēna yajātē - Stti ya ētēna yajātē ya u cainamēvaṃ vēda trīni ca) (A11)

(agastyah svārājyam mārutah pancasāradīyo vā ēṣa yajnah saptadasam prajāpatērēva naiti)

■ 2.7.12 anuvākam 12 - agniştudyāgē grahānām purōrucah

T.B.2.7.12.1

asyājarāsō damā maritrāḥ | arcaddhūmāsō agnayaḥ pāvakāḥ | śvicīcayaḥ śvātrāsō bhuraṇyavaḥ | vaṇara.ṣadō vāyavō na sōmāḥ || yajā nō mitrāvaruṇā | yajā dēvāgṃ rtaṃ brhat | agnē yakṣi svaṃ damām || aśvinā pibatagṃ sutam | dīdyagnī śuci vratā | rtunā yajñavāhasā || 35 (10)

T.B.2.7.12.2

dvē virūpē caratah svarthe | anyā Snyā vathsamupadhāpayētē | hariranyasyām bhavati svadhāvān | śukrō anyasyām dadṛśē suvarcāh | pūrvāparam caratō māyayaitau | śiśū krīḍantau pariyātō adhvaram | viśvānyanyō bhuvanā Sbhicaṣṭē | rtūnanyō vidadhajjāyatē punah | trīṇi śatā trīṣahasrāṇyagnim | trigṃśacca dēvā nava cāsaparyann | 36 (10)

T.B.2.7.12.3

aukṣan-ghṛtairāstṛṇan-barhirasmai | ādiddhōtaraṃ nyaṣādayanta | agn-ināsgniḥ samiddhyatē | kavir-gṛhapatiryuva | havyavāḍ-juhvasyaḥ | agnir-dēvānāṃ jaṭharam | pūtadakṣaḥ kavikratuḥ | dēvō dēvēbhirāgamat | agniśriyo maruto viśvakṛṣṭayaḥ | a tvēṣamugramava īmahē vayam | 37 (10)

T.B.2.7.12.4

tē svāninō rudriyā vara.ṣanirṇijaḥ l sigṃhā na hēṣakratavaḥ sudānavaḥ l yaduttamē marutō maddhyamē va l

yadvāSvamē subhagāsō diviṣṭha l tato no rudrā uta vāSnvasya lagne vittāddhaviṣō yadyajāmaḥ līḍē agnigg svavasaṃ namobhiḥ liha prasaptō vicayatkṛtaṃ naḥ l rathairiva prabharē vājayadbhiḥ l pradakṣiṇin-marutāgg stōmamṛddhyām l 38 (10)

T.B.2.7.12.5

śrudhi śrutkarna vahnibhih | devairagne sayāvabhih | asidantu bara.hiṣi | mitro varuno aryamā | prātaryāvano adhvaram | viśveṣā-maditir-yajñiyanām | viśvaṣā-matithir-mānuṣāṇām | agnir-devānāmava āvṛṇānah | sumṛḍīko bhavatu viśvavedāh | tvē agne sumatim bhikṣamāṇāh | 39 (10)

T.B.2.7.12.6

divi śravo dadhire yajñiyasah | nakta ca cakruruṣasā virupe | kṛṣṇaṃ ca varṇamaruṇaṃ ca sandhuh | tvāmagna ādityāsa āsyām | tvāṃ jihvāgṃ śucayaścakrire kave | tvāgṃ ratiṣāco adhvareṣu saścire | tvē dēvā haviradantyāhutam | ni tva yajñasya sādhanam | agnē hōtāramṛtvijām | vanuṣvad-dēva dhīmahi pracētasam () | jīraṃ dūtamamartyam | 40 (11) (yajñavāhasā - Ssaparyan - vaya - mṛddhyāṃ - bhikṣamāṇāḥ - pracētasamēkaṃ ca) (A12)

■ 2.7.13 anuvākam 13 - indrastudyāgē grahāņām purōrucah

T.B.2.7.13.1

tiṣṭhā harī ratha ā yujyamānā yāhi | vāyurna niyuto no accha | pibāsyandho abhisṛṣṭō asmē | indra svāhā rarimā tē madāya | kasya vṛṣā sutē sacā | niyutvān vṛṣabhō raṇat | vṛṭrahā sōmapītayē | indram vayam mahādhanē | indramarbhe havāmahē | yujam vṛṭrēṣu vajrinām | 41 (10)

T.B.2.7.13.2

dv<u>i</u>tāyō vṛtrahantamaḥ I v<u>i</u>da indraḥ śatakratuḥ I upa nō haribhiḥ sutam II sa sūra ājanayañjyōtirindram I ayā dhiyā taraṇiradribarhāḥ I ṛtēna śuṣmī-

navamāno arkaih I vyusridho asro adrirbibhēda II uta tyadāsvasviyam I yadindra nāhusīsvā I agre viksu pratīdayat II 42 (10)

T.B.2.7.13.3

bharēṣvindragṃ suhavagṃ havāmahē l
agṃhōmucagṃ sukṛtaṃ daivyañjanām l
agniṃ mitraṃ varuṇagṃ sātayē bhagām l
dyāvapṛthivī marutaḥ svastaye l
mahi kṣētraṃ puruścandraṃ vividvān l
ādith sakhibhyaśca rathagṃ samairat l
indro nṛbhirajanad-dīdyanaḥ sākam l sūryamuṣasaṃ gātumagnim l
uruṃ no lōkamanunēṣi vidvān l
suvarva-jjyōtirabhayagg svasti l 43 (10)

T.B.2.7.13.4

ṛṣvā ta indra sthavirasya bāhū | upasthēyāma śaraṇā bṛhanta | ā nō viśvābhirūtibhiḥ sajōṣāḥ | brahma juṣāṇō haryaśva yāhi | varīvṛjath sthavirēbhiḥ suśipra | asmē dadhad-vṛṣaṇagṃ śuṣmamindra | indrāya gāva āśiram | duduhrē vajriṇē madhu | yath sīmupahvarē svidat | tāstē vajrin dhēnavo jōjayurnaḥ () | 44 (10)

T.B.2.7.13.5

gabhastayō niyuto viśvavarāḥ l aharaharbhūya ijjōguvānāḥ l pūrṇā indra kṣumatō bhōjanasya limām tē dhiyam prabharē mahō mahīm lasya stōtrē dhiṣaṇā yatta ānajē l tamuthsavē ca prasavē ca sāsahim lindram dēvāsaḥ śavasā madannanu las (7) (vajriṇa - mayath - svasti - jōjayurnaḥ - +sapta ca) (A13)

■ 2.7.14 anuvākam 14 - aptoryāmāvidhih

T.B.2.7.14.1

prajāpatih pasūnasrjata \mid tēsmāth srṣṭāh parānca āyann \mid tānagniṣṭōmēna nāpnöt \mid tānukthyēna nāpnöt \mid tānth ṣōḍasinā nāpnöt \mid tānrātriyā nāpnöt \mid tānth sandhinā nāpnöt \mid sösgnimabravīt \mid imānma īphsēti \mid

tānagnistrivrtā stōmēna nāpnöt | 46 (10)

T.B.2.7.14.2

sa indramabravīt | imānma īphsēti | tānindraḥ pañcadaśēna stōmēna nāpnot | sa viśvān dēvā-nabravīt | imānma īphsatēti | tān. viśvē dēvāḥ saptadaśēna stōmēna nāpnuvann | sa viṣṇumabravīt | imānma īphsēti | tān. viṣṇurēkavigṃśēna stōmēnāpnot | vāravantīyēnāvārayata () | 47 (10)

T.B.2.7.14.3

idam viṣṇur vicakrama iti vyakramata ||
yasmāt paśavaḥ pra prēva bhragṃśērann | sa ētēna yajēta || yadāpnōt ||
tadaptōryāmasyāptōryāmatvam || ētēna vai dēvā jaitvāni jitvā | yaṃ kāmamakāmayanta tamāpnuvann | yaṃ kāmam kāmayatē | tamētēnāpnōti || 48
(9)
(stōmēna nāpnō - davārayata - +nava ca) (A14)

\parallel 2.7.15 anuvākam 15 - rājābhiṣēka
ḥ \parallel

T.B.2.7.15.1

vyāghrōSyamagnau carati praviṣṭaḥ | ṛṣiṇāṃ putrō abhiśastipā ayam | namaskārēṇa namasā tē juhōmi | mā dēvānāṃ mithuyā karma bhāgam || sāvīra.hi dēva prasavāya pitrē | varṣmāṇamasmai varimāṇamasmai | athāsmabhyagṃ savitaḥ sarvatātā | divē diva āsuvā bhūripaśvaḥ || bhūtō bhūtēṣu carati praviṣṭaḥ | sa bhūtānā-madhipatir-babhūva | 49 (10)

T.B.2.7.15.2

tasya mṛtyau carati rājasūyam I sa rājā rājya-manumanyatāmidam II yēbhih śilpaih paprathānāmadṛgṃhat I yēbhidryāmabhyapigṃśat-prajāpatih I yēbhirvācam viśvarūpāgṃ samavyayat I tēnēmamagna iha varcasā samangdhi II

yēbhirādityastapati prakētubhiḥ | yēbhiḥ sūryo dadrse citrabhanuḥ | yēbhirvācam puṣkalēbhiravyayat | tēnēmamagna iha varcasā samangdhi || 50 (10)

T.B.2.7.15.3

āSyam bhātu śavasā pañca kṛṣṭīḥ | indra iva jyēṣṭhō bhavatu prajāvāh | asmā astu puṣkalam citrabhānu | āSyam pṛṇaktu rajasī upastham | yattē śilpam kaśyapa rōcanāvat | indriyāvat-puṣkalam citrabhānu | yasminth sūryā arpitāḥ sapta sākam | tasmin-rājāna-madhiviśrayēmam | dyaurasi pṛthivyasi | vyāghrō vaiyāghrēSdhi | 51 (10)

T.B.2.7.15.4

viśrayasva diśo mahīḥ I viśastvā sarva vanchantu I mā tvad-rāṣṭramadhibhraśat II yā divyā āpaḥ payasā saṃbabhūvuḥ I yā antarikṣa uta pārthivīryāḥ I tā sāṃ tvā sarvasāgṃ rucā I abhiṣincāmi varcasā I abhi tvā varcasā sicaṃ divyēna I payasā saha I yathāssā rāṣṭravarddhanaḥ I 52 (10)

T.B.2.7.15.5

tvānuṣṭubhēna chandasā | bṛhaspati-stvopariṣṭā-dabhiṣiñcatu pāṅktena chandasā | 53 (10)

T.B.2.7.15.6

aruṇaṃ tvā vṛkamugraṃ khajaṃ karam | rōcamānaṃ marutāmagre arciṣaḥ

sūryavantam maghavanam viṣāsahim I indramukthyēṣu nāmahūtamagm huvēma I

pra bāhavā sisṛtaṃ jīvasē naḥ l ā nō gavyūtimukṣataṃ ghṛtēna l ā nō janē śravayataṃ yuvānā l śrutaṃ mē mitrāvaruṇā havēmā l indrasya tē vīryakṛtaḥ l bāhū upāvaharāmi () l 54 (10) (babhū - vāvyayat tēnēmamagna iha varcasā samangdhi - vaiyāghrēsdhi -

(babhu - vavyáyat tenemamágna <u>i</u>ha varcása samángdh<u>i</u> - vaiyaghre5dhi rāṣṭravarddhanaḥ - pāṅktena chandasō - pāvaharāmi) (A15)

■ 2.7.16 anuvākam 16 - rājābhiṣēkāṅgam rathārōhaṇam

T.B.2.7.16.1

abhi prēhi vīrayasva I ugrascēttā sapatnahā I ātiṣṭha vṛtrahantamaḥ I tubhyam dēvā adhibravann II aṅkau nyaṅkāvabhitō ratham yau I dhvāntam vatāgramanusam carantau I dūrē heti-rindriyāvan patatrī I tē nō Sgnayaḥ paprayaḥ pārayantu II namasta ṛṣē gada I avyathāyai (avyadhāyai) tvā svadhāyai tvā I 55 (10)

T.B.2.7.16.2

mā na indrābhitastva-dṛṣvāriṣṭāsaḥ | ēvā brahmantavēdastu | tiṣṭhā rathē adhi yad-vajrahastaḥ | ā raśmīndeva yuvasē svaśvaḥ | ātiṣṭha vṛtrahan [29], nātiṣṭhantaṃ pari [30] | anu tvēndro mada [31]. tvanu tvā mitrāvarunau [32] | dyauśca tvā pṛthivī ca pracētasā | śukrō bṛhad-dakṣiṇā tvā pipartu | anu svadhā cikitāgṃ sōmo agniḥ | anu tvā Svatu savitā savēna | 56 (10)

T.B.2.7.16.3

indram viśvā avīvṛdhann | samudra vyacasam girah | rathītamagm rathīnām | vājānāgm sat patim patim | pari mā sēnyā ghōṣāh | jyānām vṛñjantu gṛdhnavah | mēthiṣṭhāh pinvamānā iha | mām gōpatimabhi samvisantu | tanmēSnumati-ranumanyatām | tanmātā pṛthivī tat pitā dyauh | 57 (10)

T.B.2.7.16.4

tadgrāvāṇaḥ sōmasutō mayōbhuvaḥ l tadaśvinā śṛṇutagṃ saubhagā yuvam l avatē hēḍa [33], uduttamam [34] l ēnā vyāghraṃ pariṣasvajānāḥ l sigṃhagṃ hinvanti mahatē saubhagāya l samudraṃ na suhavaṃ tasthivāgṃsam l marmṛjyante dvīpinamaphsvantaḥ l udasāvētu sūryaḥ l udidaṃ māmakaṃ vacaḥ l udihi dēva sūrya () l saha vagnunā mama l ahaṃ vācō vivācanam l mayi vāgastu dharṇasiḥ l yantu nadayō varṣantu parjanyāḥ l supippalā ōṣadhayō bhavantu l annavatāmōdanavatāmāmikṣavatām l

ēṣāgṃ rājā bhūyāsam ∥ **58** (**17**) (svadhāyai tvā - savēna - dyauh - sürya sapta ca) (A16)

■ 2.7.17 anuvākam 17 - rājābhiṣēkāṅgam vapanam

T.B.2.7.17.1

```
yē kēśinaḥ prathamāḥ satramāsata |
yēbhirābhrtam yadidam virōcatē |
tēbhyo juhomi bahudhā ghrtēna | rāyaspoṣēṇēmam varcasā sagmsrjātha ||
nartē brahmaṇastapaso vimokaḥ |
dvināmni dīkṣā vaśinī hyugrā |
prakēśaḥ suvatē kāṇḍino bhavanti |
tēṣām brahmēdīśē vapanasya nānyaḥ ||
āroha proṣṭham viṣahasva śatrūn | avasrāgdīkṣā vaśinī hyugrā | 59 (10)
```

T.B.2.7.17.2

dēhi dakṣiṇāṃ pratirasvāyuḥ l athā mucyasva varuṇasya pāśāt l yēnāvapath savitā kṣurēṇa l sōmasya rājñō varuṇasya vidvān l tēna brahmāṇō vapatēdamasyōrjēmam l rayyā varcasā sagṃsṛjātha l mā tē kēśānanu gādvarca ētat l tathā dhātā karōtu tē l tubhyamindrō bṛhaspatiḥ l savitā varca ādadhāt l 60 (10)

T.B.2.7.17.3

tēbhyo nidhānam bahudhā vyaicchann lantarā dyāvapṛthivī apaḥ suvaḥ lantarā dyāvapṛthivī apaḥ suvaḥ lantarā dyāvapṛthivī apaḥ suvaḥ lantarambē viryakṛtē nidhāya lantaram varcasā sagṃsṛjātha lantaram tē bāhuvoḥ savitā dadhātu lantaram varcasā sagṃsṛjātha lantaram samatam kankatastē lilēkha lantaram varcasā sagṃsṛjātha lantaram kankatastē lilēkha lantaram pauggsyēnēmam varcasā sagṃsṛjātha lantaram kankatastē lilēkha lantaram pauggsyēnēmagm sagṃsṛjāthō viryēṇa lantaram lantaram sagṃsṛjāthō viryēṇa lantaram lantaram lantaram lantaram sagṃsṛjāthō viryēṇa lantaram lantar

special kOrvai

(yē kēśinō nartē mā tē balam yath sīmantam pañca)

■ 2.7.18 anuvākam 18 - vidyanākhya ēkāhaviśēṣah

T.B.2.7.18.1

indram vai svā viśō marutō nāpācāyann |
sōSnapacāyyamāna ētam vighanamapasyat | tamāSharat | tēnāyajata |
tēnaivāsām tagm saggstambham vyahann | yad vyahann |
tad-vighanasya vighanatvam | vi pāpmānam bhrātrvyagm hatē | ya ētēna
yajatē | ya u cainamēvam vēda | 62 (10)

T.B.2.7.18.2

yagm rājānam viśō nāpacāyēyuḥ l yō vā brāhmaṇastamasā pāpmanā prāvṛtaḥ syāt l sa ētēna yajēta l vighanēnaivainad-vihatya l viśāmādhipatyam gacchati l tasya dvē dvādaśē stōtrē bhavataḥ l dvē caturvigṃśē l audbhidyamēva tat l ētadvai kṣatrasyaudbhidyam l yadasmai svā viśō baligṃ haranti l 63 (10)

T.B.2.7.18.3

harantyasmai viśō balim | ainamapratikhyātam gacchati | ya ēvam vēda | prabāhugvā agrē kṣatrāṇyātēpuḥ | tēṣāmindraḥ kṣatrāṇyādatta | na vā imāni kṣatrāṇya bhūvanniti | tannakṣatrāṇām nakṣatratvam | ā śrēyasō bhrātrvyasya tēja indriyam dattē | ya ētēna yajatē | ya u cainamēvam vēda | 64 (10)

T.B.2.7.18.4

tad yathā ha vai sacākriņau kaplakāvupā-vahitau syātām | ēvamētau yugmantau stomau | ayukṣu stomēṣu kriyētē | pāpmanoSpahatyai | apa pāpmānam bhrātrvyagṃ hatē | ya ētēna yajatē | ya u cainamēvaṃ vēda | tad yathā ha vai sūtagrāmaṇyaḥ | ēvaṃ chandāgṃsi | tēṣvasāvādityō brhatīrabhyūdhaḥ | 65 (10)

T.B.2.7.18.5

satobrhatīșu stuvatē sato brhann I

prajaya paśubhi-rasanītyēva | vyatiṣaktābhiḥ stuvatē | vyatiṣaktaṃ vai kṣatraṃ viśā |

v<u>i</u>śaivainam kṣaౖtrēṇa vyatiṣajati ∥

vyatiṣaktābhiḥ stuvatē | vyatiṣaktō vai grāmaṇīḥ sajātaiḥ | sajātairēvainaṃ vyatiṣajati ||

vyatisaktābhih stuvatē | vyatisaktō vai purusah pāpmabhih () | vyatisaktābhirēvāsya pāpmano nudatē | 66 (11) (vēdā - haran - tyēnamēvam vēdā - bhyūḍhah - pāpmabhirēkam ca) (A18)

prapAtaka kOrvai with starting words of 1 to 18 anuvAkams :-

(trivṛd - yadagneyoʻsgnimukha hyṛddhir - yadagneya agneyo - na vai somena - yo vai some - naiṣa goʻsavaḥ - sigṃhe - Sbhiprehi mitravarddhanaḥ - prajāpatistā ödanaṃ - prajāpatirakāmayata bahor bhūya - nagastyo - Ssyājarasa - stiṣṭhā harī - prajāpatiḥ paśūn - vyāghroʻsyama - bhiprehi vrtrahantamo - ye keśina - indram va astādaśa)

kOrvai with starting words of 1, 11, 21 series of daSinis :-

(tr<u>i</u>vṛd - yō vai sōmē - nāyurasi v<u>i</u>śvāyur - bahur bhavat<u>i</u> - tiṣṭhā harī ratha - āSyaṃ bhatu - tēbhyo nidhānagṃ ṣaṭthṣaṣṭiḥ)

First and last word 2nd aShTakam 6th prapAtakam :-

(tr<u>i</u>vṛt - pāpmano nudatē)

∥ harih ōm ∥

∥ kṛṣṇa yajurvēdīya taittirīya brāhmaṇē dvitīyāṣṭakē saptamaḥ prapāṭhakaḥ samāptaḥ ∥

Appendix (of Expansions)

T.B.2.7.8.1

ankau nyankavabhita[27]

ankaunyankā vabhitō ratham yau dhvāntam vatāgramanu sacamrantau dūrē hetirindriyāvan patatrī tē nōsgnayah paprayah pārayantu | [27]

(Appearing in T.S. 1.7.7.2),

(AlsO samE appearing abovE, in T.B.2.7.16.1)

T.B.2.7.8.1

ā tiṣṭha vṛtrahan-ratham[28]

ā tiṣṭha vṛtrahan ratham yuktā tē brahmanā harī larvācīnagm su tē manō grāvā kṛṇōtu vagnunā | [28]

(Appearing in T.S 1.4.37.1)

T.B.2.7.16.2

ā tistha vṛtrahan [29]

SamE as itEm nO. [28] abOvE

T.B.2.7.16.2

nātiṣṭhantam pari [30], anu tvēndro mada [31], tvanu tvā mitrāvaruņau [32]

ātiṣṭhantam pari viśve abhūṣann | śriyam vasanaścarati svarocāḥ | mahat-tadasyāsurasya nāma | ā viśvarupō amṛtani tasthau | [30]

(Appearing in T.B.2.7.8.1)

anu tvēndrō madatvanu brhaspatih | anu sōmō anvagnirāvīt | anu tvā viśvē dēvā avantu | anu sapta rājānō ya utābhiṣiktāh | [31]

(Appearing in T.B.2.7.8.1 & 2)

anútvā mitrāvarúṇāvihāvatam | anu dyāvapṛthivī viśvaśabhūm | sūryō ahobhiranú tvā Svatu | candramā nakṣatrairanú tvā Svatu | [32]

(Appearing in T.B.2.7.8.2)

T.B.2.7.16.4

avatē hēda [33], uduttamam [34] ava tē hēdo varuņa namobhirava yajnēbhirīmahē havirbhih I kṣayannasmabhyamasura pracēto rājannēnāgṃsi sisrathah kṛtāni II [33] uduttamam varuņa pāsamasmadavā Sdhamam vimadhyamagg srathāya I athā vayamāditya vratē tavā Snāgaso aditayē syāma II [34]

(Both Appearing in T.S.1.5.11.3)

 $\bar{\text{o}}$ m namaḥ paramātmanē, śrī mahāgaṇapatayē namaḥ śrī gurubhyō namaḥ, hariḥ ōṃ

astamah prapāthakah - kāmyapaśuyājyānuvāk

■ 2.8.1 anuvākam 1 - vāyavyādipaśūnām sūktāni

T.B.2.8.1.1

pīvönnāgm rayivṛdhaḥ sumēdhāḥ l śvētaḥ siṣakti niyutamabhiśrīḥ l tē vāyavē samanasō vitasthuḥ l viśvēnnaraḥ svapatyāni cakruḥ l rāyē Snu yam jajñatū rōdasī ubhē l rāyē dēvī dhiṣaṇā dhāti dēvam l adhā vāyum niyutaḥ saścata svāḥ l uta śvētam vasudhitim nirēkē l ā vāyō [35] pra yābhiḥ [36] l pra vāyumacchā bṛhatī manīṣā l 1 (10)

T.B.2.8.1.2

bṛhadrayim viśvavaragm rathapram l dyutadyamā niyutah patyamānah l kavih kavimiyakṣasi prayajyō la no niyudbhih śatinibhi-radhvaram l sahasrinibhirupa yāhi yajñam l vāyō asmin. haviṣi mādayasva l yūyam pata svastibhih sadā nah l prajāpatē na tvadētānyanyah l viśva jātāni pari tā babhūva l yat kamāstē juhumastanno astu l 2 (10)

T.B.2.8.1.3

vayagg syāma patayō rayīṇām I rayīṇām patim yajatam bṛhantam I asminbharē nṛtamam vājāsātau I prajāpatim prathamajāmṛtasya I yajāma dēvamadhi nō bravītu II prajāpatē tvam nidhipāh purāṇah I

```
dēvānām pitā janitā prajānām | patir-viśvasya jagatah paraspāh | havirno dēva vihavē juṣasva | tavēmē lokāh pradiso diśaśca | 3 (10)
```

T.B.2.8.1.4

```
parāvatō nivata udvataśca |
prajāpatē viśvasrjjīvadhanya idam no dēva |
pratiharya havyam | prajāpatim prathamam yajñiyanām | dēvanāmagrē yajatam yajadhvam | sa no dadātu draviņagm suvīryam |
rāyaspoṣam viṣyatu nābhimasmē |
yō rāya īśē śatadāya ukthyah |
yaḥ paśūnāgm rakṣitā viṣṭhitānām |
prajāpatih prathamajā rtasya | 4 (10)
```

T.B.2.8.1.5

```
sahasradhāmā juṣatāgṃ havirnaḥ I sōmapūṣaṇē [37] mau dēvau [38] I sōmapūṣaṇā rajasō vimānam I saptacakragṃ rathamaviśvaminvam I viṣūvṛtaṃ manasā yujyamānam I taṃ jinvathō vṛṣaṇā pañcaraśmim II divyanyaḥ sadanaṃ cakra uccā I pṛthivyāmanyō addhyantarikṣē I tāvasmabhyaṃ puruvāraṃ purukṣum I rāyaspōṣaṃ viṣyatāṃ nābhimasmē II 5 (10)
```

T.B.2.8.1.6

```
dhiyam pūṣā jinvatu viśvaminvaḥ l
rayigm somo rayipatir-dadhātu l
avatu dēvyaditira-narvā l
bṛhad-vadēma vidathe suvīrāḥ l
viśvanyanyo bhuvanā jajāna l
viśvamanyo abhicakṣāṇa ēti l
somāpūṣaṇā-vavatam dhiyam mē l
yuvabhyām viśvāḥ pṛtanā jayēma l
uduttamam varuṇā [39] stabhnāddyām [40] l
yat kincēdam [41] kitavāsaḥ [42]() l
ava tē hēḍa [43], stattva yāmi [44] l
ādityānāmavasā [45], na dakṣiṇā [46] l
```

```
dhārayanta ādityāsa [47],
stisrō bhūmirddhārayann [48] |
yajñō dēvānāgm [49] śucirapaḥ [50] | 6 (14)
(manīṣā-Sstu-ca-rta-syāsmē-kitavāsa ścatvāri ca ) (A1)
```

■ 2.8.2 anuvākam 2 - vaśādīnām sūktāni

T.B.2.8.2.1

tē śukrāsaḥ śucayō raśmivantaḥ I sīdannādityā adhi bara.hiṣi priyē I kāmēna dēvāḥ saratham divō naḥ I āyāntu yajñamupa nō juṣāṇāḥ II tē sūnavō aditēḥ pīvasāmiṣām I ghṛtam pinvat-pratiharyannṛtējāḥ I pra yajñiyā yajamānāya yēmurē I ādityāḥ kāmam pitumantamasmē II ā naḥ putrā aditēryāntu yajñam I ādityāsaḥ pathibhir-dēvayānaiḥ I 7 (10)

T.B.2.8.2.2

asmē kāmam dāśuṣē sannamantaḥ I purōḍāśam ghṛtavantam juṣantām I skabhāyata nirṛtigm sēdhatāmatim I pra raśmibhir yatamānā amṛddhrāḥ I ādityāḥ kāma prayatām vaṣaṭkṛtim I juṣadhvam nō havyadātim yajatrāḥ II ādityān-kāmamavasē huvēma I yē bhūtāni janayantō vicikhyuḥ I sīdantu putrā aditērupastham I stīrṇam bara.hirhaviradyaya dēvāḥ II 8 (10)

T.B.2.8.2.3

stīrṇaṃ bara.hiḥ sidatā yajñē asminn l dhrājāḥ sēdhantō amatiṃ durēvām l asmabhyaṃ putrā aditēḥ prayagṃsata l ādityāḥ kāma haviṣo juṣāṇāḥ l agnē naya supathā rāyē asmān l

viśvāni dēva vayunāni vidvān I yuyoddhyasma-jjuhurāṇamēnaḥ I bhūyiṣṭhāṃ tē nama uktiṃ vidhēma I pravaḥ śukrāya bhānavē bharadhvam I havyaṃ matiṃ cāgnayē supūtam I 9 (10)

T.B.2.8.2.4

yō daivyāni mānuṣā janugṃṣi lantar viśvāni vidmanā jigāti lacchā girō matayō dēvayantīḥ lagniṃ yanti draviṇaṃ bhikṣamāṇāḥ lsusadṛṃśagṃ supratīkagg svañcām lhavyavāhamaratiṃ mānuṣāṇām lagnē tvamasmad-yuyōddhyamīvāḥ lanagnitrā abhyamanta kṛṣṭīḥ lpunarasmabhyagṃ suvitāya dēva lkṣāṃ viśvēbhirajarēbhir-yajatra lagnata 10 (10)

T.B.2.8.2.5

agnē tvam pārayā navyō asmān I svastibhirati durgāṇi viśvā I pūśca pṛthvī bahulā na urvī I bhavā tōkāya tanayāya śam yōḥ II pra kāravō mananā vacyamānāḥ I dēvadrīcīm nayatha dēvayantaḥ I dakṣiṇāvāḍ-vājinī prācyēti I havirbharantyagnayē ghṛtācī II indram narō [51] yujē rathām [52] II jagṛbhṇā tē dakṣiṇāmindra hastām I 11 (10)

T.B.2.8.2.6

vasūyavo vasupatē vasūnām l vidmā hi tvā gopatigm sūra gonām l asmabhyam citram vṛṣaṇagm rayim daḥ l tavēdam visvamabhitaḥ pasavyam l yat pasyasi cakṣasā sūryasya l gavamasi gopatirēka indra l bhakṣīmahi tē prayatasya vasvaḥ l samindra no manasā nēṣi gobhih l

sagm sūribhir maghavanth sagg svastyā | sam brahmanā dēvakrtam yadasti | 12 (10)

T.B.2.8.2.7

saṃ devānāgṃ sumatyā yajñiyanām I ārācchatru-mapabādhasva dūram I ugrō yaḥ śambaḥ puruhūta tēna I asmē dhēhi yavamadgōmadindra I kṛdhī dhiyaṃ jaritrē vājaratnām II āvēdhasagṃ [53] sa hi śuciḥ II bṛhaspatiḥ prathamaṃ jāyamānaḥ I mahō jyōtiṣaḥ paramē vyōmann I saptāsyastuvijātō raveṇa I vi saptaraśmiradhamattamāgṃsi II 13 (10)

T.B.2.8.2.8

bṛhaspatih samajayad-vasūni |
mahō vrajān gōmatō dēva ēṣaḥ |
apaḥ siṣāsanth-suvara pratīttaḥ | bṛhaspatira.hantyamitra-markaiḥ ||
bṛhaspatē par [54] yēvā pitrē [55] ||
ā no divaḥ [56]pāvīravī [57] |
imā juhvānā [58] yastē stanaḥ [59] |
sarasvatyabhi no nēṣi [60] || iyagṃ śuṣmēbhirbisakhā ivārujat |
sānu girīṇāṃ taviṣēbhirūrmibhiḥ () | pārāvadaghnīmavasē suvṛktibhiḥ |
sarasvatī-māvivāsēma dhītibhiḥ || 14 (12)
(dēvayānair - dēvāḥ - supūtaṃ-yajatra-hasta-masti-tamāgġ-syūrmibhir dvē
ca) (A2)

■ 2.8.3 anuvākam 3 - saumyādīnām sūktāni

T.B.2.8.3.1

sōmō dhēnugṃ sōmō arvantamāsum I sōmō vīraṃ karmaṇyaṃ dadātu I sādanyaṃ vidathyagṃ sabhēyam I pituh śravanam yō dadāśadasmai II

```
aṣaḍhaṃ yuthsu[61] tvagṃ soma kratubhiḥ II yā tē dhāmani haviṣā yajanti [62] II tvamimā oṣadhīḥ soma viśvaḥ II tvamapo ajanayastvaṃ gāḥ II tvamātatanthorvantarikṣam II tvaṃ jyōtiṣā vitamo vavartha II 15 (10)
```

T.B.2.8.3.2

```
yā tē dhāmāni divi yā pṛthivyām I
yā parvatēṣvōṣadhīṣvaphsu I
tēbhirnō viśvaiḥ sumanā ahēḍann I
rājanth sōma prati havyā gṛbhāya II
viṣṇōrnu kaṃ [63] tadasya priyam [64] I
pratad viṣṇuḥ [65] II
parō mātrayā tanuvā vṛdhāna I
na tē mahitva-manvaśnuvanti I
ubhē tē vidma rajasī pṛthivyā viṣṇō dēva tvam I
paramasya vithsē II 16 (10)
```

T.B.2.8.3.3

```
vicakramē [66] trirdēvaḥ [67] ||
ā tē mahō[68] yō jāta ēva [69] |
abhi gōtrāṇi [70] || ābhiḥ spṛdhō mithatī- rariṣaṇyann | amitrasya vyathayā
manyumindra | ābhirviśvā abhiyujō viṣūcīḥ |
āryāya viśōSvatārīrdāsiḥ ||
ayagṃ śṛṇvē adha jayannuta ghnann |
ayamuta prakṛṇutē yudhā gāḥ |
yadā satyaṃ kṛṇutē manyumindraḥ | 17 (10)
```

T.B.2.8.3.4

```
viśvam dṛḍham bhayata ējadasmāt II anu svadhā-makṣarannāpo asya I avarddhata maddhya ā nāvyānām I saddhrīcīnēna manasā tamindra ōjiṣṭhēna I hanmanāShannabhidyūn II marutvantam vṛṣabham vāvṛdhānam I akavārim divyagm śāsamindram I viśvāsāhamavasē nūtanāya I ugragm sahōdāmiha tagm huvēma II janiṣṭhā ugrah sahasē turāya I 18 (10)
```

T.B.2.8.3.5

mandra ōjiṣṭhō bahulābhimānaḥ I avarddhannindram marutaścidatra I mātā yad-vīram dadhanaddhaniṣṭhā I kva syā vo marutaḥ svadhāssit I yan māmēkagṃ samadhattāhihatye I ahagg hyugrastaviṣa-stuviṣmān I viśvasya śatrōranamam vadhasnaiḥ II vṛtrasya tvā śvasathādīṣamāṇāḥ I viśve dēvā ajahurye sakhāyaḥ I marudbhirindra sakhyaṃ te astu I 19 (10)

T.B.2.8.3.6

athēmā viśvāḥ pṛtanā jayāsi II vadhīm vṛtram maruta indriyēṇa II svēna bhāmēna taviṣō babhūvān II ahamētā manavē viśvaścandrāḥ II sugā apaścakara vajrabāhuḥ III sa yō vṛṣā vṛṣṇiyēbhiḥ samokāḥ II mahō divaḥ pṛthivyāśca samrāṭ II satīnasattvā havyō bharēṣu II marutvānnō bhavatvindra ūtī II indro vṛtramatarad-vṛtratūryē II 20 (10)

T.B.2.8.3.7

anādhṛṣyō maghavā śūra indraḥ l
anvenaṃ viśō amadanta pūrvīḥ l
ayagṃ rājā jagataścarṣaṇīnām l
sa ēva vīraḥ sa u vīryavān l
sa ēkarājō jagataḥ paraspāḥ l
yadā vṛtramataracchūra indraḥ l
atha bhavaddamitā Sbhikratūnām l
indro yajñaṃ varddhayan viśvavedāḥ l
puroḍāśasya juṣatāgṃ havirnaḥ l
vṛtraṃ tīrtvā danavaṃ vajrabāhuḥ l 21 (10)

T.B.2.8.3.8

diśōSdṛgṃ haddṛgṃhiౖtā dṛgṃhaṇēna II imaṃ yajñaṃ varddhayan viౖśvavedāḥ I purọḍāśaṃ pratigṛbhṇātvindraḥ I yadā vṛtramataracchūra indraḥ I athaikarājō abhavajjanānām II

```
indrö dēvānchambarahatya āvat l
indrö dēvānā- mabhavat purogāḥ l
indrö yajnē haviṣā vāvṛdhānaḥ l
vṛtratūrṇō abhayagṃ śarma yagṃsat ll
yaḥ sapta sindhūgṃ radadhāt-pṛthivyām () l
yaḥ sapta lōkānakṛṇōd-diśaśca l
indrö haviṣmānth-sagaṇō marudbhiḥ l
vṛtratūrṇō yajnamihōpayāsat l 22 (13)
(vavartha - vithsa - indra - sturā - yāstu - vṛtratūryē - vajrabāhuḥ -
pṛthivyāṃ trīṇi ca) (A3)
```

■ 2.8.4 anuvākam 4 - abhimātihaindrādipaśūnām sūktāni

T.B.2.8.4.1

indra-starasvā-nabhimātihōgrah | hiranyavāsī-risirah suvara.sāh | tasya vayagm sumatau yajniyasya | api bhadrē saumanasē syāma | hiranyavarnō abhayam kṛṇōtu | abhimātihēndrah pṛtanāsu jiṣṇuh | sa nah śarma trivarūtham viyagmsat | yūyam pāta svastibhih sadā nah | indragg stuhi vajrinagg stōmapṛṣṭham | purōdāsasya juṣatāgm havirnah | 23 (10)

T.B.2.8.4.2

hatvāSbhimātīḥ pṛtanāḥ sahasvān | athābhayam kṛṇuhi viśvato naḥ | stuhi śūram vajriṇa-mapratītam (mapratīttam) | abhimātihanam puruhūtamindram | ya ēka icchatapatirjanēṣu | tasmā indraya havirājuhōta | indro dēvānāmadhipāḥ purōhitaḥ | diśām patirabhavad-vājinīvān | abhimātihā taviṣastuviṣmān | asmabhyam citram vṛṣaṇagm rayim dat | 24 (10)

T.B.2.8.4.3

ya imē dyāvāpṛthivī mahitvā | balēnādṛgṃhadabhimātihēndraḥ | sa no havih pratigṛbhṇātu rātaye | dēvānām dēvo nidhipā no avyāt | anavastē rathaṃ [71] vṛṣṇē yatte [72] | indrasya nu vīrya [73] ṇyahannahim [74] |

indrö yātō Svasitasya rājā | śamasya ca śṛṅgiṇō vajrabāhuḥ | sēdu rājā kṣēti carṣaṇīnām | arānna nēmiḥ paritā babhūva || 25 (10)

T.B.2.8.4.4

abhi siddhmō ajigādasya śatrūn l
vi tigmēna vṛṣabhēṇā puroŚbhēt l
sam vajrēṇāsṛjad-vṛṭramindraḥ l
pra svāṃ matimatiracchāśadānaḥ l
viṣṇuṃ dēvaṃ varuṇamūtayē bhagam l
mēdasā dēvā vapayā yajadhvam l
tā no yajñamāgataṃ viśvadhēnā l
prajāvadasmē draviṇēha dhattam l
mēdasā dēvā vapayā yajadhvam l
viṣṇuṃ ca dēvaṃ varuṇaṃ ca rātim l 26 (10)

T.B.2.8.4.5

T.B.2.8.4.6

viṣṇūvaruṇā vabhiśastipā vām l
dēvā yajanta haviṣā ghṛtēna l
apāmīvāgṃ sēdhatagṃ rakṣasaśca l
athā dhattaṃ yajamānāya śaṃ yōḥ l
agṃhōmucā vṛṣabhā supratūrtī l
dēvānāṃ dēvatamā śaciṣṭhā l
viṣṇūvaruṇā pratiharyataṃ naḥ l
idaṃ narā prayatamūtayē haviḥ l
mahī nu dyāvapṛthivī iha jyēṣṭhē l

rucā bhavatāgm sucayadbhi-rarkaih | 28 (10)

T.B.2.8.4.7

```
yathsīm variṣṭhē bṛhatī viminvann | nṛvadbhyōSkṣā paprathānēbhirēvaiḥ ||
pra pūrvajē pitarā navyasībhiḥ | gīrbhiḥ kṛnudhvagm sadanē ṛtasya |
ā no dyāvāpṛthivī daivyēna |
janēna yātam mahi vām varūtham ||
sa ithsvapā bhuvanēṣvāsa |
ya imē dyāvāpṛthivī jajāna |
urvī gabhīrē rajasī sumēkē |
avagṃśē dhīraḥ śacyā samairat || 29 (10)
```

T.B.2.8.4.8

```
bhūrim dvē acaranti carantam I
padvantam garbhamapadi dadhate I
nityam na sūnum pitrorupasthe I
tam piprtagm rodasī satyavācam I
idam dyavaprthivī satyamastu I
pitar-mātar-yad<u>i</u>hōpabruvē vām I
bhūtam dēvānāmavamē avobhih I
vidyāmēsam vrjanam jīradanum I
urvī pṛthvī bahulē dūrē antē I
upabruvē namasā yajñē asminn ( ) |
dadhātē yē subhagē supratūrtī I
dyāvā raksatam prthivī no abhvāt |
yā jātā ōṣadhayō [75], Sti viśvah pariṣṭhāḥ [76] I yā ōṣadhayaḥ sōmarājñī
[77] raśvāvatīgm somavatīm [78] I oṣadhīriti mātaro [79] Snyā vo anyā-
mavatu [80] ▮ 30 (15)
(havirno - dad - babhūva - rātim - pūrvahūtā - varkai - raira - dasmin
pañca ca) (A4)
```

■ 2.8.5 anuvākam 5 - aindrāgnapaśvādīnām sūktāni

T.B.2.8.5.1

śuc<u>i</u>m nu stōmagg [81], śnathad-vṛtram [82] |

ubhā vāmindrāgnī [83],pracarṣaṇibhyaḥ [84] I ā vṛtrahaṇā [85] gīrbhir-vipraḥ [86] II brahmaṇaspatē tvamasya yantā I sūktasya bōdhi tanayaṃ ca jinva I viśvaṃ tad-bhadraṃ yadavanti dēvāḥ I bṛhadvadēma vidathē suvīrāḥ II sa īgṃ satyēbhiḥ sakhibhiḥ śucadbhiḥ I gōdhāyasamvi dhanasairatardat I brahmaṇaspatir-vṛṣabhirvarāhaiḥ I 31 (10)

T.B.2.8.5.2

gharmasvēdēbhir-draviņam vyānat II brahmaņaspatē-rabhavadyathā vasam satyō manyurmahi karmā kariṣyataḥ I yō gā udājathsa divē vi cābhajat I mahīva rītiḥ savasā sarat pṛthak II indhānō agnim vanavadvanuṣyataḥ I kṛtabrahmā sūsuvad-rātahavya it I jātēna jātamati sṛt prasṛgṃsatē I yaṃ yaṃ yujaṃ kṛṇutē brahmaṇaspatiḥ II brahmaṇaspatē suyamasya visvahā I 32 (10)

T.B.2.8.5.3

rāyaḥ syāma rathyō vivasvataḥ l
vīrēṣu vīrāgṃ upapṛṅgdhi nastvam l
yadīśano brahmaṇā vēṣi mē havam l
sa ijjanēna sa visā sa janmanā l
sa putrairvājaṃ bharatē dhanā nṛbhiḥ l
dēvānāṃ yaḥ pitaramāvivāsati l
śraddhāmanā haviṣā brahmaṇaspatim l
yāstē pūṣannā vo antaḥ [87] l
śukraṃ tē anyat [88], pūṣēmā āśāḥ [89] l
prapathē pathāmajaniṣṭa pūṣā l 33 (10)

T.B.2.8.5.4

prapathe divah prapathe pṛthivyāh l ubhe abhi priyatame sadhasthe l ā ca para ca carati prajānann l pūsā subandhurdiva ā pṛthivyāh l

idaspatir-maghavā dasmavarcāḥ l
taṃ dēvāsō adaduḥ sūryāyai l
kāmēna kṛtaṃ tavasagg svañcām l
ajāśvaḥ paśupā vājavastyaḥ l
dhiyajiṃnvō viśvē bhuvanē arpitaḥ l
aṣṭrāṃ pūṣā śithirāmudvarīvrjat l 34 (10)

T.B.2.8.5.5

sacaṃkṣāṇō bhuvanā dēva iyatē II śuci vō havyā marutaḥ śucinām I śucigṁ hinōmyadhvaragṃ śucibhyaḥ I rtēna satyamṛtasāpa āyann I śucijanmānaḥ śucayaḥ pāvakāḥ II pra citramarkaṃ gṛṇatē turāya I mārutāya svatavasē bharadhvam I yē sahāgṃsi sahasā sahantē I rējatē agnē pṛthivī makhēbhyaḥ II agṃsēṣvā marutaḥ khādayō vaḥ I 35 (10)

T.B.2.8.5.6

vakṣaḥsu rukmā upaśiśriyāṇāḥ l
vi vidyutō na vṛṣṭibhi rucānāḥ l
anu svadhāmāyudhair-yacchamānāḥ l
yā vaḥ śarma śaśamānāya santi l
tridhātuni dāśuṣe yacchatādhi l
asmabhyaṃ tāni marutō viyanta l
rayiṃ no dhatta vṛṣaṇaḥ suvīrām l
imē turaṃ maruto rāmayanti l
imē sahaḥ sahasa ānamanti l
imē śagṃsaṃ vanuṣyatō nipānti l 36 (10)

T.B.2.8.5.7

gurudvēsō ararusē dadhanti II arā ivēdacaramā ahēva I pra prajāyantē akavā mahobhih I prsnēh putrā upamāsō rabhisthāh I svayā matyā marutah sammimiksuh II anu tē dāyi maha indriyāya I satrā tē visvamanu vrtrahatyē I

```
anu kṣatramanu sahō yajatra I
indra dēvēbhiranu tē nṛṣahye II
ya indra śuṣmō maghavantē asti I 37 (10)
```

T.B.2.8.5.8

```
śikṣā sakhibhyaḥ puruhūta nṛbhyaḥ l
tvagṃ hi dṛḍhā maghavan vicetāḥ l
apavṛdhi parivṛtiṃ na rādhaḥ l
indro rājā jagataścarṣaṇīnām l
adhikṣami viṣurūpaṃ yadasti l
tato dadātu dāśuṣē vasūni l
codadrādha upastutaścidarvāk l
tamu ṣṭuhi yō abhibhūtyōjāḥ l
vanvannavātaḥ puruhūta indraḥ l
aṣāḍhamugragṃ sahamānamābhiḥ ( ) l 38 (10)
```

T.B.2.8.5.9

```
gīrbhirvarddha vṛṣabhaṃ carṣaṇīnām I sthūrasya rāyō bṛhatō ya īśe I tamu ṣṭavāma vidathēṣvindram I yō vāyunā jayati gōmatīṣu I pra dhṛṣṇuyā nayati vasyō accha II ā tē śuṣmo vṛṣabha ētu paścāt I ōttarādadharāgā purastāt I ā viśvato abhi sametvarvān I indra dyumnagṃ suvarvaddhēhyasmē II 39 (9) (varāhair - viśvahā - Sjaniṣṭa pūṣō - dvarīvṛjat - khādayō vaḥ - pān - tyasta - yābhir - + nava ca) (A5)
```

■ 2.8.6 anuvākam 6 - sāvitrādipaśūnām sūktāni

T.B.2.8.6.1

ā dēvō yātu savitā suratnah l antarikṣaprā vahamānō aśvaih l hastē dadhānō naryā purūņi l nivēśayan ca prasuvan ca bhūma l

abhīvṛtaṃ kṛśanair viśvarupam l hiranyaśamyam yajatō bṛhantam l āsthād-rathagṃ savitā citrabhanuh l kṛṣṇā rajāgṃsi taviṣīṃ dadhanah l sagha nō dēvah savitā savāya l āsaviṣad-vasupatir-vasuni l 40 (10)

T.B.2.8.6.2

viśrayamānō amatimurūcīm |
martabhōjanamadha rāsatē na ||
vi jananchyāvāḥ śitipādo akhyann |
rathagm hiranya pra ugam vahantaḥ |
śaśvad-diśaḥ savitur-daivyasya |
upasthē viśvā bhuvanāni tasthuḥ ||
vi suparnō antarikṣānyakhyat |
gabhīravēpā asuraḥ sunīthaḥ |
kvēdānīgm sūryaḥ kaścikēta |
katamām dyāgm raśmirasyātatāna || 41 (10)

T.B.2.8.6.3

bhagam dhiyam vājayantah purandhim I narāsagmsō gnāspatirnō avyāt I ā Syē vāmasya samgathē rayīnām I priyā dēvasya savituh syāma II ā nō visvē askrā gamantu dēvāh I mitrō aryamā varunah sajōṣāh I bhuvan. yathā nō visvē vṛdhāsah I karanth suṣahā vithuram na savah II sam nō dēvā visvadēvā bhavantu I sagm sarasvatī saha dhībhirastu I 42 (10)

T.B.2.8.6.4

śamabhiṣācaḥ śamu rātiṣācaḥ l śaṃ no divyāḥ pārthivāḥ śaṃ no apyāḥ l yē savituḥ satyasavasya viśve l mitrasya vratē varuṇasya dēvāḥ l tē saubhagaṃ vīravadgomadapnaḥ l dadhatana draviṇaṃ citramasmē l agne yāhi dūtyaṃ vāriṣēṇyaḥ l dēvām accha brahmakrta ganēna l

sarasvatīm maruto asvinā Spah | yaksi dēvān ratnadhēyaya visvān | 43 (10)

T.B.2.8.6.5

dyauḥ pitaḥ pṛthivi mātaraddhruk l agnē bhrātarvasavō mṛḍatā naḥ l viśva ādityā āditē sajōṣāḥ l asmabhyagṃ śarma bahulaṃ viyanta l viśvē dēvāḥ śṛṇutēmagṃ havaṃ mē l yē antarikṣē ya upa dyavi ṣṭha l yē agnijihvā uta vā yajatrāḥ l āsad-yāsmin barhiṣi mādayadhvam l ā vāṃ mitrāvaruṇā havyajuṣṭim l namasā dēvā vavasāssvavṛtyām l 44 (10)

T.B.2.8.6.6

asmākam brahma pṛtanāsu sahyā asmākam l vṛṣṭir-divyā supārā l yuvam vastrāni pīvasā vasāthē l yuvoracchidrā mantavo ha sargāḥ l avātiratamanṛtāni viśvā l ṛtēna mitrāvaruṇā sacēthē l tathsu vām mitrāvaruṇā mahitvam l irmā tasthuṣīrahabhir-duduhrē l viśvāḥ pinvatha svasarasya dhēnāḥ l anu vāmēkaḥ pavirāvavarti l 45 (10)

T.B.2.8.6.7

yadbagmhiṣṭham nātivide sudānū lachidragm śarma bhuvanasya gōpā ltato no mitrāvaruṇā-vavīṣṭam lsiṣāsanto jīgivāgṃsaḥ syāma lā no mitrāvaruṇā havyadātim lghṛtair-gavyūtimukṣatamiḍābhiḥ lprati vāmatra varamā janāya lpṛṇītamudgo divyasya cāroḥ lpra bāhavā sisṛtaṃ jīvase naḥ lā no gavyūtimukṣatam ghrtēna l 46 (10)

T.B.2.8.6.8

ā nō janē śravayatam yuvānā l śrutam mē mitrāvaruņā havēmā l imā rudrāya sthiradhanvanē girah l kṣiprēṣavē dēvāya svadhāmnē l aṣāḍhāya sahamānāya mīḍhuṣē l tigmāyudhāya bharatā śṛṇōtana l tvā dattēbhī rudra śantamēbhih l śatagm himā aśīya bhēṣajēbhih l vyasmaddvēṣō vitaram vyagmhah l vyamīvāgg ścātayasvā viṣūcīh l 47 (10)

T.B.2.8.6.9

arhán bibharṣi [90], mā nastōkē [91] ||
ā tē pitarmarutāgṃ sumnamētu |
mā nah sūryasya sadṛṃśō yuyōthāḥ |
abhi no vīrō arvati kṣamēta |
prajāyēmahi rudra prajābhiḥ ||
ēvā babhrō vṛṣabha cēkitāna |
yatha dēva na hṛṇīṣē na hagṃsi |
hāvanaśrūrno rudrēha bodhi |
bṛhadvadēma vidathē suvīrāḥ ||
parinō rudrasya hētih[92], stuhi śrutam () [93] |
mīḍhuṣṭamā [94] rhan bibharṣi [95] ||
tvamagnē rudra [96], ā vō rājānam [97] || 48 (12)
(vasūni - tatā - nāstu - viśvāh.-vavṛtyāṃ-vavarti-ghṛtēna-viṣūcīḥ-śrutaṃ dvē
ca) (A6)

■ 2.8.7 anuvākam 7 - sauryādipaśūnām sūktāni

T.B.2.8.7.1

sūryo dēvīmuṣasagm rōcamānā maryaḥ l na yōṣāmabhyeti paścāt l yatrā naro dēvayanto yugāni l vitanvatē prati bhadrāya bhadram l bhadrā aśvā haritaḥ sūryasya l citrā ēdagvā anumādyāsah l

```
namasyantö diva ā pṛṣṭhamasthuḥ I
pari dyāvāpṛthivī yanti sadyaḥ ∥
tath sūryasya dēvatvaṃ tan mahitvam I
maddhyā kartor-vitatagṃ saṃjabhāra I 49 (10)
```

T.B.2.8.7.2

```
yadēdayukta haritah sadhasthāt |
ādrātrī vāsastanutē simasmai ||
tan mitrasya varunasyābhicakṣë |
sūryo rūpam kṛṇutē dyōrupasthe |
anantamanyad-ruśadasya pājah | kṛṣṇamanyaddharitah saṃbharanti ||
adyā devā uditā sūryasya |
niragṃhasah pipṛtānniravadyāt |
tanno mitro varuno māmahantām |
aditih sindhuh prthivī uta dyauh || 50 (10)
```

T.B.2.8.7.3

divō rukma urucakṣā udēti l
dūrē arthastaranir-bhrājamānah l
nūnam janāh sūryēna prasūtāh l
āyannarthani kṛṇavannapāgṃsi l
śaṃ no bhava cakṣasā śaṃ no ahnā l
śaṃ bhānunā śagṃ himā śaṃ ghṛṇēna l
yathā śamasmai śamasad-duroṇē l
tath sūrya draviṇam dhēhi citram l
citraṃ dēvānā-mudagādanīkam l
cakṣurmitrasya varuṇasyāgnēh l 51 (10)

T.B.2.8.7.4

```
āSprā dyāvāpṛthivī antarikṣam |
sūrya ātmā jagatastasthuṣaśca ||
tvaṣṭā dadhat [98], tanna-sturīpam [99] |
tvaṣṭā vīraṃ [100] piśaṅgarūpaḥ [101] ||
daśēmaṃ tvaṣṭurjanayanta garbham |
atandrāsō yuvatayō bibhartram |
tigmānīkagg svayaśasaṃ janēṣu | virōcamānaṃ pariṣīṃ nayanti ||
āviṣṭyō varddhatē cārurāsu |
jihmānāmūrdhvaḥ svayaśā upasthē | 52 (10)
```

```
ubhē tvaṣṭurbibhyatur-jāyamānāt |
pratīci sigṃham pratijōṣayētē ||
mitrō janān [102], prasamitra [103] ||
ayaṃ mitrō namasyaḥ suśēvaḥ |
rājā sukṣatrō ajaniṣṭa vēdhāḥ |
tasya vayagṃ sumatau yajñiyasya |
api bhadrē saumanasē syāma ||
anamīvāsa iḍayā madantaḥ |
mitajmavō varimannā pṛthivyāḥ |
ādityasya vratamupaksyantah | 53 (10)
```

T.B.2.8.7.6

vayam mitrasya sumatau syama II mitram na īgm simyā gōṣu gavyavat I svādhiyo vidathe aphsvajijanann I arējayatāgm rodasī pājasā girā I prati priyam yajatam januṣāmavaḥ II mahāgm ādityo namasopasadyaḥ I yātayajjano gṛṇatē susēvaḥ I tasmā ētat panyatamāya juṣṭam I agnau mitrāya havirājuhōta II āvāgm ratho rodasī badbadhānah I 54 (10)

T.B.2.8.7.7

hiranyayō vṛṣabhiryātvaśvaiḥ l
ghṛtavartaniḥ pavibhi rucānaḥ l
iṣāṃ voḍhā nṛpatirvājinivān l
sa paprathānō abhi pañca bhūma l
trivandhurō manasāssyātu yuktaḥ l
viśō yēna gacchathō dēvayantiḥ l
kutrā cidyāmamaśvinā dadhānā l
svaśvā yaśasāssyātamarvāk l
dasrā nidhim madhumantam pibāthaḥ l
vi vāgṃ ratho vadhvā yādamānaḥ l 55 (10)

T.B.2.8.7.8

antān d<u>i</u>vō bādhatē vartanibhyām 🛚

```
yuvoh śriyam pari yoṣa vṛṇīta I
sūrō duhitā paritakmiyāyām I
yad-devayantamavathah śacibhih I
parighragmsa vām manā vām vayo gām I
yō ha sya vāgm rathirā vasta usrāh I
rathō yujānah pariyāti vartih I
tēna nah sam yōrusaso vyustau I
nyasvina vahatam yajñe asminn I
yuvam bhujyumavaviddhagm samudrē | 56 (10)
T.B.2.8.7.9
udūhathurarnaso asridhanaih I
patatribhi-raśramai-ravyathibhih I
dagmsanabhiraśvina parayanta I
agniṣōmā yō adya vam I
idam vacah saparyati I tasmai dhattagm suvīryam I gavām poṣagg svaśviyam
yō agnīṣōmā haviṣā saparyāt I
devadrīcā manasā yo ghrtena I
tasya vratagm raksatam patamagmhasah | 57 (10)
T.B.2.8.7.10
viśe janaya mahi śarma yacchatam I
agniṣōmā ya āhutim I
yō vām dāśāddhavişkrtim I
sa prajaya suvīryam I visvamāyur-vyasnavat II agnisomā cēti tad-vīryam
vām I
yadamusnītamavasam panim goh I
avātiratam prathayasya śēṣaḥ I
avindatam jyōtirēkam bahubhyah I
agni̇̃ṣōmāviౖmagṃ sumē [104] Sgni̇̃ṣōmā haviṣaḥ prasthi̇tasya ( ) [105] ||
58 (10) (jabhāra - dyau - ragnē - rupastha - upakṣyanto - badbadhānō-yādamānah -
samudrē - Sgmhasah - prasthitasya) (A7)
```

■ 2.8.8 anuvākam 8 - vēhadādipaśūnām sūktāni

T.B.2.8.8.1

ahamasmi prathamajā rtasya l
pūrvam dēvēbhyo amrtasya nābhih l
yo mā dadāti sa idēva mā vāḥ l
aha-manna-manna-madantamadmi l
pūrva-magnērapi dahatyannam l
yattau hāssatē ahamuttarēsu l
vyāttamasya paśavah sujambham l
paśyanti dhīrāh pracaranti pākāḥ l
jahāmyanyam na jahāmyanyam l
ahamannam vaśamiccarāmi l 59 (10)

T.B.2.8.8.2

samānamartham paryėmi bhumjat I kō māmannam manusyō dayēta II parākē annam nihitam lōka ētat I viśvair-dēvaih pitrbhir-guptamannam I yadadyatē lupyatē yat parōpyatē I śatatamī sā tanūrmē babhūva II mahāntau carū sakrd-dugdhēna paprau I divanca pṛśni pṛthivīm ca sākam I tath sampibantō na minanti vēdhasah I naitad-bhūyō bhavati nō kanīyah II 60 (10)

T.B.2.8.8.3

annam prāṇa-manna-mapāṇa-māhuḥ l
annam mrtyum tamu jīvātumāhuḥ l
annam brahmāṇō jarasam vadanti l
annamāhuḥ prajananam prajānām l
mōghamannam vindatē apracētāḥ l
satyam bravīmi vadha ithsa tasya l
nāryamaṇam puṣyati nō sakhāyam l
kēvalāghō bhavati kēvalādī l
aham mēghaḥ stanayan. varṣannasmi l māmadantyahamadmyanyān l 61
(10)

T.B.2.8.8.4

ahagṃ sadamṛto bhavāmi l madādityā adhi sarve tapanti l

```
dēvīm vācamajanayanta [106], yad-vāg-vadanti [107] | anantā-mantādadhi nirmitām mahīm | yasyām dēvā adadhur bhōjanāni | ēkākṣarām dvipadāgm ṣaṭpadāñca | vācam dēvā upajīvanti viśvē | vācam dēvā upajīvanti viśvē | vācam gandharvāh paśavō manuṣyāḥ | vācām gandharvāh paśavō manuṣyāḥ | vācīmā viśvā bhuvanānyarpitā | 62 (10)
```

T.B.2.8.8.5

sā nō havam juṣatā-mindrapatnī II vāgakṣaram prathamajā rtasya I vēdanām mātā-Smṛtasya nābhiḥ I sā no juṣāṇōpa yajñamāgāt I avantī dēvī suhava mē astu II yā mṛṣayō mantrakṛto manīṣiṇaḥ I anvaicchan dēvā-stapasā śramēṇa I tām dēvīm vācagm haviṣa yajāmahē I sā no dadhātu sukrtasya lokē II catvāri vāk parimitā padāni I 63 (10)

T.B.2.8.8.6

```
tāni vidur brāhmaṇā yē manīṣiṇaḥ l
guhā trīṇi nihitā nēṅgayanti l
turīyaṃ vācō manuṣyā vadanti l śraddhayāऽgniḥ samiddhyatē l
śraddhayā vindatē haviḥ l
śraddhāṃ bhagasya mūrddhani l
vacasā ऽऽvēdayāmasi l priyagg śraddhē dadataḥ l priyagg śraddhē didāsataḥ l
priyaṃ bhōjēṣu yajvasu l 64 (10)
```

T.B.2.8.8.7

```
idam ma uditam kṛdhi I yatha dēvā asurēsu I śraddhā-mugrēsu cakrirē I ēvam bhōjēsu yajvasu I asmāka-muditam kṛdhi II śraddhām devā yajamānāḥ I vāyugopā upasatē I śraddhāgm hṛdayyayā-SSkutyā I śraddhayā hūyatē haviḥ II śraddhām prātar havāmahē I 65 (10)
```

T.B.2.8.8.8

```
śraddhām maddhyandinam pari I śraddhāgm sūryasya nimruci I śraddhē śraddhāpayēha mā II śraddhā dēvā-nadhivastē I śraddhā viśvamidam jagat I śraddhām kāmasya mātarām I haviṣā varddhayāmasi II brahmajajñānam prathamam purastāt I vi sīmatah surucō vēna āvah I sa budhniyā upamā asya viṣṭhāh I 66 (10)
```

T.B.2.8.8.9

sataśca yōni-masataśca vivaḥ ‖
pitā virājāmṛṣabhō rayīṇāṃ ‖
antarikṣaṃ viśvarūpa āvivēśa ‖
tamarkai-rabhyarcanti vathsaṃ ‖
brahma santaṃ brahmaṇā varddhayantaḥ ‖
brahma dēvānajanayat ‖
brahma viśvamidaṃ jagat ‖
brahmaṇaḥ kṣatraṃ nirmitaṃ ‖
brahma brāhmaṇa ātmana ‖
antarasmi-nnimē lōkāḥ ‖ 67 (10)

T.B.2.8.8.10

antar viśvamidam jagat |
brahmaiva bhūtānām jyēṣṭham |
tēna koʻSrhati sparddhitum ||
brahman dēvā-strayastrigmsat |
brahmannindra prajāpatī | brahman. ha viśva bhūtāni |
nāvī vāntah samāhitā || catasra āsāh pracarantva-gnayah | imanno yajñam nayatu prajānann |
ghṛtam pinvannajaragm suvīram | 68 (10)

T.B.2.8.8.11

brahma samid-bhavatyāhutīnām I ā gāvo agmannuta bhadramakrann I sīdantu gōṣṭhē raṇayantvasmē I prajāvatīḥ pururūpā iha syuh I

indrāya pūrvī ruṣasō duhānāḥ II indrō yajvanē pṛṇatē ca sikṣati I upēddadāti na svaṃ muṣāyati I bhūyō bhūyō rayimidasya varddhayanh I abhinnē khillē nidadhāti dēvayuṃ II na tā nasanti [108], na tā arva [109] II 69 (10)

T.B.2.8.8.12

gāvō bhagō gāva indrō mē acchāt I gāvah sōmasya prathamasya bhakṣah I imā yā gāvah sajanāsa indrah I icchāmīddhrdā manasā cidindram I yūyam gāvo mēdayathā kṛśam cit I aślīlam cit krnuthā supratīkam I bhadram grham krnutha bhadravācah I brhadvo vaya ucyate sabhāsu I prajāvatīh sūvavasagm rišantīh (rušantīh) I śuddhā apah suprapane pibantīh () I mā vah stēna isata mā Sghasagmsah I parivo hetī rudrasya vrñjyāt ∥ upēda-mupaparcanam I asu gosūpaprcyatām I uparsabhasya rētasi I upëndra tava vīryē ∥ 70 (16) (carami - kaniyo - Snyā - narpitā - padāni - yajvasu - havāmahē - viṣṭhā lōkāh - suvīra - marvā - pibantīh satca) (A8)

■ 2.8.9 anuvākam 9 - śuklakṛṣṇapaśvādīnām sūktāni

T.B.2.8.9.1

tā sūryā candramasā viśvabhṛttamā mahat I tējō vasumad-rājatō divi I sāmātmānā carataḥ sāmacāriṇā I yayörvrataṃ na mamē jātu dēvayöḥ II ubhāvantau pariyāta armyā I divō na raśmīgg stanutō-vyarṇavē I ubhā bhuvantī bhuvanā kavikratū I sūryā na candrā caratō hatāmatī II

```
pati dyumad viśvavida ubha divah | sūrya ubha candramasa vicakṣaṇa | 71 (10)
```

T.B.2.8.9.2

viśvavārā varivobhā varēņyā |
tā nosvatam matimantā mahivratā |
viśvavaparī prataranā tarantā |
suvarvidā dṛśayē bhūriraśmī |
sūryā hi candrā vasutvēṣa-darśatā |
manasvinobhāsnu caratō nu sam divām |
asya śravo nadyah sapta bibhrati |
dyāvā kṣāmā pṛthivī darśatam vapuh |
asmē sūryā candramasā-Sbhicakṣē |
śraddhē kamindra caratō vicarturam || 72 (10)

T.B.2.8.9.3

pūrvāparam caratō māya yaitau |
śiśū krīḍantau pariyātō adhvaram |
viśvanyanyō bhuvanā Sbhicaṣṭa |
rtūnanyō vidadhajjāyatē punah |
hiranyavarnāh śucayah pāvakā [110],
yāsāgm rāja [111] |
yāsām dēvāh [112], śivēna mā cakṣuṣā paśyata [113] | āpō bhadrā [114],
āditpaśyāmi [115] |
nāsadāsīnnō sadāsīt tadānām | nāsīd-rajō nō vyōmāparō yat | kimāvarīvah
kuha kasya śarmann | 73 (10)

T.B.2.8.9.4

aṃbhaḥ kimāsīd gahanaṃ gabhīraṃ ‖
na mṛtyuraṃṛtaṃ tarhi na l rātriyā ahna āsīt prakētaḥ l ānīdavātagg
svadhayā tadēkaṃ l
tasmād-dhānyaṃ na paraḥ (paraṃ) kiṃca nāsa ‖
tama āsīt tamasā gūḍhamagre prakētaṃ l
salilagṃ sarvamā idaṃ l
tucchē nābhvapihitaQṃ yadāsīt l
tamasa stanmahinā jāyataikaṃ ‖ kāmastadagrē samavarttatādhi l 74 (10)

T.B.2.8.9.5

manaso rētah prathamam yadasit I

```
sa tō bandhumasati niravindann (niravidann) l
hṛdi pratīṣya kavayō manīṣā l
tiraścīnō vitatō raśmireṣām l
adhaḥ svidāsī(3) dupari svidāsī(3)t l
rētodhā asan mahimāna asann l
svadhā avastāt prayatiḥ parastat l
kō addhā veda ka iha pravocat l
kuta ājatā kuta iyam visṛṣṭiḥ l
arvagdēvā asya visarjanāya l 75 (10)
```

T.B.2.8.9.6

athā kō vēda yata ābabhūva I
iyam visṛṣṭir yata ābabhūva I
yadi vā dadhē yadi vā na I yō asyāddhyakṣaḥ paramē vyomann I sō aṅga
vēda yadi vā na vēda II
kiggsvidvanam ka u sa vṛkṣa āsīt I
yatō dyāvāpṛthivī niṣṭatakṣuḥ I
maniṣiṇō manasā pṛcchatēdu tat I
yadaddhyatiṣṭhad-bhuvanāni dhārayanh II
brahma vanam brahma sa vṛkṣa āsīt I 76 (10)

T.B.2.8.9.7

yatō dyāvāpṛthivī niṣṭatakṣuḥ |
maniṣiṇō manasā vibravīmi vaḥ |
brahmāddhyatiṣṭhad bhuvanāni dhārayanh || prātaragnim prātarindragmhavāmahē |
prāta rmitrāvaruṇā prātaraśvinā |
prāta rbhagam pūṣaṇam brahmaṇaspatim |
prātassōmamuta rudragm huvēma ||
prātarjitam bhagamugragm huvēma |
vayam putramaditēryō vidhartā |
āddhraścidyam manyamāna-sturaścit | 77 (10)

T.B.2.8.9.8

rājā cidyam bhagam bhakṣītyāha I bhaga praṇētarbhaga satyarādhah I bhagēmām dhiyamudava dadannah I bhaga praṇō janaya gōbhiraśvaih I bhaga praṇrbhir-nṛvantah syāma I

```
utēdānīm bhagavantah syāma I
uta prapitva uta maddhyē ahnām I
utodita maghavanth-sūryasya I
vayam devānāgm sumatau syāma I
bhaga ēva bhagavāgm astu dēvāh | 78 (10)
T.B.2.8.9.9
tēna vayam bhagavantah syama I
tam tva bhaga sarva ijjohavimi I
sa no bhaga pura ētā bhavēha ∥ samadhvarāyōṣaso namanta ।
dadhikrāvēva śucayē padāya I
arvācīnam vasuvidam bhagannah I
rathamivāsva vājina avahantu |
aśvāvatīr gōmatīr na usāsah I
vīravatīh sadamucchantu bhadrāh I
ghṛtaṃ duhanā viśvatah prapināh () I
yūyam pata svastibhih sada nah 1 79 (11)
(vicakṣaṇā - vicarturagṃ - śarma - nnadhi - visarjanāya - brahma vanam
brahma sa vrksa āsīt- turaścid - dēvāh - prapīnā ēkam ca) (A9)
prapAtaka kOrvai with starting words of 1 to 9 anuvAkams :-
(pīvosnnān - tē śukrāsah - somo dhēnu - mindrastarasvā - nchuci - mā
dēvo yātu - sūryo dēvī - mahamasmi - tā sūryācandramasā nava)
kOrvai with starting words of 1, 11, 21 series of daSinis :-
(pīvo Snnā - magnē tvam pāra - yānāghrsyah - śucim nu stomam - viśrayamāno
- divō rukmō - Snnam prāṇam - tā sūryācandramasā navasaptatih)
First and last word 2nd aShTakam 8th prapAtakam :-
(pīvonnā - yūyam pata svastibhih sadanah)
∥ hariḥ ōṃ ∥
```

vedavms@gmail.com 93

∥ kṛṣṇa yajurvēdīya taittirīya brāhmanē dvitīyāṣtakē aṣtamah prapāthakah

samāptah ∥

Appendix (of Expansions)

$T.B.2.8.1.1 - \bar{a} v \bar{a} y \bar{o}$ [35]

ā vāyō bhūṣa śucipā upa naḥ sahasram tē niyuto viśvavāra । upo tē andhō madyamayāmi yasya dēva dadhiṣē pūrvapēyam ▮ [35]

(Appearing in T.S.1.4.4.1, and also thE samE Mantra in T.S.3.4.2.1)

T.B.2.8.1.1 - prayābhih [36]

pra yābh<u>i</u>ryāsi d<u>ā</u>śvāgm samacchā n<u>i</u>yudbhi-rvāyav<u>i</u>ṣṭaye durōne । ni nō rayigm subhōjasam yuvēha ni v<u>ī</u>ravad-gavyamaśviyam ca rādhaḥ ∥ [36]

(Appearing in T.S.2.2.12.8)

<u>T.B.2.8.1.5</u> - sōmāpūṣaṇē [37] mau dēvau [38]

somapūsana janana rayīnam janana divo

jananā () pṛthivyāḥ | jātau viśvasya bhuvanasya gōpau dēvā akṛṇvannamṛtasya nābhim ∥ [37]

imau dēvau jāyamānau jusantēmau tamāgmsi gūhatāmajustā l ābhyāmindrah pakvamāmāsvantah somāpūsabhyām janadusriyasu | [38]

[Both [37] and [38] appearing in T.S.1.8.22.5

T.B.2.8.1.6 - udúttamam várunā [39]

uduttamam varuņa pāśamasmadavāSdhamam vimadhyamagg śrathāya lathā vayamāditya vratē tavāSnāgasō aditayē syāma [39] |

(Appearing in T.S.1.5.11.3)

T.B.2.8.1.6 - stabhnāddyām [40]

astabhnādyāmṛṣabhō antarikṣamamimīta varimāṇaṃ pṛthivyā āssidad viśvā bhuvanāni samrād viśvēttāni varunasya vratāni | [40]

T.B.2.8.1.6 - yat kiñcēdam [41] kitavāsah [42]

[Both in [41] and [42] appearing in T.S.3.4.11.6]

T.B.2.8.1.6 - ava tē hēḍa [43]

ava tē hēdō varuṇa namobhirava yajñēbhirīmahē havirbhiḥ l kṣayannasmabhyamasura pracētō rājannēnāgṃsi sisrathaḥ kṛtāni l [43]

(Appearing in T.S.1.5.11.3)

T.B.2.8.1.6 - stattva yami [44]

tattva yami brahmana vandamanastada śaste yajamano havirbhih lahedamano varuneha bodhyuruśagmsa ma na ayuh pramosih la [44]

(Appearing in T.S. 2.1.11.6)

T.B.2.8.1.6 - ādityānāmavasā [45]

ādityānāmavasā nūtanēna sakṣīmahi sarmanā santamēna I anāgāstvē adititvē turāsa imam yajñam dadhatu srōṣamāṇāh ▮ [45]

(Appearing in T.S.2.1.11.6)

T.B.2.8.1.6 - na daksinā [46]

na dakṣiṇā vicikitē na savyā na prācīnamādityā nota paścā | pākyā cidvasavo dhīryā cid -yusmānītō abhayam jyōtiraśyām | [46]

T.B.2.8.1.6-dhA@raya'nta Adi@tyAsa'[47],sti@srO BUmI"rdhArayann [48]

dhārayanta ādityāsō jagathsthā dēvā viśvasya bhuvanasya gōpāḥ l dīrghādhiyō rakṣamāṇā asuryamṛtāvana-ścayamānā ṛṇāni l [47] tisrō bhūmirdhārayan trīgṃ ruta dyūn trīṇi vratā vidathe antareṣāṃ l ṛtēnāSSdityā mahi vō mahitvaṃ tadaryaman varuṇa mitra cāru l [48]

(Both [47] and [48] appearing in T.S.2.1.11.4 and T.S. 2.1.11.5)

T.B.2.8.1.6 - yajñō devānāgm [49] śucirapah [50]

yajñō dēvānām pratyēti sumnamādityāsō bhavatā mṛḍayantaḥ lā vōSrvācī sumati rvavṛtyādagm hōścidyā varivōvittarāSsat | [49] śucirapaḥ sūyavasā adabdha upa kṣēti vṛddhavayāḥ suvīraḥ lankiṣṭam ghnantyantitō na dūrādya ādityānām bhavati pranītau | [50]

(Both [49] and [50] appearing in T.S.2.1.11.4)

T.B.2.8.2.5 - indram naro [51]

indram narō nēmadhitā havantē yatpāryā yunajatē dhiyastāḥ l śūrō nṛṣātā śavasaścakāna ā gōmati vrajē bhajā tvannaḥ ∥ [51]

(Appearing in TS 1.6.12.1)

T.B.2.8.2.5 - yujē ratham [52]

yujē ratham gavēsanagm harbhyām I upa brahmāni jujusāna-masthuh I vibādhistāsya rōdasī mahitvā I indro vrtrānyapratī jaghanvān I [52]

(Appearing in T.B.2.4.1.3)

<u>T.B.2.8.2.7</u> - āvēdhasagm [53]

āvēdhasam nīlaprstham brhantam I brhaspatigm sadanē sādayadhvam I sādadyonim dama ādīdivāgmsam I hiranyavarnamarusagm sapēma I [53]

(Appearing in T.B.2.5.5.4)

T.B.2.8.2.8 - bṛhaspatē par [54]

bṛhaspatē pari dīyā rathēna rakṣōhā Smitrāgṃ apa bādhamānaḥ l prabhamjanth sēnāḥ pramṛṇō yudhā jayannasmāka-mēdhyavitā rathānāṃ | [54]

(Appearing in T.S.4.6.4.1)

T.B.2.8.2.8 - yeva pitre [55]

ēvā pitrē viśvadēvāya vṛṣṇē yajñairvidhēma namasā havirbhiḥ l bṛhaspatē suprajā viravantō vayagg syāma patayō rayiṇām ∥ [55]

(Appearing in T.S.1.8.22.2)

<u>T.B.2.8.2.8</u> - ā no divaḥ [56]

ā no divo brhatah parvatādā sarasvatī yajatā gantu yajnam । havam dēvī jujuṣāṇā ghrtāci sagmām no vācamusatī srņotu ∥ [56]

(Appearing in T.S.1.8.22.1)

<u>T.B.2.8.2.8</u> - pāvīravī [57]

pāvīravī kanyā citrāyuḥ sarasvatī vīrapatnī dhiyam dhāt I gnābhiracchidragm śaraṇagm sajōṣā durādharṣam gṛṇatē śarma yagṃsat I [57]

(Appearing in T.S.4.1.11.2)

<u>T.B.2.8.2.8</u> - <u>i</u>mā juhvānā [58]

imā juhvānā yuṣmadā namōbhiḥ | prati stōmagṁ sarasvati juṣasva | tava śarman priyatamē dadhānāḥ | upasthēyāma śaraṇaṃ na vṛkṣam || [58]

(Appearing in T.B.2.4.6.1)

T.B.2.8.2.8 - yastē stanah [59]

yastē stanassasaya ityāha | stautyēvainām | usra gharmagm sigmasosra gharmam pāhi gharmāya sigmasētyāha | yathā brūyādamusmai dēhīti | tādrgēva tat | brhaspatistvopa sīdatvityāha | [59]

(Appearing in T.A. 8-7-3-60th daSini)

T.B.2.8.2.8 - sarasvatyabhi no neși [60]

sarásvatyabhi no nēṣi vasyaḥ | mā paspharīḥ payasā mā na ā dhak | juṣasva naḥ sakhya vēṣṣya ca | mā tvatkṣētrā-ṇyaraṇāni ganma | [60]

(Appearing in T.B.2.4.3.2)

<u>T.B.2.8.3.1</u> - aṣādhaṃ yuthsu [61]

aṣādhaṃ yuthsu pṛtanāsu paprim | suvarṣāmaphsvāṃ vṛjanasya gopām | bharēṣujāgṃ sukṣitigṃ suśravasam | jayantaṃ tvāmanu madēma soma | [61]

(Appearing in T.B.2.4.3.8)

T.B.2.8.3.1 - yā tē dhāmāni havisā yajanti [62]

yā tē dhāmāni haviṣā yajanti tā tē viśvā paribhūrastu yajñam gayasphānah prataraṇah suvīrō Svīrahā pracarā sōma duryāna [62]

(Appearing in T.S. 1.2.10.1) (PlEasE nOtE that this Ruk dOEs nOt End in duryA@na and cOntinuEs furthEr, hEncE plEasE cOnsult yOur Guru as tO whEthEr tO ExtEnd this ruk furthEr tO End at

T.B.2.8.3.2 - visnornu kam [63]

viṣṇōrnukam viryaṇi pra vocam yaḥ pārthivāni vimamē rajāgṃsi yō askabhāyaduttaragm sadhastham vicakramāṇa strēdhōrugāyō viṣṇō rarāṭamasi viṣṇōḥ pṛṣṭhamasi viṣṇōḥ śnyaptre sthō viṣṇōḥ syūrasi viṣṇōr dhruvamasi vaiṣṇavamasi viṣṇavē tvā | [63]

(Appearing in T.S. 1.2.13.3)

T.B.2.8.3.2 - tadasya priyam [64]

tadásya pr<u>i</u>yam<u>a</u>bhi pāthō aśyām | narō yatra dēvayavō madanti | urukramasya sa hi bandhur<u>i</u>tthā | viṣṇōḥ padē paramē madhva uthsaḥ || [64]

(Appearing in T.B.2.4.6.2)

T.B.2.8.3.2 - pratad visnuh [65]

pratad-viṣṇuḥ stavatē vīryāya I mṛgō na bhīmaḥ kucarō giriṣṭhāḥ I yasyōruṣu triṣu vikramaṇēṣu I adhikṣiyanti bhuvanāni viśva I [65]

(Appearing in T.B.2.4.3.4)

<u>T.B.2.8.3.3</u> - vicakrame [66] trirdevah [67]

vicakramē pṛthivīmēṣa ētām l kṣētrāya viṣṇur manuṣē daśasyann l dhruvāso asya kirayo janāsaḥ l urukṣitigṃ sujanimā cakāra l [66] trirdēvaḥ pṛthivīmēṣa ētām l vicakramē śatarcasaṃ mahitvā l

pra viṣṇu̇-rastu tavasasta vïyān । tvēṣagg hyaٰsya sthavi̇rasya nāma≀ ∥ [67]

(Both [66] & [67] Appearing in T.B.2.4.3.5)

T.B.2.8.3.2 - ā te maho[68] yo jāta ēva [69]

ā tē maha indrotyugra samanyavo yath samaranta sēnāḥ I patāti didyunnaryasya bāhuvormā tē manō viṣvadriyagvi cārīt II [68] yō jāta ēva prathamō manasvān dēvō dēvān kratunā paryabhūṣat I yasya śuṣmādrodasī abhyasētām nṛmṇasya mahnā sa janāsa indraḥ II [69]

(Both [68] and [69] Appearing in T.S.1.7.13.2)

T.B.2.8.3.3 - abhi gotrāņi [70]

abhi gōtrāṇi sahasā gāhamānōऽdāyō vīraḥ śatamanyurindraḥ l duścyavanaḥ pṛtanāṣāḍa yudhyö-smākagṃ sēnā avatu pra yuthsu ∥ [70]

(Appearing in T.S 4.6.4.2)

T.B.2.8.4.3 - anavastē ratham [71] vṛṣṇē yatte [72]

anavastē rathamasvava taksan-tvastā vajram puruhūta dyumantam l brahmāņa indram mahayanto arkairavarddhayannahayē hanta vā u | [71] vṛṣṇē yat tē vṛṣaṇō arkamarcānindra grāvano aditih sajōṣah l anaśvasō yē pavayosrathā indreṣitā abhyavarttamta dasyūn | [72]

(Both [71] and [72] appearing in T.S.1.6.12.6)

T.B.2.8.4.3 - indrasya nu vīrya [73] nyahannah [74]

indrásya nu v<u>ī</u>ryāni pravocam | yāni cakāra prathamāni vajrī | [73] aha-nnahimanvapastatarda | pra vakṣaṇā abhinat parvatānām | [74]

(Both [73] and [74] appearing in T.B.2.5.4.1)

```
T.B.2.8.4.8 - yā jātā ōṣadhayō [75]
```

yā jātā ōṣadhayō dēvēbhyastriyugam purā I mandāmi babhrūṇāmahagm śatam dhāmāni sapta ca ∥ [75]

(Appearing in T.S.4.2.6.1)

 $\underline{\text{T.B.2.8.4.8}}$ - $\underline{\text{Stiviśvah}}$ paristhah [76]

at<u>i</u> viśvan par<u>i</u>sthan stena iva vrajamakramuh I ōsadhayah pracucyavu ryat kim ca tanuvagm rapah I [76]

(Appearing in T.S.4.2.6.3)

T.B.2.8.4.8 - yā ōsadhayah sōma rājñī [77]

yā ōṣadhayah sōmarājñīh praviṣṭāh pṛthivīmanu l tāsām tvamasyuttamā praṇō jīvāta-vēsuva | [77]

(Appearing in T.S.4.2.6.4 and T.S.4.2.6.5)

T.B.2.8.4.8 - raśvāvatīgm somavatīm [78]

aśvāvatīgm somavatī mūrjayantī mudojasam lā vithsi sarvā oṣadhīrasmā ariṣṭatātayē | [78]

(Appearing in T.S.4.2.6.4)

T.B.2.8.4.8 - ōṣadhīriti mātaro [79]

ōṣadhīriti mātara-stadvo dēvī-rupa bruvē I rapāgṃsi vighnatīrita rapascātayamānāḥ ∥ [79]

(Appearing in T.S.4.2.6.1)

T.B.2.8.4.8 - Snyāvo anyāmavatu [80]

anyā vo anyāmava-tvanyā Snyasyā upāvata ∣ tāh sarvā ōsadhayah samvidānā idam mē prāvatā vacah ∥ [80]

(Appearing in T.S.4.2.6.3)

T.B.2.8.5.1 - śucim nu stomagg [81]

śuc<u>i</u>m nu stōmam navajāta-madyēndrāgnī vṛtrahaṇā juṣēthām । ubhā hi vāgṁ suhavā jōhavīm<u>i</u> tā vājagṁ sadya uśatē dhēṣṭhā ∥ [81]

(Appearing in T.S.1.1.14.1)

<u>T.B.2.8.5.1</u> - śnathad-vṛtram [82]

śnathad-vṛtramuta sanōti vājamindrā yō agnī sahurī saparyāt lirajyanta vasavyasya bhūrēh sahastamā sahasā vājayanta [82]

(Appearing in T.S.4.2.11.1)

T.B.2.8.5.1 - ubhā vamindragnī [83]

ubhā vāmindrāgnī āhuvadhyā ubhā rādhasaḥ saha mādayadhyai l ubhā dātārāviṣāgṃ rayīṇāmubhā vājasya sātayē huvē vāṃ l [83]

(Appearing in T.S.1.1.14.1)

T.B.2.8.5.1 - pracarşanibhyah [84]

pra carṣaṇibhyaḥ pṛtanā haveṣu pra pṛthiౖvyā riricāthē diౖvaśca l pra sindhubhyaḥ pragiribhyo mahiౖtvā prēndragnī viśvā bhuvanāStyanyā l [84]

(Appearing in T.S.4.2.11.1)

T.B.2.8.5.1 - ā vrtrahaņā [85]

ā vṛtrahaṇā vṛtrahabhiḥ śuṣmaiḥ I indra yātam namobhiragnē arvāk I

yuvagṃ rādhobhirakavēbhirindra | agne asme bhavatamuttamēbhiḥ | [85] (Appearing in T.B.3.6.8.1)

<u>T.B.2.8.5.1</u> - <u>gī</u>rbhir-viprah [86]

gīrbhir-vipraḥ pramatimicchamanaḥ l i rayim yasasam pūrvabhājam lindragnī vṛtrahaṇā suvajrā l praṇō navyebhistiratam dēṣṇaiḥ l [86]

(Appearing in T.B.3.6.9.1)

T.B.2.8.5.3 - yāste pūṣannā vo antaḥ [87]

yāstē pūṣannāvō antaḥ samudrē | hiౖraṇyayīrantarikṣē caranti | yābhiryāsi dūtyāgṃ sūryasya | kāmēna kṛtaḥ śrava iౖcchamānaḥ | [87]

(Appearing in T.B.2.5.5.5)

T.B.2.8.5.3 - śukram te anyat [88]

śukram te anyadyajatam te anyadvisurupe ahanī dyaurivāsi । viśvā hi māyā avasi svadhāvō bhadrā te pūṣanniha rātirastu ∥ [88]

(Appearing in T.S. 4.1.11.2)

<u>T.B.2.8.5.3</u> - pū̯ṣēmā āśä́ḥ [89]

pūṣēmā āśā anuvēda sarvā̇́h sō asmāgm abhaٰyatamēna nēṣat | svastidā aghṛ̇nih sarvaٰvīraḥ | apraٰyucchan pura ė́tu prajānann | [89]

(Appearing in T.B.2.4.1.5)

T.B.2.8.6.9 - arhan bibharsi [90]

arhanbibharsi sāyakāni dhanva | arhanniskam yajatam viśvarūpam | arhannidandayasē viśvamabbhuvam | na vā ōjīyō rudra tvadasti | [90]

[Appearing in T.A.7.5.7 (Or T.A.4-5-7)]

T.B.2.8.6.9 - mā nastoke [91]

mā nastokē tanayē mā na āyuṣi mā no goṣu mā no asveṣu rīriṣaḥ ≀ vīrān māno rudra bhāmito vadhīrhaviṣmanto namasā vidhēma tē ▮ [91]

(Appearing in T.S.3.4.11.2)

T.B.2.8.6.9 - pariņō rudrasya hētih[92]

parinō rudrasya hēti rvṛṇaktu paritvēṣasya durmatiraghāyōḥ lava sthirā maghavadbhya-stanusva mīḍhvastōkāya tanayāya mṛḍaya | [92]

(Appearing in T.S.4.5.10.4)

T.B.2.8.6.9 - stuhi śrutam [93]

stuhi śrutam garttasadam yuvanam mṛgam na bhīma-mupahatnu-mugram l mṛḍā jaritrē rudra stavanō anyante asmannivapantu sēnāḥ | [93]

(Appearing in T.S.4.5.10.4)

T.B.2.8.6.9 - mīdhustamā [94]

mīḍhuṣṭama śivatama śivo naḥ sumana bhava Iparamē vṛkṣa āyudham nidhāya kṛttim vasana ācara pinakambibhradagahi II [94]

(Appearing in T.S.4.5.10.4)

<u>T.B.2.8.6.9</u> -rhan bibharși [95]

(śamē as [90] abōvē)

T.B.2.8.6.9 - tvamagne rudra [96], a vo rajanam [97]

tvamagnē rudro as uro maho divastvagm sarddho mār utam prksa isisē l tvam vātairar unairyāsi samgayastvam pūsā vidhatah pāsi nutmanā l [96] ā vo rājānamadhvarasya rudragm hotāragm satyayajagm rodasyoh l

agnim purā tanayitnō racittā-ddhiranyarūpamavasē kṛṇudhvam ▮ [97]

[Both [96] and [97] appearing in T.S.1.3.14.1]

T.B.2.8.7.4 - tvaṣṭā dadhat [98]

tvaṣṭā dadhadindrāya śuṣmām | apākōSciṣṭuryaśasē purūṇi | vṛṣā yajan vṛṣaṇaṃ bhūrirētāḥ | mūrdhan. yajñasya samanaktu dēvān | [98]

(Appearing in T.B.2.6.8.4)

<u>T.B.2.8.7.4</u> - tanna-sturīpam [99]

tannásturīpamadhá pōṣayitnu dēvá tvaṣṭarvi rarāṇaḥ syasva l yatō viraḥ karmaṇyaḥ sudakṣō yuktagrāvā jāyatē dēvakāmaḥ | [99]

(Appearing in T.S.3.1.11.1)

<u>T.B.2.8.7.4</u> - tvasta v<u>ī</u>ram [100]

tvaṣṭā vīraṃ dēvakāmaṃ jajāna tvaṣṭurarvā jāyata āśuraśvaḥ l tvaṣṭēdam viśvam bhuvanam jajāna bahōh kartāramiha yakṣi hōtah | [100]

(Appearing in T.S.5.1.11.3)

<u>T.B.2.8.7.4</u> - p<u>i</u>śaṅgarūpaḥ [101]

p<u>i</u>śaṅgarūpaḥ subharo vayodhāḥ śruṣṭī v<u>ī</u>ro jayatē devakamaḥ । prajāṃ tvaṣṭā viṣyatu nābhimasmē atha devānāmapyetu pāthaḥ ∥ [101]

(Appearing in T.S.3.1.11.2)

T.B.2.8.7.5 - mitro janan [102], pra sa mitra [103]

mitro janān yātayati prajānan mitro dādhāra pṛthivīmuta dyām | mitrah kṛṣṭīranimiṣāSbhi caṣṭē satyāya havyam ghṛtavad-vidhēma | [102] pra sa mitra marto astu prayasvān yasta āditya sikṣati vratēna | na hanyatē na jīyatē tvoto nainamagmho asnotyantito na dūrāt | [103]

T.B.2.8.7.10 - agniṣomāvimagm sumē [104]

Sgniṣōmā haviṣaḥ prasthitasya [105]

agni̇̃ṣōmā viౖmagṃ su mė́ śṛṇuౖtaṃ vṛṣaṇā havaṃ l prati̇́ sūktāni̇́ haryataṃ bhavȧtaṃ dạ̄śuṣē̞ mayȧ̀ḥ ∥ [104]

agnī̇ṣōmā haviṣaḥ prasthi̇tasya vītagṃharyȧtaṃ vṛṣaṇā juṣēthäm l suśarmänā svavȧsā hi bhūṭtamathä dhattaṃ yajamānāya śaṃ yōḥ | [105]

[Both [104] and [105] appearing in T.S.2.3.14.2)]

T.B.2.8.8.4 -dēvīm vācama janayanta [106], yad-vāg-vadanti [107] dēvīm vā-

camajanayanta dēvāh I tām visvarūpāh pasavo vadanti I sā no mandrēsamūrjam duhānā I dhēnurvāgasmānupa sustutaitu I [106]

(Appearing in T.B.2.4.6.10)

yad vāgvadantya-vicētanāni⊓ rāṣṭrī dēvānām niṣasāda mandrā ratasra ūrjam duduhē payāgṃsi kva svi dasyāḥ paramam jagāma [107]

(Appearing in T.B.2.4.6.11)

T.B.2.8.8.11 - na tā nasanti [108], na tā arva [109]

na tā naśant<u>i</u> na dabhāt<u>i</u> taskaraḥ I nainā am<u>i</u>trō vyath<u>i</u>rādadharṣati I dēvāggśca yābh<u>i</u>r yajatē dadāti ca I jyōgittābhiḥ sacatē gōpatiḥ saha II [108]

na tā arvā rēṇukakāṭō aśnutē I na sagģ skṛtatra-mupayanti tā abhi I urugāyamabhayaṃ tasya tā anu I gāvō martyasya vicaranti yajvanaḥ I [109]

[Both [108] and [109] Appearing in T.B.2.4.6.9]

T.B.2.8.9.3 -hiranyavarnāh śucayah pāvakā [110],

yāsāgṃ rājā [111]

hiranyavarnāh sucayah pāvakā yāsu jātah kasyapo yāsvindrah I agnim yā garbham dadhirē virupāstā na āpah sagg syonā bhavantu II [110] yāsāgm rājā varuņo yāti madhye satyānrtē avapasyan janānām I madhus-cutah sucayo yāh pāvakāstā na āpah sagg syonā bhavantu II [111]

[Both [110] and [111] Appearing in T.S.5.6.1.1]

T.B.2.8.9.3-yAsA"M dE@vAH [112], Si@vEna' mA@ cakShu'ShA paSyata [113]

yāsam dēvā divi kṛṇvanti bhakṣam yā antarikṣē bahudhā bhavanti ≀ yāḥ pṛthivīm payasondantisukrāstā na āpaḥ sagg syonā bhavantu ▮ [112]

(Appearing in T.S.5.6.1.1)

ś<u>i</u>vēna m<u>ā</u> cakṣuṣā paśyatā Spaḥ ś<u>i</u>vaya tanuvōpa spṛśata tvacam mē l sarvāgm agnīgm raphsuṣado huvē vo mayi varco balamojo ni dhatta l [113]

(Appearing in T.S.5.6.1.2)

<u>T.B.2.8.9.3</u> - āpo bhadrā [114], āditpasyāmi [115]

āpo bhadrā ghṛtamidāpa āsuragnī-ṣōmau bibhratyāpa it tāḥ l tīvrō raso madhupṛcā -maraṃgama ā mā praṇēna saha varcasā gan ∥ [114]

(Appearing in T.S.5.6.1.3)

ādit pasyāmyuta va sṛṇōmyā mā ghōṣō gacchati vānna āsām I manyē bhējānō amṛtasya tarhi hiraṇyavarṇā atṛpam yadā vaḥ II [115]

(Appearing in T.S.5.6.1.4)